

πλάγιασε, ἀφ' οὗ ἐσκεπάστηκε διὰ τελευταία φορά με τὸν πουπουλένιο μανδύα του».

IB'

ΘΗΡΑ, ΑΛΙΕΙΑ, ΑΠΟΔΡΑΣΙΣ

«Όταν ἐξύπνησε ἦταν ἡμέρα μεσημέρι. Τρίβει τὰ μάτια του, καὶ ἔς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὄφηνκέ πως εἶδεν ἄσχημον ὄνειρον. Ἦλθε ἡ ὥρα πού του ἔφερναν τακτικά τὴ γαυάθα με τὸ χυλό, καὶ ἔμβαιναν οἱ αὐλικοί καὶ ἐμάλωναν ποιανοῦ νὰ πρωτοχαμογελάσει. Ἐπερνούσαν ἡ ὥρα καὶ ψυχὴ δὲν ἐπάτησε ἔς τὸ δωμάτιό του. Πηδᾷ κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, ἀνοίγει ἓνα παράθυρο καὶ τί νὰ ἰδῇ κάτω ἔς τὴν πλατεῖα τοῦ παλατιοῦ!

»Βλέπει ἓνα σωρὸ ξύλα ἀναμμένα, πού τα ἔκαιαν

διὰ νὰ γίνουν στάκτη, καὶ ἀπάνω ἔς αὐτὴν ἔμπούσε νὰ ψηθῇ ἓνα βῶδι, τὸ σον μεγάλος ἦταν ὁ σωρός! Πάρα πέρα ἦταν ἐτοιμασμένη μία σούβλα, πού ἀστράφτε σὰν σπαθὶ καινούριο καὶ ἀκόμῃ πάρα πέρα ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα ἦταν ξωμένο τραπέζι μακρὸ, καὶ καμμιὰ δεκαρὶα διαβολόπουλα ἔτρεχαν ἀπάνω κάτω καὶ ἔφερναν τὰ πράγματα τοῦ τραπέζιου. Ἐνας ἀγριάνθρωπος ἀκόνιζε σὲ

μιά πέτρα τὸ γιαταγάνι του με μεγάλη προσοχὴ καὶ με μεγάλο σοδαρό. Ἐκεῖ δὲ νὰ σου καὶ βλέπει ἀπὸ μακριὰ τοὺς προσκαλεσμένους. Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἐρχόντανε οἱ ὑπουργοὶ καὶ ὅλοι οἱ πρωτομεγάλαι τοῦ βασιλείου, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐρχότανε ὁ Κουικουικουῖνος καμικρωμένος, καὶ ἐδαστοῦσε τὴ μέση του σὰν παλληκῆρᾶς, καὶ ἀπὸ πίσω του ἔσερνεν ὄλον τὸ λαό. Καθὼς ἐπρόδωλιν οἱ ὑπουργοὶ ἔς τὴν πλατεῖα, εὐθὺς ἄρχισε ἡ στρατιωτικὴ μουσικὴ καὶ ἔπαιξε τὸν ἐθνικὸν ὕμνον τῆς Ταμπουλίνας.

»Ὁ Θωμᾶς Κουπιᾶς με μιὰ ματιὰ ἐκατάλαβεν ὅτι ὅλα ἦταν ἐτοιμα καὶ μόνον αὐτὸν ἐπερίμεναν διὰ νὰ ἀρχίσουν. Ἐμβῆκε μέσα καὶ ἀπὸ τὸ κακὸ τοῦ τον ἔπιασε μία φούρκα, πού ἐκόντεψε νὰ σκόση. Ἐσουλολογίστηκε νὰ βάλῃ φωτιά ἔς τὸ παλάτι καὶ νὰ καῇ μαζί μ' αὐτό. Ἀρχίζει τὸ λοιπὸν καὶ σπάζει ὁ τι

εὔρισκε μπροστά του, πετάει κατὰ γῆς τὸν πουπουλένιο μανδύα του καὶ τὸν τσαλαπατεῖ, καὶ τὸν κάνει κομμάτια· τὰ πούπουλα τῶν καναριῶν ἐσηκώθηκαν σὰν σύννεφο καὶ σὲ μιὰ στιγμή τὸν ἐσκέπασαν, σὰν νὰ ἤθελαν νὰ κολλήσουν ἀπάνω ἔς τὸ κορμί του. Ἀφ' οὗ τοῦ ἐπέρασεν ὁ πρῶτος θυμὸς, ἀποφασίζει νὰ σώσῃ τὴ ζωὴν του καὶ νὰ τὴν πουλήσῃ πολλὴ ἀκριβὰ. Παίρνει τὸ λοιπὸν ἔς τὸ χέρι τοῦ τοῦ βασιλικὸ τοῦ σιγῆτρο, χονδρὸ σὰν ρόπαλο, καὶ στέκεται πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα ἐτοιμὸς νὰ τὴν δώσῃ κατακέφαλα ἔς ὅποιον ἤθελε δοκιμάσῃ νὰ μπῇ ἔς τὸ δωμάτιό του. Ἐπερίμενεν ἐκεῖ ὡς μισὴ ὥρα. Ἐκεῖ που ἐπερίμενεν, ἀκούει φωνές καὶ κῆκ, καὶ εὐθὺς τρέχει ἔς τὸ παράθυρο νὰ ἰδῇ τί τρέχει.

»Ἀκούστε τὸ λοιπὸν τί ἔτρεξε.

»Ὁ Κουικουικουῖνος καθὼς ἦλθε ἔς τὴν πλατεῖα, ἔβγαλε λόγο καὶ εἶπέ πως· ὁ λαὸς πρέπει νὰ καθήσῃ ἔς τὸ κάτω μέρος τοῦ τραπεζιοῦ καὶ αὐτὸς νὰ λάβῃ τὴν πρωτοκαθεδρίαν. Εἶπεν ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δοκιμάσουν αὐτοὶ πρῶτοι τὸ ψητὸ νὰ ἰδοῦν ἂν εἶνε καλοψημένο, ἀλλὰ αὐτὸς ἐγύρευε νὰ τοῦ δώσουν τὸ καλλίτερο κομμάτι, καὶ δὲν ἐνοοῦσε νὰ το παραχωρήσῃ ἔς ἄλλον κανένα. Οἱ ὑπουργοὶ σὰν εἶδαν τὴν αὐθάδειαν τοῦ Κουικουικουῖνου, τοὺς ἐκακοφάνη καὶ ἐθύμωσαν. Τοῦ εἶπαν λοιπὸν νὰ ἔχῃ λίγα τὰ λόγια του, διατι θὰ διατάξουν νὰ τὸν συλλάβουν καὶ νὰ τὸν χώσουν μέσα. Ἀνάβει τότε ὁ Κουικουικουῖνος, ἀρπάζει μιὰ γαυάθα καὶ τὴν πετᾷ ἔς τὸ κεφάλι τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὁ πρωθυπουργὸς τρέχει νὰ φύγῃ, ὁ Κουικουικουῖνος ἀρπάζει τὴ σούβλα καὶ τρέχει νὰ τὸν τρυπήσῃ. «Ὁλοι οἱ ἄλλοι τρέχουν ἀπ' ὀπίσω καὶ ἀρπάζουν ὅτι ἐπρόσθασε νὰ πάρῃ καθέννας, ἄλλος ἀρπάζει μιὰ κουτάλα, ἄλλος ἓνα μαχαίρι καὶ ἄλλος ἄλλο καὶ ἔτρεχαν σὰν τρελλοί. Ἡ μουσικὴ που ἦταν ὀπίσω ἀπὸ ἓνα φράχτη κρυμμένη, ἔπαιζεν ἀκόμῃ τὸν ἐθνικὸν ὕμνον! δὲν ἐπῆρην εἴδωσιν, πῶς ὁ κόσμος ἦταν ἄνω κάτω, καὶ ὁ λαὸς καὶ οἱ πρωτομεγάλαι εἶχαν γίνῃ μαλλὰ κουδάρια.

«Ὁ ΚΟΥΙΚΟΥΚΟΥΙΝΟΣ ΑΡΠΑΖΕΙ ΤΗ ΣΟΥΒΛΑ...»

»Ὁ βασιλεὺς καθὼς βλέπει τὴν ταραχὴν ἐκείνη καὶ τὸ κακὸ, τὸν φοβερὸν ἐκείνον ἐμφύλιον πόλεμον, χωρὶς νὰ χάνῃ καιρὸν, πηδᾷ κάτω ἀπὸ τὸ μπαλκόνι τοῦ παλατιοῦ καὶ το βάζει ἔς τὰ τέσσερα.

»Δὲν εἰξέρετε τί χαρὰ εἶχε, μὰ καὶ πῶς ἔκτουσε ἡ καρδιά του μὴ τὸν πάρουν μυρωδιὰ καὶ τὸν συλλάβουν. Ἐκεῖ που ἔτρεχε, ἐγύριζε καὶ ἀπὸ πίσω του νὰ ἰδῇ ἂν τὸν κυνηγᾷ κανεὶς. Μὰ ἐκεῖ που ἐγύριζε σὲ ἓνα δρόμο διὰ νὰ πάῃ ἔς τὴ θάλασσα, νὰ σου καὶ τὸν βλέπει ἀπὸ μακριὰ ἓνα μικρὸ ἀγριάνθρωπο καὶ μπῇγει τῆς φωνῆς: Πιάστε τον, πιάστε τον!

»Τὰ δύο κόμματα σὰν ἄκουσάν πῶς τοὺς ἔφυγεν ὁ μεζές, εὐθὺς ἐφίλιωσαν καὶ ἔτρεξαν νὰ τὸν συλλάβουν. Ὁ Θωμᾶς καθὼς ἦταν κοντοφάρδουλος, ἔκαναν τὰ πόδια του φτερά, μὰ καὶ οἱ ἀγριάνθρωποι εἶχαν ποδάρια σίδερο. Ὁ Θωμᾶς ἐπηδούσε φράχτες, ἐχωνόντανε σὲ χαμόκλαδα, ἐκρυβόντανε ἀπὸ πίσω ἀπὸ μάνδρες καὶ καμμιὰ φορά τοὺς ἐξέφυγε καὶ τὸν ἔχασαν. Νὰ τὸν ἔβλεπε κανεὶς τόσο χονδρὸν καὶ τόσο ἐλαφρὸ ἔς τὰ ποδάρια, θὰ ἔλεγε ὅτι τὸ πάχος βοηθεῖ τὸν παχὺν ἄνθρωπον ἔς τὸν ἀέρα ὅπως τὸν βοηθεῖ νὰ πλέῃ ἀπάνω ἔς τὸ νερό.

»Οἱ ἀγριάνθρωποι τὸν ἐκυνηγοῦσαν, μὰ πού νὰ τὸν πιάσουν! Εἶπαν νὰ τοῦ ρίξουν μερικὲς σαϊτιές καὶ νὰ τὸν λαβώσουν, μὰ ἐφοβήθηκαν μὴν τύχη καὶ χαλάσῃ τὸ κρέας τοῦ ἀπὸ τῆς λαβωματιῆς. Αὐτοὶ ἤθελαν νὰ τὸν φᾶνε γερὸ καὶ παστρικό.

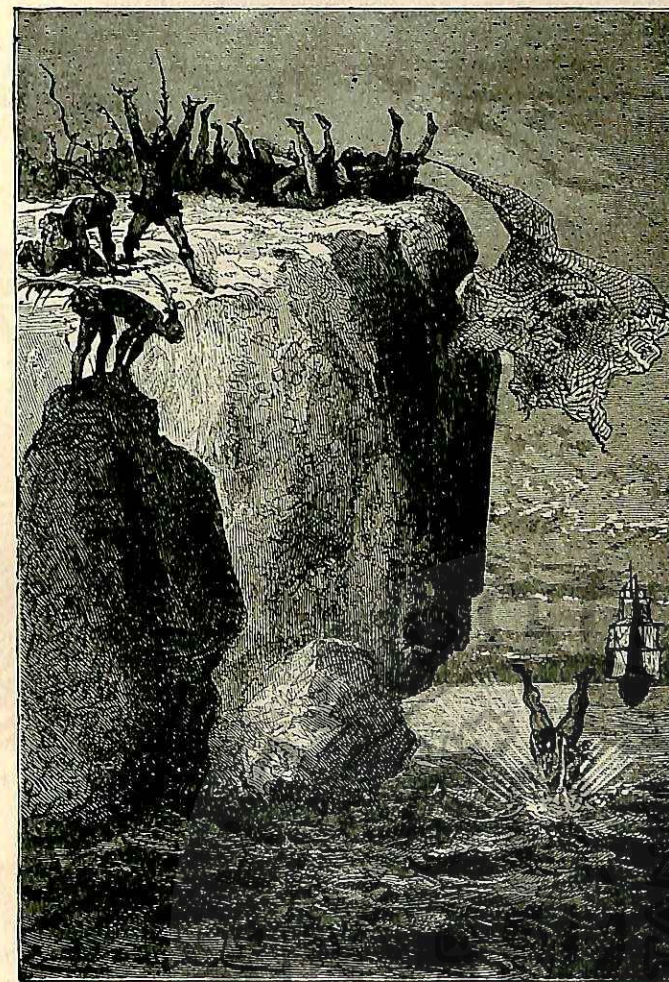
»Ὁ Κουικουικουῖνος δὲν εἰξέρω πῶς τοῦ ἦλθεν ἡ ιδέα καὶ ἐπῆρε μαζί του ἓνα δίχτυ καὶ ἐπολεμοῦσε νὰ τὸν πιάσῃ τὸν Θωμᾶ, σὰν ψάρι. Τρέχοντας τρέχοντας ὁ Θωμᾶς ἔκανε τὸ γύρο ὅλου τοῦ βασιλείου

του, μπροστὰ αὐτὸς, πίσω ἐκεῖνοι! Ἐκεῖ δὲ που ἔφθασε λαχανιασμένος σὲ κάτι βράχους μεγάλους καὶ ψηλούς, καὶ ἀπὸ κεῖ ψηλὰ βλέπει με μεγάλη του χαρὰ ἓνα καράβι με ὅλα τὰ πανιά του ἀνοικτά. Κάνει νὰ πηδῇ μέσῃ ἔς τὴ θάλασσα χαρούμενος, μὰ χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ τὸ καταλάβῃ, εὐρέθηκε τσακωμένος μέσα ἔς τὸ δίχτυ.

»Τί δυστυχία! ὁ κακόμοιρος ὁ Θωμᾶς νὰ πιασθῇ ἔς τὴ στιγμήν που ἔλεγε πως ἐσώθηκαν πιά τὰ βάραντά του!

»Καὶ νὰ ἔξερῃ πως θὰ τὸν κάνουν ψητὸ ἔς τὴ σούβλα!

»Τώρα ἡ δυσκολία ἦταν νὰ τὸν ἀνασύρουν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Κουικουικουῖνος μόνάχος τοῦ δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἀνασύρῃ, ἔπιασαν τὸ λοιπὸν τὸ σχοινὶ ὅλοι οἱ ἀγριάνθρωποι καὶ τὸ τραβοῦσαν με ὅλη τους τὴ δύναμι. Καὶ τὸ τραβοῦσαν με πολλὴν ὀρεξιν, διατι εἰξέραν πως ὅτι ἔς τὴν ἄκρα τοῦ σχοινοῦ ἦταν πιασμένο τὸ θρεφτάρι τοῦς. Καὶ οἱ ἴδιοι οἱ ὑπουργοὶ ἐτραβοῦσαν τὸ σχοινὶ διὰ νὰ ἔχουν καὶ αὐτοὶ μερίδιο καὶ νὰ μὴ φωνάξῃ ὁ Κουικουικουῖνος ὅτι αὐτὸς που ἔκανε τόσο κόπο, αὐτὸς θὰ πάρῃ καὶ τὸ πῖο καλλίτερο κομμάτι.

«ΠΕΦΤΕΙ ΚΑΤΑΚΕΦΑΛΑ ΜΕΣΑ ἘΣ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ» (Σελ. 104)

»Ὅσο καὶ ἔδλεπαν τὸ δίχτυ που ἄνέβαινε με τὸ ἀνθρώπινο φάρι μέσα, τόσο ἐφώναζαν ἀπὸ τὴ χαρὰ τοῦς. Ὁ Θωμᾶς ἐπαράδερνε μέσα ἔς τὴ φυλακὴν τοῦ, καὶ ἐπολεμοῦσε νὰ σχίσῃ κανένα μᾶτι τοῦ δικτυοῦ καὶ νὰ ξεφύγῃ. Ποῖός νὰ ἔβλεπ ἐκεῖνο τὸ ἀσκή που ἐκρεμότανε ἔς τὸν ἀέρα, καὶ νὰ ἔλεγε πως εἶνε ὁ βασιλεὺς τῆς Ταμπουλίνας καὶ γυρίζει ἔς τὸ βασιλεῖό του, σὰν νὰ ἦταν σὲ μακρινὸ ταξίδι!

»Καθὼς τὸ τραβοῦσαν τὸ σχοινὶ, τὸ δίχτυ ἀνέ-

δαινε, έπειτα από τὰ πηδήματα τοῦ Θωμᾶ ἐθάβαινε τὸ δίχτυ καὶ τοὺς ἐξέφευγε ἑλιγάκι, τὸ ἀνέσερναν πάλι, ἐγύριζε ἔς τὸν ἀέρα σὰν ἀνέμη καὶ ἐσκόνηταδε ἀπάνω ἔς τοὺς βράχους.

»Τὸ σχοινὶ ἐτριβότανε ἀπάνω ἔς τοὺς βράχους καὶ ἐκόντεθε νὰ φαγῶθῃ ἀπὸ τὸ πολὺ τρίψιμο!

»Δυὸ ὥρες ἐπαιδεύοντουσαν καὶ ἔπειτα ἀπὸ χίλια βάσανα τὸ δίχτυ ἀνέθηκε ἀπάνω ἔς τὸ βράχο, καὶ δὲν ἔλειπε ἄλλο, παρὰ νὰ ἀπλώσουν τὰ χέρια τοὺς νὰ το συλλάθουν!

»Οἱ ἀγριάνθρωποι ὅσο τον ἀνέσερναν ἦταν ἡμιοισασμένοι, μὰ σὰν εἶδάν πῶς τον ἔχουν πιά ἔς τὰ χέρια τους, ἔς τὴ στιγμὴ ἐγίναν πάλιν δυὸ κόμματα, ποῖος νὰ τον πρωταρπάξῃ, μὰ εἶχαν καὶ δίκαιο, ἐπειδὴ καὶ ἡ κοιλιά τους ἔπαιζε ταμπουρά. Πρῶτος λοιπὸν χυμᾶει ἡ Κουικουϊνός καὶ

ἀρπάζει τὸ δίχτυ, οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ πρωτομεγάλοι ἀφίρουν τὸ σχοινὶ καὶ τρέχουν καὶ αὐτοὶ ἀρπάξουν τὸ δίχτυ. Τράβα ὁ ἕνας, τράβα ὁ ἄλλος, τὰ ρουθούνια τους ἀχνίζαν, τὸ στόμα τους ἦταν ἀφρισμένο, τὰ δόντια τους ἐγυάλιζαν καὶ ἄστραφταν καὶ ἐβγαζαν σπῆθες.

»Ὁ κακόμοιρος ὁ βασιλέας τῆς Ταμπουλίνας εἶχε γίνῃ κόσμιο χτύπα ἀπὸ δῶ χτύπα ἀπὸ κεῖ, καὶ ἦταν ἀλαλόφωνος ἀπὸ τὸ φόβο του καὶ ἀπὸ τὴ φούρκα του.

»Τώρα πιά δὲν ἔμενε ἄλλο, παρὰ νὰ ἰδοῦμε πῶς θά τον φᾶνε, ὡμὸ ἢ ψημένο, καὶ ποῖος θά τον φάῃ, ὁ λαὸς του ἢ οἱ μεγαλυσταῖοι! Ἀπάνω ἔς αὐτὴ τὴν τρομερὴ στιγμὴ, ἐλυπήθηκε ὁ Θεὸς τὸν ἀθῶον παπποῦ μου καὶ σπᾶπ! σπάξει τὸ δίχτυ, καὶ ὁ βασιλέας τῆς Ταμπουλίνας μ. π. ρ. οὐφ! ξεφεύγει καὶ πέφτει κατακέφαλα μέσα ἔς τὴ θάλασσα, καὶ οἱ ἀγριάνθρωποι ξαπλώνονται καὶ αὐτοὶ ἀνάσκελα!

Ὁ Κουικουϊνός ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του καὶ τὴ λύσσα του πηδᾷ ἔς ἕνα πιδὸ χαμηλὸ βράχο καὶ σκύβει νὰ ἰδῇ τὸ βασιλέα που ἔκανε τὸ λουτρό του.

Ὅσο νὰ σηκωθοῦν οἱ ἀγριάνθρωποι καὶ νὰ καταλάβουν καλὰ καλὰ τί τρέχει, ὁ Θωμᾶς ἔσχιζε τὸν Ὠκεανὸ σὰν δελφίνι καὶ ἐκόλυμβοῦσε κατὰ τὸ κα-

ράδι. Τὸ καράδι αὐτὸ σὰν εἶδε ἀπὸ μακριὰ τῆς φωνῆς καὶ τὸ κακὸ που ἔκαναν οἱ ἀγριάνθρωποι, ἐστάθηκε λιγάκι νὰ ἰδῇ τί εἶνε.

»Αὐτὸ τὸ καράδι ἦταν Ἀμερικάνικο.

»Ἐπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ Θωμᾶς Κουπιᾶς ἦταν ἀπάνω ἔς τὸ κατὰστρωμα τοῦ καραδιοῦ. Καὶ εὐθὺς ἐθυμήθηκε τὴν παλιά του τὴν τέχνη, ἐλησμόνητέ πως ἦταν βασιλέας τῆς Ταμπουλίνας καὶ ἐθυμήθηκε πως ἦταν ναυτικός. Τὸ λοιπὸν μὲ καὶ δυὸ σκαρβαλώνει ἔς τὸ μεγάλο κατάρτι καὶ στηλώνεται ἀπάνω ἔς τὴν κόφα, καὶ καμαρώνει τὸν πεινασμένο τὸ λαὸ του.

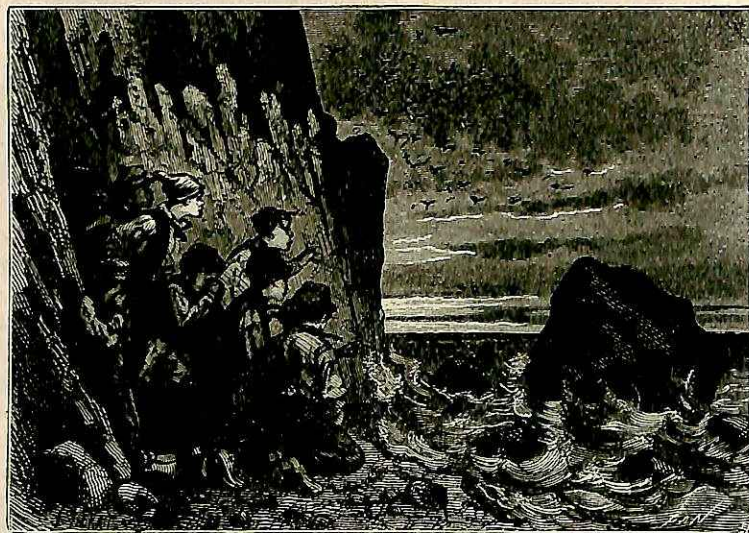
»Τὸ καράδι εἶχε ξεκινήσῃ καὶ ἔπλεε ἡσυχα ἡσυχα.

»Οἱ ἀγριάνθρωποι ἦταν ἀκόμη ἀπάνω ἔς τοὺς βράχους καὶ ἔχασκαν σὰν χαῖοι.

»Ὁ Θωμᾶς ἀκούμπησε ἔς τὴν ἄκρη τῆς μύτης

τουτὸ μεγάλο δάκτυλο τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ του, ἀνοίξε τὰ δάκτυλά του, καὶ τὸ μεγάλο δάκτυλο τοῦ ξεφθοῦ τὸ ἀκούμπησε ἔς τὸ μικρὸ δακτυλάκι τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐκούνησε τὰ ἐφτὰ δάκτυλά του σὰν νὰ ἔπαιζε τὴ φλογέρα, καὶ ἔπειτα ἐφώναζε δυνατὰ καὶ μὲ γέλοιο:

»— Καλὴ ὁρεξί, παιδιὰ μου! φάτε καὶ χωρὶς ἐμένα!.. Ζήτη τὸ Σύνταγμα τῆς

« ΕΝΝΟΗΣΑΝ ΟΤΙ ΗΣΑΝ ΧΑΜΕΝΑ »

(Σελ. 105)

Ταμπουλίνας!.. »

II'

ΕΦΘΟΣ

Ὁ Κουπιᾶς ἐτελείωνε τὴν ἱστορίαν τοῦ πάπου του, καὶ τὰ παιδιὰ ἤκουον μὲ μεγάλην προσοχήν, καὶ εἶχον χαρὰν μεγάλην, διότι ὁ Θωμᾶς ἐσώθη ἀπὸ τοὺς ὀδόντας τῶν ἀγριάνθρώπων. Αἰφνης ἤκούσθη βοὴ μεγάλη καὶ ἐσκέπασε τὴν φωνὴν τοῦ Κουπιᾶ. Ὁ Κουπιᾶς ὡς ἤκουσε τὴν βοήν, ἀνετριχίλασεν, ἠκρασθή καὶ ἐξέβαλε κραυγὴν ἀγωνίας, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτὴν τὴν ἐπανελάβον πάντες οἱ σύντροφοὶ του καὶ ἤρχισαν νὰ τρέμουν.

Ἀλλὰ τί πράγμα ἦτο ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἦτο τόσο φοβερόν, ὥστε νὰ φοβηθοῦν τὰ καλὰ παιδιὰ, ἐν ᾧ ἐκάθητο ἡσυχα καὶ ἤκουον τὴν ἱστορίαν τοῦ πάπου τοῦ Κουπιᾶ;

Ἰσα ἴσα ἔπρεπε νὰ χαροῦν, διότι ἐσώθη ὁ γενναῖος ναύτης. Ἀλλ' ὅμως, ἂν ἐσώθη ὁ ναύτης ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἀγρίων ἀνθρώπων, τὰ παιδιὰ ἐκινδύνουν κίνδυνον φοβερόν!

Ὅταν ἤκουσαν τὴν βοήν ἐκείνην καὶ τὸ κακόν, ἐκύτταξαν εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός, καὶ εἶδον ὅτι ἀνέβαιναν εἰς τὸν βράχον τῶν κατὰ τι κατὰμαυρον, τὸ ὁποῖον δὲν εἰμπόρεσαν νὰ διακρίνουν τί εἶνε. Ἐκινεῖτο ἀπάνω κάτω μὲ μεγάλην βοήν, καὶ ἀνέβαιναν, ἀνέβαιναν, ὥστε ἐπλησίαζε νὰ σκεπάσῃ τὸν βράχον. Μεγάλα κύματα μὲ βοήν καὶ ταραχὴν ἐθραύοντο ἀπάνω εἰς τὸν βράχον.

Τὰ δυστυχῆ παιδιὰ ἐνόησαν ὅτι ἦσαν χαμένα!

Ποτὲ δὲν ἤλπιζον ὅτι αὐτὸ θὰ εἶνε τὸ τέλος τῆς ἀνοησίας τῶν καὶ τῆς παρακοῆς τῶν. Καὶ ἔπρεπε νὰ το περιμένουν, διότι εἰζευρον πολὺ καλὰ ὅτι τὴν νύκτα ἐγίνετο παλίσροια, ὅτι τὰ νερὰ ἀνέβαινον τακτικὰ ἀλλὰ το εἶχον λησμονήσῃ.

Ἐντρομαῶς τρέλλα ἔτρεχον ἀπάνω εἰς τοὺς βράχους, ὅπως τρέχουν οἱ ποντικοὶ ὅταν τοὺς κυνηγῇ ὁ γάτος.

Ἐφώναζον τοὺς γονεῖς τῶν νὰ τοὺς βοηθήσουν, ἔκλαιον δυνατὰ, καὶ ἡ βοή τῶν κυμάτων κατέπνιγε τὰς κραυγὰς τῶν.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἀγρίαν καὶ ἐλεεινὴν σκηνήν, μόνος ὁ ἐγγονος τοῦ πρῶην βασιλέως τῆς Ταμπουλίνας εἶχε τὸν νοῦν του εἰς τὴν κεφαλὴν του. Πάντες οἱ ἄλλοι τα εἶχαν χάσῃ..

Αὐτὸς λοιπὸν μόνος ἐκύτταξε πῶς νὰ εὕρῃ τρόπον νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τῶν συντρόφων του καὶ τὴν ζωὴν του. Ἐγύρισεν ὅλον τὸν βράχον τῶν Γλάρων, ὁ ὁποῖος ἦτο καταραγμένος ὑπὸ τῶν κυμάτων καὶ εἶχε πολλὰ χάσματα καὶ πολλὰς σχισμάδας.

Εὐκόλον ἦτο νὰ καταρύγουν καὶ νὰ κρυφθοῦν εἰς αὐτὰ τὰ χάσματα, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ θὰ ἤρχοντο τὰ νερὰ νὰ τοὺς πνίξουν. Ἦτο λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἀναβοῦν ἀπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου.

Ἀλλὰ πῶς νὰ ἀναβοῦν; Ὁ βράχος ἦτο ὄρθιος καὶ ὀλισθηρὸς. Λοιπὸν ἔπρεπε νὰ μείνουν ἐκεῖ ὅπου ἦσαν;

»Ὅχι βέβαια. Τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ;

Ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται, λέγει μία ἀρχαία παροιμία, τουτέστιν: ἡ ἀνάγκη κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ εὕρῃ τρόπον σωτηρίας. Ὁ Κουπιᾶς ἀφ' οὗ ἐσκέφθη ὀλίγην ὥραν, ἐπῆρε τὰ σχοινία τὰ ὅπῃ εὐρέθησαν εἰς τὸ ἀκάτιον, καὶ κατεσκευάσε μίαν κλίμακα γρήγορα γρήγορα, ὡς νὰ ἦτο ἐπιτήδειος τεχνίτης. Ἐπειτα μὲ φωνὴν δυνατὴν εἶπε πρὸς τοὺς τρέμοντας συντρόφους του:

« Ἡσυχία, παιδιὰ! τί κάνετε ἐτσι; ἂμ' δὲν ἔντρέπεσθε καὶ λιγάκι! ἔτσι θὰ ἴμφορέσωμε νὰ γλυτώσωμ' ἀπὸ δῶ; Δὲν εἶδατε μαθῆς τὸν παπποῦ μου σὲ τί κίνδυνον φοβερὸ εὐρέθηκε, καὶ πῶς τὴν ἐγλύτωσε; Δὲν καθότανε νὰ κλαίῃ σὰ μωρὸ παιδί, ὅπως κάνετε σῆς; Ἐλα! κουνηθῆτε μὲ σταλιά! »

« ΠΡΩΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ ΑΝΕΒΗ Ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ » (Σελ. 106)

Μὲ τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις τοὺς ἔδωκε θάρρος καὶ εὐθὺς τοὺς εἶπε τί πρέπει νὰ κάμουν.

Οἱ δυνατότεροι ἐστηρίχθησαν εἰς τὸν βράχον καὶ οἱ ἄλλοι ἀνέβησαν ἀπάνω εἰς τὸν ὅμῶν τῶν, οἱ μικρότεροι ἔς τὸν ὅμῶν τῶν μεγαλητέρων, ὥστε ἐσχημάτισαν μίαν ἀνθρωπίνην πυραμίδα, τῆς ὁποίας βάσις ἦτο ὁ Φυκιώτης καὶ ὁ Ἀγκίστρης, καὶ κορυφὴ ὁ Στέφανος.

«Τὸ νοῦ σας!» ἐφώναξεν ὁ Κουπιᾶς, καὶ ἀφ' οὗ ἐπῆρε φόραν, ἐπήδησε, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ ῥίψῃ

κάτω τὸν μικρὸν Στέφανον καὶ ἤρπασε τὴν ἄκρην τοῦ βράχου καὶ ἀνέβη ἐπάνω. Τὸ μέρος τοῦτο ἦτο εὐρύχωρον καὶ ἡδύνατο νὰ τοὺς χωρέσῃ ὅλους.

Ἀφ' οὗ ἀνέβη ἐκρέμασε τὴν κλίμακα ἀπὸ μίαν ἐξοχὴν τοῦ βράχου καὶ τὴν ἐκράτει δυνατὰ ἕως ὅτου ἀνέβησαν ἀνὰ ἐν πάντα τὰ παιδιά. Πρῶτος πρῶτος ἀνέβη ὁ Στέφανος μὲ μεγάλην εὐκολίαν ὥς νὰ ἦτο ναύτης.

Καὶ ἦτο καιρὸς νὰ ἀναβοῦν, διότι ἡ θάλασσα καὶ αὐτὴ εἶχεν ἀναβῆ, καὶ τὰ κύματα κατέβρεχον τὰς πτέρνας των.

« Ἀχ! ἄχ! ἔλεγεν ὁ τάλας ὁ Πλημμύρης ὅταν ἔβαλε τὸν πόδα του εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τῆς κλίμακας, ἄχ! ἂν μ' ἀκούατε ἀπὸ τὴν ἀρχή, τώρα θὰ ἤμαστε πλαγιασμένοι 'ς τὰ ζεστά ζεστά κρεββάτακια μας!»

Ἀφ' οὗ ἀνέβησαν, καὶ δὲν εἶχον πλέον φόβον, τότε ὁ Κουπιᾶς ἐξήτασε τὸν βράχον καὶ εἶδεν ὅτι ἡ κατασκευή του ἦτο πολὺ περίεργος. Ἀπὸ μικρὰν ὁ βράχος τῶν Γλάρων ἐφαίνετο μονοκόμματος, καὶ ἡ ἐπιφανεία του ἐφαίνετο ὁμαλὴ ἀπὸ τὴν βάσιν μέχρι τῆς κορυφῆς. Ἀλλ' ἐκ τοῦ πλησίον ἦτο καταφωγμένος, διότι τὰ κύματα καὶ οἱ ἄνεμοί τον εἶχον κάμη κόσκινον, εἶχεν εἰς τὰ πλευρά του διαφόρους μεγάλας ὀπάς, σπήλαια, σχισμίδας. Ἀνεκάλυψε δὲ ὁ Κουπιᾶς ἐν μονοπάτι, τὸ ὅποιον τόσον ἦτο δύσβατον καὶ ὀλισθηρὸν, ὥστε οὐδὲ ἐρίζιον ἦτο δυνατόν νὰ ἀναβῇ. Ἀλλ' ὅμως αὐτοὶ ἔπρεπε νὰ ἀναβῶν ὅπως ὅπως, διότι τὰ νερά ὅλονεν ἀνέβαινον, καὶ ἦτο κίνδυνος νὰ τοὺς σαρῶσουν τὰ κύματα ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου εὕρισκοντο.

« Παιδιά, ἐμπρός!» ἀνεφώνησεν ὁ Κουπιᾶς καὶ τοὺς ἔδειξε τὸ μονοπάτι.

Ἦρχισαν λοιπὸν νὰ προχωροῦν, καὶ ἐσύροντο μὲ

τὰ τέσσαρα ὅπως τὰ μικρὰ παιδιά, τὰ ὅποια δὲν εἴμποροῦν ἀκόμη νὰ περιπατήσουν ὀρθία. Ὁ Κουπιᾶς ἐπήγαινε ἐμπρός, καὶ ὀπισθεν οἱ ἄλλοι κατὰ σειράν, καὶ διὰ νὰ μὴ πέσουν κάτω καὶ γίνουν κομμάτια, ἐκράτει ὁ εἰς τὴν ἄκρην τοῦ φορέματος τοῦ ἄλλου. Πάντες ἦσαν σιωπηλοὶ, καὶ ἔτρεμον, καὶ μόνον ἡ φωνὴ τοῦ ἀρχηγοῦ ἠκούετο, ὁ ὁποῖός τοὺς ἔλεγε νὰ προσέχουν ὅπου ἦτο τὸ μέρος ἐπικίνδυνον.

Ἐπάνω ὁ οὐρανὸς ἦτο κατάμαυρος γεμάτος ἄστρα, τῶν ὁποίων ἡ λάμψις ἐφαίνετο ὡχρά, καὶ κάτω ὑπὸ τοὺς πόδας των ἐβόϊζε καὶ ἐμυκάτο τὸ φοβερόν καὶ μαῦρον κύμα, τὸ ὅποιον ἦτο ἐτοιμὸν νὰ τοὺς χάψῃ.

Ἀφ' οὗ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔκαμαν ὅλον τὸν γύρον τοῦ βράχου ἔφθασαν εἰς ἐν στενὸν μέρος, τοῦ ὁποίου οἱ τοῖχοι ἦσαν ὑψηλοὶ καὶ κάθετοι. Τὸ στενὸν αὐτὸ ἐφαίνετο ὡς κοίτη χειμάρρου ἀπεξηραμμένη. Προχωροῦν, προχωροῦν χωρὶς καὶ αὐτοὶ νὰ εἰξεύρουν ποῦ θὰ τελειώσῃ αὐτὸ τὸ στενόν. Προχωροῦν χωρὶς νὰ συλλογίζονται ἂν θὰ δυνηθῶν νὰ ἐπιστρέψουν, διότι ὁ κίνδυνος εἰς τὸν ὅποιον εὕρισκοντο δὲν τοὺς ἄφινε νὰ σκεφθῶν τί θὰ ἀπογίνουν αὐτοὶ ἐκύτταζον τώρα νὰ σωθῶν ἀπὸ τὰ κύματα τὰ ὁποῖα τοὺς ἔδρεχον τὰς πτέρνας, καὶ τὸ τί θὰ ἀπογίνουν ἔχει ὁ Θεός.

Καὶ δὲν ἔφθανεν ὅτι ἐβασανίζοντο τόσον πολὺ ὥς νὰ προχωρήσουν ὀλίγον, ἀλλὰ ἀφ' οὗ ἀνέβαινον εἰς τὸν ὀλισθηρὸν ἀνήφορον πολλακίς συνέβαινε νὰ ὀλισθήσουν καὶ εἰς ἐν δευτερόλεπτον τῆς ὥρας νὰ χάσουν μὲς ὥρας κόπους καὶ μόχθους, καὶ νὰ ἀναγκάζωνται νὰ ἀρχίζουν πάλιν ἀπὸ τὸ ἄλφα.

Ὁ πολὺς κόπος καὶ αἱ πληγαί, τὰς ὁποίας ἐλάμβανον ἐπάνω εἰς τὰς πτέρνας, τοὺς ἔκαμνον νὰ σταματοῦν καὶ νὰ μὴ θέλουν νὰ προχωρήσουν.

[Ἔπεται συνέχεια]

« ΚΑΛΗ ΟΡΕΞΙ, ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ! » (Σελ. 104)

Ο ΜΑΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

A

1.	3.	5.	7.	9.	11.	13.	15.	17.	19.	21.
23.	25.	27.	29.	31.	33.	35.	37.	39.		
41.	43.	45.	47.	49.	51.	53.	55.	57.		
59.	61.	63.	65.	67.	69.	71.	73.	75.		
77.	79.	81.	83.	85.	87.	89.	91.	93.		
95.	97.	99.								

Δ

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	24.
25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	40.	41.
42.	43.	44.	45.	46.	47.	56.	57.	58.
59.	60.	61.	62.	63.	72.	73.	74.	75.
76.	77.	78.	79.	88.	89.	90.	91.	92.
93.	94.	95.						

B

2.	3.	6.	7.	10.	11.	14.	15.	18.	19.
22.	23.	26.	27.	30.	31.	34.	35.	38.	
39.	42.	43.	46.	47.	50.	51.	54.	55.	
58.	59.	62.	63.	66.	67.	70.	71.	74.	
75.	78.	79.	82.	83.	86.	87.	90.	91.	
94.	95.	98.	99.						

E

16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	48.	49.
50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	57.	58.
59.	60.	61.	62.	63.	80.	81.	82.	83.
84.	85.	86.	87.	88.	89.	90.	91.	92.
93.	94.	95.						

Γ

4.	5.	6.	7.	12.	13.	14.	15.	20.	21.
22.	23.	28.	29.	30.	31.	36.	37.	38.	
39.	44.	45.	46.	47.	52.	53.	54.	55.	
60.	61.	62.	63.	68.	69.	70.	71.	76.	
77.	78.	79.	84.	85.	86.	87.	92.	93.	
94.	95.	100.							

Z

32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.
41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.
50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	57.	58.
59.	60.	61.	62.	63.	96.	97.	98.	99.
100.								

H

64.	65.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.
73.	74.	75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.
82.	83.	84.	85.	86.	87.	88.	89.	90.
91.	92.	93.	94.	95.	96.	97.	98.	99.
100.								

Μὲ τὰς ἀνωτέρω ἑπτὰ πινακίδας τῶν ἀριθμῶν, μικροὶ μου φίλοι, εἴμπορεῖτε νὰ κάμετε ἐν ὧραῖον παιγνίδιον. Προσκαλέσατε τὸν μικρὸν σας ἀδελφόν, τὴν μικράν σας ἀδελφήν, ἕσα φίλον σας ἢ καὶ κανένα μεγάλον συγγενὴ σας, ἂν θέλετε, νὰ βάλῃ μετὰ τὸν νοῦν του ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς ὁποίους περιέχουν αἱ πινακίδες αὗται.

— Ἐγὼ ἔβαλα μετὰ τὸν νοῦν μου ἕνα ἀριθμὸν, θὰ σας εἶπῃ κάποιος.

— Εἰς ποίας πινακίδας εὕρεσκειται; θὰ τον ἐρωτήσετε σῆς.

Οὗτος θὰ σας ἀπαντήσῃ παραδείγματος χάριν:

— Εἰς τὰς πινακίδας Α, Γ καὶ Ε.

— Πολὺ καλὰ, θὰ τῷ εἰπῇτε τότε μετὰ βεβαιότητος, ὁ ἀριθμὸς τὸν ὅποιον ἔβαλες μετὰ τὸν νοῦν σου εἶνε 21.

Θὰ το ἔχετεμαντεύσει, διότι αὐτὸς εἶνε πραγματικῶς.

Τώρα θὰ μ' ἐρωτήσετε, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ εὕρισκωμεν τὸν ἀριθμὸν τοῦτον;

Ὁ τρόπος εἶνε ἀπλούστατος: Ἀρκεῖ νὰ προσθέσῃτε πρὸς ἀλλήλους τοὺς πρώτους ἀριθμοὺς τῶν πινακίδων εἰς τὰς ὁποίας εὕρεσκειται ὁ ἀριθμὸς τὸν ὅποιον ὁ ἐρωτηθεὶς ἔβαλε μετὰ τὸν νοῦν του.

Ἄς υποθέσωμεν ὅτι ὁ Παῦλος θέλει νὰ μαν-

τεύση ένα αριθμόν, τὸν ὁποῖον ἐσυλλογίσθη ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μαρία.

ΠΑΥΛΟΣ. Βάλε μὲ τὸν νοῦν σου ἕνα ἀριθμὸν ἀπ' αὐτοὺς που εὐρίσκονται εἰς αὐτὰς τὰς πινακίδας.

ΜΑΡΙΑ. Ἐδὼλα (Ἡ Μαρία ἐσκέφθη τὸν ἀριθ. 54).

ΠΑΥΛΟΣ. Εἰς ποίας πινακίδας εὐρίσκεται;

ΜΑΡΙΑ. Εἰς τὰς πινακίδας Β, Γ, Ε, Ζ.

Ὁ Παῦλος, ὅστις δυσκολεύεται νὰ κάμῃ τὸν ὑπολογισμόν μὲ τὸν νοῦν του, γράφει ἐπάνω εἰς ἕν φύλλον χάρτου τοὺς ἀριθμοὺς 2, 4, 16, 32, δηλαδὴ

τοὺς πρώτους ἀριθμοὺς τῶν τεσσάρων πινακίδων τὰς ὁποίας ἀνέφερεν ἡ Μαρία· προσθέτει τοὺς ἀριθμοὺς αὐτοὺς καὶ εὐρίσκει ἀθροισμα 54.

— Καὶ ἂν ἡ Μαρία εἶχε βάλει μὲ τὸν νοῦν τῆς τὸν ἀριθμὸν 3; θά μου εἶπητε. Τότε;

— Ὁ ἀριθμὸς 3 εὐρίσκεται μόνον εἰς δύο πινακίδας τὴν Α καὶ τὴν Β... Ὁ Παῦλος εὐκόλως θὰ ἐπρόσθετε τοὺς πρώτους ἀριθμοὺς τῶν δύο τούτων πινακίδων δηλαδὴ 2 + 1 καὶ θὰ εὕρισκε τὸν ἀριθμὸν 3. Ἐνοήσατε;

ΤΟ ΑΡΝΑΚΙ (ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

— Ἀρνάκι μου, ἔλα ἐδῶ καὶ 'πές μου πῶς περνᾷς κάθε ἡμέραν σου.

— Πρωί, πολὺ πρωί, πρὶν ἀκόμη ἐξυπνήσης σύ, μικρέ μου κύριε, ἀνοίγω τὰ ὀμμάτιά μου καὶ εὐχαριστῶ τὸν καλὸν Θεόν που ἔκαμε τὸν ἥλιον τότον λαμπερόν καὶ τὸ χορτάρι τότον τρυφερόν.

Ἐπειτα πηγαίνω καὶ προγευματίζω εἰς τὸ λιβάδι καὶ τρώγω γρασίδι εὐμορφὸν καὶ ἀσπρολούλουδα.

Ἐπειτα παίζω μὲ τ' ἀρνάκια τ' ἀδελφία καὶ ἐξαδέλφια μου· πηδοῦμεν, χορεύομεν, τινάζομεθα ὡς ἐκεῖ ἐπάνω καὶ διασκεδάζομεν πολὺ ὥραϊα.

Ὅταν διψῶ, πηγαίνω καὶ πίνω ἀπὸ τὸ μικρὸ ρυάκι που τρέχει σιγανὰ καὶ ἔχει νεράκι δροσερόν καὶ καθαρὸν. Ὅταν βραδυάζῃ, γυρίζω 'ς τὴν μητερούλα μου, τὴν Προβατίνα καὶ ἐξαπλόνομαι 'ς τὸ πλάγι τῆς ὅπου εἶνε τόσον ζεστὰ καὶ τόσον εὐμορφα.

Καὶ τότε κυττάζω τὰ ὥραϊα ἀστέρια που ἀρχίζουσιν καὶ λάμπουν εἰς τὸν οὐρανὸν ἕνα ἕνα, καὶ τότε σφαλοῦν τὰ ὀμμάτιά μου καὶ γλυκοκοιμοῦμαι.

Εἶμαι τὸ εὐτυχέστερον ἀρνάκι τοῦ κόσμου!

Ὁ μικρὸς Περικλῆς ὅμως δὲν κάμνει ὅπως τὸ μικρὸν ἀρνάκι, διότι αὐτὸς δὲν εἶνε ζῶν, ἀλλὰ μικρὸν παιδίον μὲ λογικὸν καὶ μὲ γνῶσιν.

Δὲν ἐξοδεύει τὸν καιρὸν του εἰς παιγνίδια, ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὸ βράδυ· μελετᾷ τὰ μαθήματά του, διότι θέλει νὰ μάθῃ γράμματα.

Ἀλλὰ εἶνε εὐτυχῆς ὅπως καὶ τὸ ἀρνάκι, διότι εἶνε ἡσυχος καὶ καλὸς ὡσάν ἀρνάκι καὶ τὸν ἀγαπᾷ ἡ μητερούλα του μὲ ὅλην τὴν καρδίαν τῆς.

Ο ΠΕΤΕΙΝΟΣ ΤΟΥ ΚΩΔΩΝΟΣΤΑΣΙΟΥ

Ὁ Κουκουρῆκος ἦτο ἐν πετειναράκι πολὺ ἀσχημον, ἀλλ' αὐτὸ ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο πολὺ ὠραῖον, καὶ τοῦ κατέθεε νὰ υπάγῃ νὰ περιηγηθῇ τὸν κόσμον καὶ νὰ ἰδῇ ὡς καὶ αὐτὸ τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀκούσῃ νὰ τοῦ ἐπαινοῦν τόσον πολὺ.

Μίαν ἡμέραν λοιπὸν λέγει: « Καλὴν ἀντάμωσιν, ἀδελφία, φεύγω! » καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἑνα δρομίσκον ὁ ὁποῖος ἐπήγαιεν εἰς τὴν πεδιάδα.

— Μὴ φεύγῃς! τῷ ἐφώναζεν ἀπ' ὀπίσω ἡ κυρὰ Κότα, ἡ μάνα του.

Ἀλλὰ τὸ ὑπερήφανον πετειναράκι οὔτε κατεδέχθη νὰ στρέψῃ ὀπίσω νὰ ἴδῃ.

— Μὴ φεύγῃς! τῷ ἐφώναξε καὶ πάλιν ἡ κυρὰ Κότα.

Ἀλλ' αἶψα εἶδεν ὅτι τὸ πετειναράκι ἐπέμενε μὲ πείσμα ν' ἀναχωρήσῃ, τῷ εἶπε:

— Πρόσεχε κἂν ἀπὸ τοὺς μαγείρους, διότι αὐτοὶ εἶνε οἱ χειρότεροί μας ἐχθροί.

Ἀλλ' ὁ Κουκουρῆκος ἦτο μακρυὰ πλέον καὶ εὐρίσκειτο εἰς ἕν μονοπάτι τὸ ὁποῖον ἐπερνοῦσε μέσα ἀπὸ τὸ πράσινον λιβάδι· τὸ πετειναράκι ἤρχισε νὰ τραγουδῇ τότε:

Κικιρικὶ κικιρικὸ!
'Σ ἕνα παλάτι θάμπω 'γώ,
Τιμές καὶ δόξα θαῦρω 'κεῖ
Κικιρικὸ κικιρικὶ!

Ἐπήγαιεν, ἐπήγαιεν, ἐπήγαιεν ἕως ὅτου ἔφθασεν εἰς ἕν μικρὸν ρυάκι τὸ ὁποῖον ἔτρεχεν ἀργὰ ἀργὰ, διότι ἕνας σωρὸς ξηρῶν φύλλων ἐμπόδιζε τὸ τρέξιμόν του.

— Καλὸ μου πετειναράκι, κάνε μου τὴν χάριν καὶ βγάλε αὐτὰ τὰ κακοχόρταρα μὲ τὸ ράμφος σου, διὰ νὰ εἰμπορέσω νὰ τρέχω μὲ γρηγοράδα.

— Τί; ἀπήντησεν ὁ Κουκουρῆκος σηκώνας ὑψηλὰ τὴν κεφαλὴν του, γιὰ ποῖον μὲ παίρνεις;

Καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, χωρὶς ν' ἀκούσῃ διόλου τὴν ἀπειλὴν τοῦ δυστυχοῦς ρυακίου τὸ ὁποῖον τῷ ἐφώναζεν ἀπὸ πίσω:

— Καμμιὰ φορὰ θά μ' ἐνθυμηθῇς, πετειναράκι!

Ἐπήγαιεν, ἐπήγαιεν, ἐπήγαιεν ἕως ὅτου ἀπῆντησε τὸν Ἀέρα ἐξηπλωμένον χάμου καὶ σχεδὸν μισοαποθαμένον.

— Καλὸ μου πετειναράκι, λυπήσου με, κίνησε λιγάκι τὰ πτερά σου, διὰ νὰ ἀναπνεύσω ὀλίγον καὶ ἔλθω εἰς τὸν ἑαυτόν μου, τῷ εἶπε μὲ παρακαλεστικὴν φωνὴν ὁ Ἀέρας.

— Δουλὸς σου εἶμαι ἐγώ; ἀπήντησεν ὁ Κουκουρῆκος, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ἐπήγαιεν, ἐπήγαιεν, ἐπήγαιεν ἕως ὅτου ἔφθα-

σεν εἰς ἕν λαγκάδι ὅπου ἔκαie μία μικρὰ Φωτιὰ καὶ ἐκινδύνευε νὰ σβύσῃ.

— Πετειναράκι, καλὸ μου πετειναράκι, κάνε μου τὴν χάρι καὶ φέρε μου 'λιγάκι ἄχυρο ἀπὸ 'δῶ σιμά, διὰ νὰ ζωντανεύσω πάλιν, εἶπεν ἡ Φωτιὰ μὲ παρακαλεστικὸν τρόπον.

Κικιρικὶ κικιρικὸ!
'Σ ἕνα παλάτι θάμπω 'γώ,
Τιμές καὶ δόξα θαῦρω 'κεῖ
Κικιρικὸ κικιρικὶ!

αὐτὸ ἤρχισε νὰ τραγουδῇ τὸ πετειναράκι, ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ἐπήγαιεν, ἐπήγαιεν, ἐπήγαιεν ἕως ὅτου ἔφθασεν εἰς τὴν πρωτεύουσιν... Μόλις εἶχε φέξῃ ἡ πόλις ἦτο ἡσυχος· εἰς τὸν πρώτον δρόμον ἀπῆντησε ἕνα γάτον.

— Ποῦ εἶνε τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως; ἠρώτησεν ὁ Κουκουρῆκος.

— Νιάου, νιάου, ἀπήντησεν ὁ γάτος, τράβα ὅλο ἴσια ἴσια καὶ ἔπειτα γύρισε.

Τὸ πετειναράκι δὲν ἐπολυκατάλαβε τί του εἶπεν ὁ γάτος ἀλλ' ἐτράβηξεν ὅλο ἴσια, ἔπειτα ἀπῆντησεν ἕνα μεγάλον ποντικόν, ὁ ὁποῖος ἔδγαγεν ἀπὸ τὴν ἀποθήκην ἐνὸς φούρναρη.

— Ποῦ εἶνε τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως; ἠρώτησε.

— Κρί, κρί, ἀπήντησεν ὁ ποντικός, πήγαινε ἴσια ἴσια ὅσον νὰ εὕρῃς ἕνα στρατιώτη μὲ τὸ τουφέκι 'ς τὸν ὄμον νὰ περιπατῇ ἐπάνω κάτω.

Ὁ Κουκουρῆκος ἔφθασε τέλος εἰς τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως· ἐμβῆκεν, ἀνέβη τὴν μεγάλην μαρμαρένιαν σκάλαν, ἐγύρισε ὅλας τὰς αἰθούσας, ὅπου ἦσαν μεγάλοι καθρέπται καὶ χρυσὰ στολίδια, καὶ μισὴν ὥραν ἐστέκετο ἐμπρὸς εἰς ἕνα καθρέπτην, καὶ ἐκαμάργαε τὸν ἑαυτόν του.

— Τί εὐμορφὸς που εἶμαι! Τί εὐμορφὸς που εἶμαι! ἐψιθύριζε.

— Κύττα... κύττα... κύττα! εἶπε μέσῃ του, ὁ μικρὸς παραμάγειρος τῆς Αὐλῆς, ὁ ὁποῖος ἐπερνοῦσεν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν ἐκεῖνην, κύττα τί εὐμορφο πετειναράκι!

Καὶ τὸ ἔπιασεν ἀπὸ τὸν λαιμόν καὶ τὸ ἐπῆγεν εἰς τὸ μαγειρεῖον.

— Μή!.. μή!.. ἐφώναζεν ὁ Κουκουρῆκος.

Ἀλλ' ὁ παραμάγειρος ἔκαμε πως δὲν ἤκουε καὶ τὸν ἔβαλε μέσα εἰς βραστὸν νερόν διὰ νὰ τὸν ξεπουλουίσῃ εὐκολώτερα.

— Καλὸ μου Νερό, εἶπε μὲ παρακαλεστικὸν τρόπον ὁ Κουκουρῆκος, μὴ με ζεματᾷς, λυπήσου με.

— Σὺ μ' ἐλυπήθηκες; εἶπε τὸ Νερόν, καὶ τὸν ἐξεμάτισεν ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια.

Ὁ παραμάγειρός τον ἐπέρασεν εἰς μία σούδα καὶ τον ἔβαλεν εἰς τὴν Φωτιά.

— Φωτιά, καλὴ μου Φωτιά, μὴ με κίης, σὲ παρακαλῶ.

— Σὺ μ' ἐλυπήθηκες ἐμένα; ἀπήντησεν ἡ Φωτιά.

Καὶ τον ἐπεριτριγύριζεν ὅλον μὲ τὰς φλόγας τῆς καὶ ἔκαψε τὸ δέρμα του καὶ το ἔκαμε μαῦρον ὥσιν κάρβουνον.

Τότε ἦλθεν εἰς τὸ μαγειρεῖον ὁ πρῶτος μάγειρος τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος, ὅμα εἶδε πῶς ἔγινε τὸ πετειναράκι, ἐκοκκίνισεν ἀπὸ τὸν θυμὸν του.

— Ἔτσι τοὺς ψήνουν τοὺς πετεινοὺς; ἐφώναξεν ἄγρια εἰς τὸν παραμάγειρον ὁ ὁποῖος, ἔτρεμεν ὡς φύλλον.

Καὶ ἀρπάσας τὸν Κουκουρῖκον, ὅπως ἦτο σουδλι-σμένος, τὸν ἔριψεν ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρον.

Ο ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΥΡΙΟΙ ΤΟΥ

Εἷς πτωχὸς χωρικός, αἰσθανθεὶς ὅτι ἐπλησίαζεν ἡ τελευταία του ὥρα προσεκάλεσε τοὺς τρεῖς υἱοὺς του καὶ τοὺς ὠμίλησεν ὡς ἑξῆς:

— Ξεύρετε, παιδιά μου, εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν ἐδούλευα δὲν ἠμπόρεσα ὅμως νὰ πλουτήσω, διότι μου ἦλθαν, πολλὰς ἀναποδιές δι' αὐτὸ δὲν σας ἀφίνω ἄλλη περιουσία παρὰ τὸν γαῖδαρό μας. Ἀλλὰ δὲν εἶμαι τῆς γνώμης νὰ τον πουλήσετε· θέλω νὰ τον ἔχετε νὰ σας δουλεύῃ καὶ νὰ τον τρέφετε ὅπως ἔκαμα ἐγὼ ἔως τώρα· ὁ καθεὶς σας θὰ τον μεταχειρίζεται καὶ ἔπειτα οἱ ἄλλοι μὲ τὴν σειράν.

Ἀρ' οὐ ἀπέθανεν ὁ πατήρ, πρῶτος ἔλαβε τὸν ὄνον ὁ μεγαλύτερος· ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἔως τὴν νύκτα βασανίζει τὸν δυστυχῆ ἀπὸ τὴν πολλὴν ἐργασίαν καὶ ἀντὶ τροφῆς τῷ δίδει ξύλον.

— Αὐρίον, τῷ λέγει πηγαίνων εἰς τὸν σταῦλον,

Ὁ Ἀέρας ὅστις ἐφυσούσε μὲ ὀρμὴν ἐπῆρε τὸν Κουκουρῖκο καὶ τον ἐκύλησε μὲ ὀλὴν του τὴν δύναμιν.

— Λυπήσου με... λυπήσου με... ἔλεγεν ὁ Κουκουρῖκος, μὴ με βασανίζης ἔτσι, καλὴ μου Ἀέρα.

— Σὺ μ' ἐλυπήθηκες ἐμένα; εἶπεν ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως ὁ Ἀέρας.

Καὶ ἐφύσησε μὲ περισσότερον θυμὸν καὶ ἔσυρεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὸν δυστυχῆ Κουκουρῖκον, ὁ ὁποῖος τα ἔχασε πλέον ὅλως· διόλου ἔπειτα ὁ Ἀέρας τὸν ἐσήκωσεν ὑψηλὰ ὑψηλὰ, ἐπάνω ἀπὸ τὸ κωδωνοστάσιον μιᾶς ἐκκλησίας καὶ τον ἐμπήξεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ μὲ τόσην δύναμιν ὥστε κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τον βγάλῃ.

Ἐκεῖ εἶνε ἀκόμη. Ὅλοι εἰμπορεῖτε νὰ τον ἰδῆτε, μαῦρον, ἐλεεινόν, γδαρμένον· ὁ ἥλιος τον καίει, ἡ βροχὴ τον βρέχει, καὶ ὁ ἀέρας τον κάμνει νὰ γυρνᾷ.

[Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ]

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ὁ ἀδελφός μου θὰ σου δώσῃ νὰ φάγῃς μιᾶς ἡμέρας πεινα δὲν πιστεύω νὰ σε βλάβῃ.

Τὴν ἐπαύριον εἶνε ἡ σειρὰ τοῦ δευτέρου ἀδελφοῦ· φορτῶναι τὸν ὄνον βαρεῖς σάκκους ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἔως τὸ ἐσπέρας.

— Τεμπέλης μοῦ φαίνεται, λέγει εἰς τὸ δυστυχές ζῶν, χθὲς εἶχες φαγεῖ καὶ γλέντι· σήμερα ὅμως πρέπει νὰ μείνης νηστικός διὰ νὰ ἔλθῃς εἰς τὸν ἑαυτόν σου, αὐρίον πάλι φάγε ὅσον θέλῃς.

Ἐβράδυνασε καὶ ὁ κακόμοιρος ὁ ὄνος μόλις καὶ μετὰ βίας σύρεται ἔως εἰς τὸν σταῦλον. Ἡ τρίτῃ ἡμέρα ἦτο ἐντελὼς ὁμοία πρὸς τὰς δύο προηγούμενας. Ξύλο καὶ διόλου τροφή. Τὴν τρίτην ἡμέραν ὁ ὄνος εὐρέθη νεκρὸς ἐξηπλωμένος ἐμπρὸς εἰς τὸ ἄδειον παχνί του.

Καὶ οἱ κύριοι ἀδελφοὶ τὴν ἔπαθαν, τιμωρηθέντες δικαίως διὰ τὴν σκληρότητα καὶ φιλαργυρίαν των.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ μικρὸς Γεώργιος βροχεράν τινα ἡμέραν ἐπισκέπτεται τὴν θείαν του, εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ δωμάτιόν της δὲν χαιρετᾷ αὐτήν.

— Ποῦ εἶνε ἡ καλημέρα σου, Γεωργάκη; τοῦ λέγει.

Καὶ ὁ Γεωργάκης σοβαρῶς:

— Τί καλημέρα, θεία, ἀφοῦ βρέχει ἔξω!

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Ἀϊάντος τοῦ Τελαμωνίου

Ἡ κυρία Ἑλένη ἐρωτᾷ τὴν μικρὰν κόρην της:

— Μαρία, ἔκαμες ὅπως σου εἶπα, ἐμοίρασες μὲ τὸν Κωστάκην τὸ ζαχαρωτὸν ποῦ σου ἔδωσα;

— Μάλιστα, μητέρα, τὸ ἐμοίρασα· ἐγὼ ἔφαγα τὸ ζαχαρωτὸν καὶ εἰς τὸν Κωστάκην ἔδωσα τὸ χαρτάκι μὲ τοὺς στίχους ποὺ εἶχε μέσα· πλὴν του ἀρέσουν οἱ στίχοι τοῦ Κωστάκην, μητέρα!

Ἐστᾷλη ὑπὸ Ἰω. Ἰωαννίδου

Ἡ Καλλιόπη ἐπῆρε τὴν ἀδελφὴν της, τὴν μικρὰν Ἑλε-νίσσα καὶ ἐπῆγαν εἰς μίαν φίλην της.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Ὅσοι ἐκ τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν καὶ συνδρομητριῶν στέλλουν ἐπιστολάς διὰ τὴν Ἀλληλογραφίαν, Πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ Λύσεις καὶ Παιδικὰ πνεύματα, παρακαλοῦνται ν' ἀπευθύνωσι τὰς ἐπιστολάς των: Πρὸς τὸν κ. ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ ΥΠΑΡΧΟΝ Διευθυντὴν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ εἰς Ἀθήνας, καὶ ὅχι πρὸς τὸ Βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βίλμπεργ, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναλάβῃ μόνον τὴν Διεκπεριώσιν καὶ πώλησιν τῶν περιοδικῶν ἡμῶν. Τοῦτο κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωμεν, ὅπως μὴ ἐπέρχεται σύγχυσις, καὶ παραπλῆπτουν αἱ ἐπιστολαί, καὶ δὲν περιέρχονται εἰς τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ αἱ δι' αὐτὴν προωριζόμεναι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐλπίζομεν ὅτι θὰ λείψουν τὰ παράπονα, διότι θ' ἀπαντῶμεν ἐγκαίρως εἰς ὅσους μας γράφουν πρὸς εὐχαρίστησιν καὶ ἡμῶν καὶ τῶν φίλων μας.

λὰς· τί νὰ τοὺς ἀπαντήσω ἀφοῦ δὲν μου γράφουν τίποτε· νὰ ἐφεύρω μὲ τὸν νοῦν μου ἀπαντήσεις; νὰ τοὺς εἰπῶ ὅτι μοῦ ἔγραψαν πράγματα τὰ ὅποια δὲν μου ἔγραψαν; ὥστε, Ἰωρική μου, καὶ σὺ καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μου γράφετε μου ἐντυπώσεις, σκέψεις σας, πληροφορίας, ὅτι ἐνδιαφέρει τέλος τὴν παιδικὴν σας ψυχὴν.

Πῶς νὰ μὴ συγκινηθῶ ὅταν οἱ μακρὴν τῆς Πατρίδος ἐλληνόπαιδές μοι ἐκφράζουν τόσον θερμὰς εὐχαριστίας, ὅταν ὁ μακρὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς ψυχρὰς χώρας Χιράλαμπος Βυζάντης μοι γράφει: «Τώρα ποὺ διὰ τῶν ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΝ καταλαμβάνω ὅτι εἶμαι Ἕλληνας καὶ κυττᾷ ἡ καρδιά μου ὅταν ἀκούω τοὺς μικροὺς μου φίλους νὰ λέγουν διὰ τὴν Πατρίδα».

Τώρα ποὺ ἔγινες καλὰ, νὰ μου γράψῃς ἐν ἐκτάσει, φίλε Δημήτριε Ε. Μάξιμε.

Ἀλλὰς ἀσκήσεις νὰ μου στείλῃς, ἀγαπητέ Σ. Θ. Ἀγαπητέ.

Σοὺ στέλλω ἐκ μέσης καρδίας μου, Ἀτρόμητος Μπον-μπουλίνα, τὰς εὐχὰς μου διὰ τὰ γενεθλιά σου καὶ τὴν εἰσόδον σου εἰς τὸ δωδέκατον ἔτος.

Ἐγὼ νὰ σε λησμονήσω, Ἐννέα Μοῦσαι; ἐγὼ νὰ σε περιφρονήσω, ἡ ὁποία σε ἀγαπῶ τόσον πολὺ; Σὲ διαβεβαίω ὅτι ἰδική σου ἐπιστολὴ δὲν περιήλθεν εἰς χεῖράς μου· ὥστε δίδω τὴν λύπην ἀπὸ τὸ πρόσωπόν σου, καλὴ μου φίλη, ἃς ἐπανεβῇ τὸν μεδιόμα εἰς τὰ χεῖλη σου, καὶ ἡ χαρὰ εἰς τὴν καρδίαν σου.

Πόσον ἤργησες νὰ μου γράψῃς, Μέλαρ Ἀετὶ! εἰς ποῖα ὕψη ἐπέτας καὶ δὲν ἐφαίνετο; Πραγματικῶς φοβερὸν εἶνε ὅπως λέγει ἐνὰ εἶνε κανεὶς βασιλεὺς τῆς Ταμπούλλινας! νὰ βλέπῃ τριγύρω του ἀράντικες μοῦρες μὲ κρεμασμένες ἀχειλεὺς καὶ χωρὶς νὰ καταλαμβάνῃ τί λέγουν!

Καλῶς ἦλθε, καλῶς ἦλθε ἡ Φιλέρημος Τρυγὼν μετὰ τόσην ἀπουσίαν... Τόσον ὥρατα λοιπὸν εἶνε εἰς τὴν ἔρημον ὥστε μὰς ἐλησμονήσῃ; ἦτο ἀσθενής, μοι λέγει, καὶ τώρα ὅπου ἀνέρωσεν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ μοι γράφῃ τακτικά. Μοι λέγει προσέτι ὅτι της ἤρρεσε πολὺ ἡ Ἀηλικία ἐνὸς μελοποι-οῦς ἡ ὁποία ἤρρεσεν ἐν γένει εἰς ὅλους τοὺς φίλους καὶ τὰς φίλας μου.

Καλὴ ἀρχὴ! ἀγαπητέ μου Θεμιστοκλῆ Λούζη! τώρα πλέον ποὺ ἤρχισες νὰ μου γράψῃς γράφῃς μου τακτικά· γράφῃς μου νὰ γνωρισθῶμεν καλλίτερα, νὰ σ' ἀγαπήσω περισσότερον· θὰ μ' εὐρῇς πιστὴν καὶ εὐκρινὴ φίλην.

Πολὺ καλὰ, θὰ εἰπῶ ὅτι ἔγινες Ἀπτερος Νίκη, ὡ πρῶτην Ἀφθὼν τῆς Ἐρήμου· καὶ ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον θὰ ἔχῃς ὅς το μᾶθ καὶ ὁ φίλος μου Φωκίων Τούρτουλης ὅτι εἶνε κατελιγμένον τὸ ψευδώνυμον τοῦτο καὶ ἃς λάβῃ ἐν ἄλλῳ, ἃς μοι στείλῃ δὲ καὶ ἄλλας πνευματικὰς ἀσκήσεις, καλλιτέρας, διὰ νὰ τὰς δημοσιεύω.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίες, ἀσπασμοί, προσήσεις. Ἡ Βυσσινία Παπαρούνα ἐσπάζεται τὴν μικρὰν Ὀλγαν Σπάθην. Ἡ Ἀπτερος Νίκη με παρακαλεῖ νὰ διαβιάσω τὰς προσήσεις της εἰς τὴν Πορτιάδα Ἀδραν, τὴν Ἀριτόβρυτον Χρυσάλλίδα καὶ Σαπφὼ τὴν Λευκάδιαν. Ὁ Θεοδόσιος Θεοδοσιάδης ἀσπάζεται Ἀλάντα τὸν Τελαμώνιον. Ἡ Πορτιάς Ἀδρα ἀσπάζεται τὴν Ἀπτερον Νίκην, τὴν Ἀριτόβρυτον Χρυσάλλίδα, τὸν Λαδάμενον Πορτικόν, τὴν Ἀγράμπελην καὶ τὴν Αἰμοστάζουσαν Καρδίαν. Ἡ Ἰωρική προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὸ Ἄνθος τῶν Λειμῶνων, τὴν Ἰλωρίδα τοῦ Παγγαίου καὶ τὴν Βασιλίδα τῆς Ἐρήμου, τὰς ὁποίας ἀγαπᾷ. Ἡ Ἀτρόμητος Μπονμπουλίνα ἀντασπάζεται τὸ Ἄνθος τῶν Λειμῶνων καὶ τὴν Ἀνδόνα τῆς Ἐρήμου ὧν ἐπιθυμᾷ νὰ μᾶθ τὰ ὀνόματα. Δι

Ἡ φίλη τῆς τὰς ὑπέδεχθη μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ ἡθέλησε νὰ τὰς προσφέρῃ πορτοκάλια.

Ὅταν ἐπῆρε τὸ πορτοκάλι καὶ τὸ μαχαίρι διὰ νὰ το κόψῃ, λέγει εἰς τὴν Ἑλενίσσα—τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ νὰ πειράζῃ πάντοτε—

— Ἑλενίσσα τί θέλεις νὰ κόψω καλλίτερα; τὸ πορτοκάλι ἢ τὸ κεφάλι σου;

— Ὅχι, ἀπαντᾷ ἡ μικρὰ Ἑλένη, δὲν θέλω τὸ κεφάλι μου, διότι ὅταν θὰ πάω στὸ σπῆτι μας θὰ με μαλώσῃ ἡ μαμά μου.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τῆς Χωρική;

Διάλογος μεταξὺ δύο παιδιῶν:

Γιάννης. Διὰ τί ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε τὸ στόμα;

Παῦλος. Διὰ νὰ λέγῃς ὅσοις σου καὶ ἄλλο γλυκό.

Γιάννης. Καὶ τὸ κεφάλι διὰ τί μᾶς τὸ ἔδωκε;

Παῦλος. Διὰ νὰ βάζωμε τὸ καπέλλο.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Ἐνδόξου Περιελίου

'Εννέα Μοῦσαι ἀσπάζονται τὴν Ζεφύρειον Ἀδραν, τὴν Δέσποιναν Δαμάλᾱ καὶ τὴν Σπαρτιάτιδα Ἀργιλεωρίδα. — Ὁ Μέλας Ἀετός ἀσπάζεται τὴν Ζωηράν Φλόγα, τὴν Ἀμαρύλλιδα, τὸν Ἐνδοξον Περικλῆ καὶ τὸν Ἀλέκτορα τῆς Αὐγῆς. — Ἡ Βασιλὶς τῆς Ἐρήμου με παρακαλεῖ νὰ διαβιβάσῃ τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Σαρθούλαν, εἰς τὴν ὁποίαν λυπεῖται ὅτι δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τὸ ὄνομά της, στέλλει δὲ τὰς προσήσεις της εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἐρήμου. — Ἡ Φιλέρημος Τρυγὼν ἀσπάζεται τὴν Ἀθιγγανίδα, στέλλει δὲ τὰς προσήσεις της εἰς τὸν Πρίγκιπα Ζιλλάχ.

Γνωστοποιήσεις. Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ θὰ ἀπαντήσῃ μὲ τὸ προσεχές φύλλον εἰς τοὺς μικροὺς της φίλους οἱ ὁποῖοι τὴν ἔγραψαν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιστολὴ ἐλήφθη μετὰ τὴν 1 Ἀπριλίου, ἡμέραν καθ' ἣν τὸ φύλλον τοῦτο ἦτο ἐτοιμον πρὸς ἐκτύπωσιν. Ἐπίσης εἰς τὸ προσεχές φύλλον θὰ δημοσιευθοῦν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν εὐρόντων λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τοῦ 6ου τεύχους.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

46. Φωνηεντόλιπον. — *λ·κρ·ν·ς—νθρ·π·ς—λ·γ·ς
—π·ν·τ·—τ·ν·—λ·θ·ν·—κ·*—*δ·π·τ·—κρ·π·τ·—*τ·ν·
—μ·—τ·ν·—σκ·π·ν·—ν·—*ε·π·τ·σ·—τ·ς·—λλ·*·*·*

Ἐστάλη ὑπὸ Θεμιστοκλέους Λαυζῆ.

47. Συλλαβογρίφος.
Ἐνα θεὸν ἑλληνικόν, μῖαν πόλιν καὶ ἓν γράμμα
Ἄν σμῖξῃς, μῖαν ἑορτὴν θὰ ἴδῃς ἐν τῷ ᾄμα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μίλανο; Ἀετοῦ.

48. Συλλαβογρίφος.
Θεὸς εἶνε τὸ πρῶτόν μου, γράμμα τὸ δεύτερόν μου
Καὶ οἱ ἐπιμετέστεροι παίρνουν τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Βυσσινιάς Παπαρούνας.

49. Λεξιγρίφος.
Μάθε, φίλε, ὅτι κεῖμαι τὴν στιγμήν αὐτὴν μπροστά σου,
Καὶ σε βλέπω καὶ με βλέπεις καὶ ποσὸς μὴν ἀμφιβάλλῃς,
Ἀλλὰ κόκκινο θὰ μ' ἴδῃς καὶ θὰ λυπηθῇ ἡ καρδιά σου
Ἄν τὰ τρία μου ψηφίᾳ ἀπ' τῇ μέσῃ ἀποβάλλῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Βασιλίδος τῆς Ἐρήμου.

50. Λεξιγρίφος.
Ἐλεύθερα ἐμβαίνω σὲ σπήτια, σὲ παλάτια,
Ἐγγίζω τὰ μαλλιά σου, τὰ χέρια σου τὰ μάτια,
Ἀλλ' ὅμως ἂν γὰρ γούστο τὸ πρῶτόν μου χαρίσετε,
Τότε σὰς συμβουλεύω τὸ μένον νὰ μυρίσετε.

Ἐστάλη ὑπὸ Χαράλαμπος Βυζάντη.

51. Λεξιγρίφος.
Ὅσῳ θὲς νὰ με πεθάνῃς καὶ με θάπτεις ζωντανὸ
Τόσῳ πάντα μεγαλόνω καὶ αὐξάνω καὶ γεννῶ.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς, τότε θὰ με ξέρῃς ἴσως
Γιὰτὶ εἶμαι 'ς τὸ Αἰγαῖον εὐφορος κι' ὠραία νῆσος.

Ἐστάλη ὑπὸ Φλωρεντίας Ν. Ἀρσένη.

52. Λεξιγρίφος.
Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς,
Γόνυ κλίνων ἔμπροσθέν μου παρευθὺς θὰ προσκυνήσῃς,
Ζῶν δὲ θὰ σχηματίσῃς.

Ἄν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς καὶ με παροξυτονίσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου.

53. Ἀναγραμματισμός.
Εἶμαι κάτω, κάτω, κάτω, ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς,
Εἶμαι καὶ εἰς τ' ὄνομά σου, ἂν με ἀναγραμματίσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χωρικῆς.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Αἶας ὁ Τελαμώνιος, 8 καὶ 4. Αἴθριος Οὐρανός 7. Αἰμοστάχουσα Καρδία 8. Ἀλέκτωρ τῆς Αὐγῆς, 5. Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας 8. Ἀμφιρίτη 3. Χ. Ν. Ἀναγνωστόπουλος, 2. Ἄνθος τῶν Λειμώνων, 8. Γεώργιος Ἀνυσίου, 6. Ἀπτερος Νίκη, 7. Ἀναστασία Ἀραβανῆ, 7. Ἀραπάκος, 8. Λεωνίδας Ν. Ἀρσένης, 2. Φλωρεντία Ν. Ἀρσένη, 3. Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, 6. Ἀτρόμητος Μπουμπουλίνα, 8. Βασιλεὺς τῆς Ἐρήμου 6 καὶ 9. — Βασιλὶς τῆς Ἐρήμου, 6. Ἀρτεμὶς Σ. Βλέσσα, 7. Βράχος τῶν Γλάρων, 4. Βρεγμένη Γάτα, 8. Χαράλαμπος Βυζάντης, 5. Βυσσινιά Παπαρούνα, 6. Γλαυκόχρους Σημαῖα, 2. Γλωσσόδετης, 4. Δ. Ι. Δάμτσας 3. Δήμητρα, 6. Διαβολάνθρωπος, 7. Διάβολος τῆς Μυκῶνου, 7. Ἐλεύθερος Σκοπευτής, 6. Ἐνδοξος Μαραθῶν, 3. Ἐννέα Μοῦσαι, 6. Ἐπίγειος Ἀγγελος, 4. Ζηλιάρης, 9. Ζιζάνιον 8. Ἀγλαΐα Ε. Ζωγράφου, 2. Ζωρὰ Φλόξ, 9. Ἡλιογέννητη, 6. Θεοδοσίος Θεοδοσιάρχης, 5. Παναγιώτης Ἰπποκράτους, 7. Ἰωάννης, 5. Καταλαμβαρόδικος, 7. Κατέβα νὰ φάμε, 8. Καστέλλα, 7. Κοσμοφύβητρος Ἑλλάς, 5. Λαδομένη Ἀλεπού, 2. Θεοδώρα Π. Λαμπίκη, 3. Λυκοῦργος Λακεδαιμόνιος, 6. Δημήτριος Ε. Μάξιμος, 9. Μαῖμου τοῦ Κωλέττη 6. Μάχη τοῦ Μαραθῶνος, 3. Μέλας Ἀετός, 7. Μικρὸς Ἐθελοντής, 3. Μικρὸς Ναύαρχος, 2. Ναύαρχος Κουρμπέ, 5. καὶ 6. Ξανθοῦλα 2. Παλληκάρη τῆς Φακῆς, 8. Γεώργιος Πανδᾶς, 2. Ποντιὰς Αὐρᾶ, 8. Πουλλὶ χωρὶς φτερά, 6. Πυγμαλίων, 8. Ρήγας Φεραίος, 4. Ριχάρδος Λεοντόκαρδος, 4. Αἰκατερίνη Κ. Σκοπέτου, 5. Τρόπαιον τοῦ Μιλτιάδου, 3. Τρόπαιον τῶν Πλαταίων, 4. Β. Γ. Τσετσεκλής, 4. Φιλέρημος Τρυγὼν, 7. Θεόδωρος Χοιδᾶς, 3. Χωρικὴ, 5.

54. Λένιγμα.

Εὐρίσκομ' εἰς Ὠκεανούς καὶ ὄχι εἰς θαλάσσας,
Εἰς τὰ χωρία κατοικῶ καὶ εἰς τὰς κώμας πύσας.
Ἄν τὴν πτωχίαν προτιμῶ καὶ φεύγω τὸ χρυσίον
Ἐν τούτοις, φεύγων, ἔρχομαι 'ς τοὺς πόδας τῶν πλουσίων.

Ἐστάλη ὑπὸ Δ. Εὐσταθιάδου.

55. Λένιγμα.

Ὅσῳ ὑψηλὰ πηγαίνω
Τόσῳ μᾶλλον σε θερμαίνω.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σανθούλας.

56. Μεταγραμματισμός.

Πόλις ἀρχαία κ' ἐγὼ εἶμαι
Καὶ εἰς τὴν Φοινίκην κεῖμαι.

Τί νομίζεις πως θὰ γίνω, ἂν μ' ἀλλάξῃς τὸ κεφάλι;
Μία νῆσος τῶν Κυκλάδων 'ς τὸ ἑμπόριον μεγάλῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ Δ. Γ. Ζιζήλα.

57. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων
ὀκτὼ λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα φιλοσόφου.

1. Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος. 2. Ὅρος τῆς Ἑλλάδος. 3. Πόλις τῆς Θεσσαλίας. 4. Κράτος τῆς Εὐρώπης. 5. Πρωτεύουσα Ἑλληνικῆς ἐπαρχίας. 6. Πόλις τῆς Θράκης. 7. Ζῶν. 8. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστάλη ὑπὸ Αἰκατερίνης Κ. Σκοπέτου.

58. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων
ἐπτά λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου ἥρωος.

1. Ἰατρὸς τῶν θεῶν. 2. Ἡπειρος. 3. Ποταμὸς τῆς Γαλιλίας. 4. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος. 5. Πτηνόν. 6. Υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος. 7. Πόλις τῆς Φθιώτιδος.

Ἐστάλη ὑπὸ Δημ. Ι. Δάμτσα.

59. Ἀπροσδόκητον. Ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἑλλήνας ποῖός
ἔχει τὸ μεγαλειότερο κεφάλι;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μικρούλας Τραλαῶ.

ΛΥΣΕΙΣ

38. Ζ Ε Υ Σ. — 39. Γαλαξίδιον. — 40. Πρόθεσις
Ε Ι Σ (Πρό-θέσις). — 41. Πόρος, Ὅρος. —
Υ Σ 42. Ξάνθη, Ἀνθη. — 43. Ράσσον,
Σ 44. Πούρ, Οὐρ. — 45.
Νῆμα, Βῆμα.

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ.]

[Συνέχεια ἴδε σελ. 101.]

Ὁ Κουπιᾶς ἦτο πανταχοῦ παρών, καὶ πότε ἐσώ-
ρετο ἔμπρός, πότε εἰς τὸ μέσον, πότε εἰς τὴν οὐρὰν
τῆς συνοδείας, καὶ τοὺς ἐδείκνυε τὸν δρόμον, τοὺς ἐνε-
θάρρυνε καὶ τοὺς ἔλεγε νὰ ἔχουν τὰς ἐλπίδας τῶν εἰς
τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος
δὲν ἀφίνει ποτὲ τὸν
ἄνθρωπον νὰ χαθῇ
ὅταν ἐλπίζῃ εἰς
Αὐτόν.

«Καρδίᾳ λοιπόν,
Χοιρομέρη! Τί χά-
σκεῖς, Πλημμύρη!
Ἐλα, ἔλα, Φυκιώτη,
ἐμπρός! Τί μου κά-
θεσαι καὶ δὲ βάζεις
λίγη δύναμι! Ἐσύ,
Μαρίδα, τί καμκρῶ-
νεις; Τάχα θαρρεῖς
πως ὁ παππούλης
σου ἦταν καλλίτερα
ἀπὸ μᾶς 'ς τὴν ῥάχη
τοῦ κήτους! Ἐ;
Ἀγκίστρι, τί μου ἐ-
σκάλωσες αὐτοῦ σὰν
ἀγκίστρι; Στέφανε!
καρδιά! Ἐμπρός,
παιδιά, λίγο ἀνέμα
καὶ σωθήκανε τὰ
φέμματα!»

Μὲ τοὺς λό-
γους τούτους ὁ Κου-
πιᾶς προσεπάθει νὰ
δώσῃ ζωὴν εἰς τὰ
δυστυχῆ παιδιά, τὰ
ὁποῖα εἶχον χάσῃ ὅ-
λον τὸ θάρρος τῶν.
Εἶχε ζωσμένην τὴν
μέσῃν του μὲ τὴν
σχοινίην κλίμακα,
καὶ ὅταν ἔφθανεν εἰς
μέρος ἀπόκρημνον, ἐπήδη μὲ μεγάλην εὐκίνησιν,
καὶ ἔπειτα ἔρριπτε τὴν κλίμακα, καὶ οἱ ἄλλοι ἀνέ-
βαινον. Ὅπου τὸ μέρος ἦτο ἐπικίνδυνον, ὁ Κουπιᾶς
μόνος του ἐσῆκωνε 'ς τὴν ἀγκάλην του τοὺς μικροὺς
συντρόφους του καὶ τοὺς ἐβοήθει νὰ ἀναβοῦν, ἢ τοὺς
ἐφορτώνετο εἰς τοὺς ὤμους του.

Ἐκ διαλειμμάτων τοὺς ἐφώναζε καθ' ἓνα μὲ

τὸ ὄνομά του, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν ἦσαν πάντες πα-
ρόντες, καὶ ἂν δὲν λείπη κανεὶς.

Ἀσθμαίνοντες, κατὰκοποι, ἀτονισμένοι, ζαλισμένοι,
μὲ τὰς χεῖρας καὶ τὰ γόνατα καθημαχμένα, ἔφθασαν
τέλος πάντων εἰς τὸ
τέλος τοῦ στενοῦ
δρόμου.

Ἐκεῖ ἐκάθισαν
καὶ δὲν εἶχον κἄν
τὴν δύναμιν νὰ συλ-
λογισθοῦν τὴν δυ-
στυχίαν τῶν καὶ τὴν
ἀθλιότητά τῶν. Ἐ-
ζάρωσαν ὅπως ὅπως
καὶ ἐκοιμήθησαν οἱ
περισσότεροι. Ὅσοι
ἔμειναν ἐξυπνοὶ δὲν
παρήλθε πολλὴ ὥ-
ρα καὶ ἐνύσταξαν,
καὶ μόλις καὶ μετὰ
βίας ἐκράτου ἀνοι-
κτοὺς τοὺς ὀφθαλ-
μούς τῶν.

Αἰζῆς ἐξύπνη-
σαν πάντες, διότι ὁ
ἐχθρὸς ἐπλησίαζε,
καὶ τὰ νερά ἐγέμι-
σαν τὸ στενὸν ἀπὸ
τὸ ὁποῖον εἶχον πε-
ράσῃ πρὸ ὀλίγης
ὥρας. Τὸ στενὸν
ἐπλημμύρησε, καὶ
τὰ νερά ἐφθασαν
πάλιν εἰς τὸ νέον
καταφύγιον τῶν δυ-
στυχῶν παιδιῶν.
Ὡστε δὲν εἶχον
πλέον ἄλλο μέσον
σωτηρίας διότι ἀπὸ
τὸ ἐν μέρος ἦτο ὁ

ὀρθὸς βράχος, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὰ φοβερά κύματα
τοῦ Ὠκεανοῦ.

«Σῶσέ μας, Κουπιᾶ, γιὰ τὸ Θεό! σῶσέ μας,
σῶσέ μας!»

Ὁ Κουπιᾶς δὲν ἐφαίνετο.

«Κουπιᾶ! Κουπιᾶ! ἐφώναζον ἀπηλπισμένα τὰ
παιδιά, ἀλλ' ὁ Κουπιᾶς δὲν τοὺς ἀκούει.

«ΕΔΕΞΕ ΤΟΝ ΔΑΚΤΥΛΟΝ ΤΟΥ ΠΙΠΙΑ»

(Σελ. 117)

Τί ἔγινεν ὁ Κουπιᾶς;
Μήπως, ἐν ᾧ ἐζήτει νὰ εὕρῃ διέξοδον, τὸν πα-
ρέσυραν τὰ κύματα καὶ ἐπνίγη; Μήπως, διὰ νὰ
σώσῃ τοὺς συντρόφους του, ἐλάθῃ αὐτός;

«Κουπιᾶ! Κουπιᾶ!! Ποῦ εἶσαι, καλὲ Κουπιᾶ!!!»

Οὐδεμία ἀπόκρισις!

Καὶ ἡ θάλασσα ὁλονὲν ἀνέβαινε, ἀνέβαινε, καὶ
τὰ δυστυχῆ παιδιὰ κολλητὰ ἐπάνω εἰς τὸν βράχον
ἐβλεπον τοὺς φοβεροὺς ἄφρους, τοὺς ὁποίους τὸ κύμα
ἐρριπτεν εἰς τοὺς πόδας των.

«Κουπιᾶ! Κουπιᾶ!! Ποῦ εἶσαι, καλὲ Κου-
πιᾶ!!!»

Ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἂν ἔμενον ἐκεῖ ὅπου
ἦσαν, θὰ ἐπνίγοντο!

«Τὸν νοῦ σας, παιδιὰ!» ἠκούσθη αἰφνης ἡ φωνὴ
τοῦ Κουπιᾶ ἀπὸ μίαν ὑψηλὴν κορυφὴν τοῦ βράχου,
«τὸν νοῦ σας!»

Καὶ ἡ φωνὴ ἐξαίνετο ὅτι κατέβαινε ἐξ οὐρανοῦ!

Ἄχ! γενναῖον παιδίον! μετὰ πόσης χαρᾶς καὶ
συγκινήσεως θὰ κατεφίλουν τὸ εὐφύεστατον μέτω-
πόν σου!

Ὁ Κουπιᾶς ἦτο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου καὶ
ἐφώναζε «τὸν νοῦ σας, παιδιὰ!»

Ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι συντροφοὶ τοῦ ἐκοιμῶντο, τὸ γεν-
ναῖον αὐτὸ παιδίον κατεγίνετο νὰ εὕρῃ μέσον σωτη-
ρίας τῶν συντρόφων του. Ἀνερχόμενος εἰς τὸν βρά-
χον ὡς κισσός, κρατούμενος ἀπὸ τὰς μικρὰς ἐξοχὰς
τοῦ βράχου, ἐπῆδεν ἀπὸ κορυφῆς εἰς κορυφὴν, καὶ
ὡς ἐκ θαύματος ἐφθασεν εἰς μέρος πλατὺ, καὶ ἀπ'
ἐκεῖ τοὺς ἐρριψε τὴν κλίμακα.

Μετὰ πολλοὺς κόπους καὶ μόχθους ἀνέβησαν
εἰς τὸ πλατὺ μέρος τοῦ βράχου, ἀλλὰ ἐκεῖ ὅμως ἦτο
τὸ τελευταῖον αὐτῶν καταφύγιον. Ἄλλη ἐλπίς σω-
τηρίας δὲν ὑπῆρχε· διότι ἂν ἀνέβαινον καὶ ἐκεῖ τὰ
νερά, δὲν εἶχον πλέον ποῦ νὰ καταφύγουν! Ἦτο
ἄλλη μία κορυφὴ πολὺ ὑψηλὴ, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε μέ-
ρος πλατὺ νὰ σταθοῦν, τὸ μέρος ἦτο ἀπόκρημνον, καὶ
μόνον οἱ γλάροι εἶχον ἐκεῖ ἐπάνω τὰς φωλεὰς των.

Παντοῦ ἦτο θάλασσα! Παντοῦ ἦτο οὐρανός!

Ὁ ἀπέραντος Ὁκεανὸς ἐκυνῆγει τὰ δυστυχῆ
παιδιὰ, ὡς νὰ ἤθελε νὰ τα ἐκδιώξῃ καὶ ἀπὸ τὸ τε-
λευταῖον αὐτῶν καταφύγιον.

Τὰ νερά ἀνέβαινον, καὶ μαζὶ μὲ τὰ νερά ἀνέβαι-
νε καὶ ὁ Θάνατος!

«Παιδιὰ!» εἶπε τέλος ὁ Κουπιᾶς καὶ ἔκλαιε!
«Παιδιὰ, οἱ γονεῖς μάς με ἄφσαν νὰ σας προσέχω,
καὶ ἐγὼ ἔγινα αἰτία νὰ χαθῇτε! Φιλήτετέ με, ἀδελφί-
μου, καὶ συχαράτέ με! ἤμαρτον! ἐγὼ εἶμαι αἰτία
τοῦ θανάτου σας!»

Καὶ τὰ παιδιὰ ἔκλαιον καὶ ἔχυνον πύρινα δάκρυα!

«Ὁχι, Κουπιᾶ, ὄχι! δὲν φταῖς ἐσύ! Δὲν χανό-
μαστε ἐξ αἰτίας σου! σὺ μάλιστα ἐβαλες ὅλα σου
τὰ δυνατὰ νὰ μάς σώσῃς!» Ἐλα, Κουπιᾶ; νὰ σε

φιλήσωμε, νὰ μάς φιλήσῃς, ἔλα, Κουπιᾶ μου, ἔλα!»

Καὶ τὰ παιδιὰ ἔκλαιον καὶ ἔχυναν πύρινα δάκρυα!

«Ἄχ! Στέφανε! ἄχ! Στέφανε! ἔλεγον τὰ παι-
διὰ, τί ἤθελες νὰ ἔλθῃς μαζί μας! Μὰ σὺ δὲν ἤθε-
λες, ἐμεῖς σε ἐπῆραμε ἔς τὸ λαϊμό μας!»

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία, ἐγὼ! ἔλεγεν ὁ Στέφανος.
Ἐγὼ τὴν ἔλυσα τὴν βάρκα!

Καὶ ὡς νὰ ἤθελον νὰ ἀποχαιρετίσουν τοὺς γονεῖς
των, ἐστράφησαν πρὸς τὸ χωρίον καὶ ἐφώναζον, ὡς
νὰ ἦτο δυνατόν νὰ τοὺς ἀκούσουν αἱ οἰκογένειαι των!

«Ἄχ! ἔχε ἡ γαί, πατέρα μου, ἄχ! ἔχε ἡ γαί, μη-
τέρα μου! Πιεθαίνομε! δὲν θὰ τα ξαναδῆτε πῶς τὰ
παιδιὰ σας!»

Καὶ τὰ νερά ἀνέβαινον, καὶ μαζὶ μὲ τὰ νερά ἀνέ-
βαινε καὶ ὁ Θάνατος!

«Σώσε μάς, Κουπιᾶ, σῶτέ μάς!» ἐφώναζον καὶ
τον ἐπερικύκλωνον ὡς τὰ μικρὰ πουλάκια περικυ-
κλώνουν τὴν ἔρνιθα!

«Μὴ με παρακαλῆτε ἐμένα, παιδιὰ! Τὸν Θεὸν
πρέπει νὰ παρακαλέσωμε νὰ μάς σώσῃ!»

Καὶ μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἀλλὰ σοβαρὰν ἀνεζώ-
νησε:

«Σταυροκοπηθῆτε!»

Τὰ παιδιὰ ἔκαμαν τὸν σταυρὸν των μὲ καρδίαν
συγκεκινημένην, ἔπειτα ἐσταύρωσαν τὰς χεῖράς των
καὶ ὁ Κουπιᾶς ἀπήγγειλε τὴν Κυριακὴν προσευχὴν
τὴν ὁποίαν εἶχον μάθῃ εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ τὴν ἔλε-
γον καθ' ἐσπέραν πρὶν πλαγιάσουν:

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ
ὄνομά Σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου, γενηθῇτω τὸ
θέλημά Σου ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν
ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον, καὶ ἄφες
ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν
τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς
πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

«Ἀμήν!» ἀνεφώνησαν τὰ παιδιὰ καὶ ἔτρεμεν ἡ
φωνὴ των.

— Ὁ Θεὸς βοηθός! ἀνεφώνησεν ὁ Κουπιᾶς.

Καὶ τὰ νερά ἀνέβαινον, καὶ μαζὶ μὲ τὰ νερά ἀνέ-
βαινε καὶ ὁ Θάνατος.

Ὁ ἀλμυρὸς ἄφρος τῶν κυμάτων ἐπιτύλιζε τὰ πρό-
σωπά των!

ΙΔ'

ΠΟΥ ΝΑ ΕΙΝΕ;...

Τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν
φόβον τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ ὥρας ἐπερίμενον
τὸ ἄγριον κύμα νὰ ἔλθῃ ἐπάνω εἰς τὸν Βράχον τῶν
Γλαρῶν καὶ νὰ τα σαρώσῃ!

Ἀλλὰ καὶ τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν ἀγω-
νίαν καὶ τὸν φόβον τῶν γονέων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἴξευ-
ρον ποῦ εἶνε τὰ τέκνα των καὶ τί ἔγιναν!

Ἀλλὰ ἄς διηγηθῶμεν τὰ πράγματα ἐξ ἀρχῆς,
δῆλα δὲ ἀπὸ τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξέπλευσε
τὸ ἀκτίον ἀπὸ τὸν λιμένα τοῦ χωρίου, καὶ ἐξῆλθεν
εἰς τὸ πέλαγος κυβερνώμενον ὑπὸ τοῦ καπετὰν Κουπιᾶ.

Ἀφ' οὗ ἔλειψαν τὰ παιδιὰ, τὸ χωρίον ἔμεινεν ὁλί-
γην ὥραν ἡσυχον καὶ ἤρμον.

Ἡ κυρία Εἰρήνη, ὡς ἐνθυμεῖσθε, εἶχεν ἀποκοι-
μηθῇ εἰς τὴν σκιάν τῶν πεύκων, τὰ ὁποῖα ἐσκίαζον
τὴν παραλίαν. Ὅταν ἐξύπνησε καὶ εἶδεν ὅτι ὁ υἱὸς τῆς
ἔλειπε, δὲν ἐτρόμαξεν. Ἐστηκόθῃ, παρετήρησε δεξιὰ
καὶ ἀριστερὰ, καὶ ἐπειδὴ δὲν τον εἶδε πουθενά, ὑπέ-
θεσεν ὅτι κάπου θὰ ἦτο καὶ ἔπαυσε μὲ τὰ ἄλλα παι-
διὰ τοῦ χωρίου. Διότι καθ' ἡμέραν ὁ Στέφανος δὲν
εἶχεν ἄλλην ἐργασίαν, παρὰ
νὰ παίζῃ κάτω εἰς τὸν αἰγια-
λόν, καὶ νὰ ἀναπνέῃ τὸν κα-
θαρὸν καὶ ζωογόνον ἀέρα τῆς
θαλάσσης.

Ἐπῆγε λοιπὸν εἰς τὴν οἰ-
κίαν τῆς, καὶ ὅλον τὸ ἀπόγευ-
μα ἔμεινεν ἡσυχος καὶ ὄνει-
ρευομένη διάφορα σχέδια περὶ
τῆς εὐτυχίας καὶ περὶ τοῦ μέλ-
λοντος τοῦ Στεφάνου τῆς. Καὶ
ποῦ νὰ εἴξευρεν ἡ δυστυχὴς
μήτηρ, ὅτι ἴσα τὴν ὥραν
ἐκείνην ὁ Ὁκεανὸς παρέσυρε
τὸ μονάκριβόν τῆς τέκνον!

Περὶ τὴν ἐσπέραν ἐπληθύν-
θησαν οἱ κάτικοι τοῦ χωρίου πάν-
τες· μόνον οἱ ἀλιεῖς ἔλειπον
εἰς τὴν ἐργασίαν των, διότι
αὐτοὶ ἤρχοντο πολὺ ἀργὰ τὸ
χωρίον πάλιν ἤρχισε νὰ γίνε-
ται ζωηρόν, καὶ νὰ ὑπάρχῃ ἡ συνη-
θισμένη ζωὴ καὶ κίνησις. Τὰ
πάντα ἦσαν ὅπως πάντοτε, καὶ
μόνον αἱ φωναὶ καὶ ὁ θόρυβος τῶν παιδιῶν δὲν
ἠκούοντο. Ἀλλὰ δὲν ἐφάνη καθόλου παράξενον
εἰς τὰς μητέρας, διότι ἦσαν συνηθισμένοι καὶ εἴξευ-
ρον ὅτι τὰ σκυλλόπουλά των ἔκαμνον συχνὰς ἐκ-
δρομὰς, καὶ ἐπληθύνοντο εἰς τὸ χωρίον ἀκριβῶς τὴν
ὥραν τοῦ φαγητοῦ. Καὶ πρέπει νὰ εἴξευρετε ὅτι τὰ
ἀξιόλογα ταῦτα παιδιὰ ὅσον ἐσιχαίνοντο τὰ βιβλία
καὶ τὴν πλάκα των, ἄλλο τόσο ἠγάπων τὸ γαυ-
θακί των καὶ τὸ ξύλινον κουτάλι των καὶ ἔτρεχον
ἔς τὰ τέσσερα εὐθὺς ὡς ἐθέριζε τὴν κοιλίαν των ἡ
πεῖνα· καὶ ἤρχετο εἰς τοὺς ῥώθωνάς των ἡ εὐδία
τῆς σούπας.

Ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ δείπνου, ἐκενώθη ἡ σούπα, τὰ
παιδιάρια δὲν φαίνονται... Πράγμα παράδοξον! ἄλλ'
ὅμως αἱ μητέρες δὲν ἠπόρησαν, διότι ἦσαν συνηθι-
σμένοι εἰς τὴν ἀπουσίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν παι-

διῶν των: Αἱ! κάπου θὰ εἶνε καὶ θὰ ἔλθουν
ἔπειτ' ἀπὸ ἑλπίδος.

Ἀλλὰ ἡ κυρία Εἰρήνη, ἡ μήτηρ τοῦ Στεφάνου,
ὡς εἶδεν ὅτι ὁ υἱὸς τῆς δὲν ἦλθε τὴν ὁρισμένην ὥ-
ραν, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἐφώναζε τὸ ὄνομα
τοῦ Στεφάνου τῆς. Ἦτο πολὺ τεταραγμένη, καὶ αἱ
ἄλλαι γυναῖκες καθὼς ἤκουσαν τὰς φωνὰς τῆς ἔτρε-
ξαν νὰ τὴν καθησυχάσουν.

«Δὲν εἶνε τίποτα, κυρία μου,» ἔλεγον αἱ χωρικοὶ
πρὸς τὴν κυρίαν Εἰρήνην. «Κάπου θὰ εἶνε μαζί μὲ
τὰ παιδιὰ μάς καὶ ὅπου καὶ ἂν εἶνε θὰ φανοῦν.»

Ἀλλ' ἡ κυρία Εἰρήνη δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τί-
ποτε, καὶ ἦτο ἀπαρηγόρητος.

«Ὁ Στεφανάκης εἶνε μαζί
μὲ τὰ παιδιὰ μάς καὶ αὐτὰ τον
προσέχουν, καὶ δὲν ἔχει κα-
νένα φόβον, κυρία μου,» ἔλεγον
αἱ γυναῖκες· «τὰ παιδιὰ μάς
δὲν ἔχουν νὰ χαθοῦν, τὰ
ἔξερουν ὅλα τὰ κατατόπια, κυ-
ρία μου.»

— Ὅπου καὶ ἂν εἶνε θὰ
φανοῦν.

Ἐν τούτοις ἐνύκτωσε καὶ
τὰ παιδιὰ δὲν ἐφαίνοντο. Τώρα
ἤρχισαν καὶ οἱ χωρικοὶ νὰ
βλέπουν τὰ πράγματα δεινὰ.
Ἡ κυρία Εἰρήνη δὲ μὴ ῥω-
τᾶτε, δὲν ἠδύναντο νὰ τὴν
κρατήσουν. Ἦθελε καὶ καλὰ
νὰ τρέξῃ εἰς ὅλην τὴν παρα-
λίαν νὰ εὕρῃ τὸν υἱόν τῆς.
Μετὰ πολλὰ κατῳρώσαν νὰ
τὴν καταφέρουν, ἀφ' οὗ ὑπε-
σχέθησαν εἰς αὐτὴν νὰ ὑπά-
γουν εἰς τὰ πλησίον χωρία
νὰ ἐξετάσουν.

Διάφοροι λοιπὸν χωρικοὶ ἐξεκίνησαν, καὶ οἱ κά-
τοικοι πάντες κατέβησαν κάτω εἰς τὸν αἰγιαλὸν καὶ
ἐπερίμενον ἕως ὅτου ἐπανεέλθουν οἱ ἀπεσταλμένοι
καὶ φέρουν καμμίαν καλὴν εἰδήσιν. Ἐκεῖ δὲ διὰ νὰ
περάσῃ ἡ ὥρα ἔλεγον διαφόρους ὁμιλίας, καὶ ἔκα-
μνον διαφόρους ὑποθέσεις, χωρὶς νὰ κατορθώσουν νὰ
εὕρουν τὴν ἀλήθειαν. Αἱ μητέρες ἐκ διαλειμάτων
ἐξέφραζον τὴν ἀγανάκτησιν των κατὰ τῶν ἀνοήτων
παιδιῶν, καὶ καθὲς μία ἐρριπτε τὴν αἰτίαν εἰς τὸν
υἱὸν τῆς ἄλλης. Φαντασθῆτε δὲ πλέον τί τοῦ ἔψα-
λαν τοῦ Κουπιᾶ! διότι, ὡς ἐνθυμεῖσθε, εἰς αὐτὸν
εἶχον παραγγείλῃ νὰ τα προσέχῃ.

Ἀφνης, οἱ χωρικοὶ ἐν ᾧ συνωμίλουν, ἤκουσαν
μὴν κραυγὴν ὀξεῖαν, χάρ χάρ χάρ! χάρ χάρ-
χάρ! ἀπαράλλακτα ὅπως φωνάζει ὁ Ἰνδικὸς ὄρνις
ὅταν του σφυρίζουν. Ἐντρομοὶ αἱ γυναῖκες ἐκύτ-

«ΑΛΛΑ ΠΥΣΑΙ ΗΜΑΣ» (Σελ. 114)

ταξαν ή μία τήν άλλην και έσταυροκοπήθησαν: « Παναγία Δέσποινα! » ανέφώνησεν ή μήτηρ του Μαρίδα, « καλές δέν τον άκοϋτε τον Πιπιά! ο Πιπιάς γελά, κακό προμήνυμα! »

ΙΕ'

Ο ΠΙΠΙΑΣ

Άλλα τίς ήτο ο Πιπιάς, του όποιου ο γέλως είχε τήν δύναμιν να κατατρομάξη τους ανθρώπους;

Κανείς δέν είχε « πόθεν κρατεί ή σκούφια του ».

Πότε έφάνη κατά πρώτην φοράν εις τό χωρίον; Τά κύματα του Ωκεανού τον έρριψαν έξω; Πόθεν ήρχετο; Ποϋ έγεννήθη; Πώς έμεινε και έγκατεστάθη εις τό χωρίον; Διατί τον ώνόμαζον Πιπιάν;

Πάσαι αϋται αί περίεργοι έρωτήσεις έμειναν και θα μένουν δια παντός έρωτήσεων.

Τό μόνον βέβαιον εινε ότι ουδέίς ποτε ήλθε να ζητήσει τον Πιπιάν, να έρωτήσει τί γίνεται, τί κάμνει.

Ο Πιπιάς ήτο κωφάλαλος, ανάπηρος, σχεδόν βλάξ, είχεν επάνω του όλας τας άσχημίας, ως να τον είχε κα-

ταρασθή ή Φύσις. Ουδείς ήδύνατο να ειπή τήν ήλικίαν του· διότι ή βλακεία και ή δυσμορφία δέν έχει ήλικίαν. Όπως ήτο τήν πρώτην φοράν ότε τον έγνωρίσαν, άπαράλλακτος ήτο και κατά τήν εποχήν καθ' ήν συνέβησαν όσα διηγούμεθα.

Αν τον έδλέπετε τον Πιπιάν, ήθέλετε αισθανθή πολλήν άηδίαν, και πολλήν λύπην. Τά άθλια ράκη τά όποια μόλις έσκέπαζον τήν γυμνότητά του, τά χονδρά χείλη του, τό ζυώδες πρόσωπόν του και τό βλακώδες βλέμμα του, οι στραβοί πόδες του, αί μακράι και δασείαι χείρες του, αί όποιαι έφθανον ως κάτω εις τον μεγάλον δάκτυλον των ποδών του, τό σπανόν και ρυπαρόν γένειόν του και ή άκτένιστος και ρυπαρά κόμη του, πάντα ταϋτά τον έκαμνον και άηδή και άγριον.

Περιεφέρετο εις τά περίξ χωρία, αλλά τον σταθμόν του τον είχε στήση εις τό χωρίον Πούλιγγον,

είτε διότι του ήρεσκε περισσότερο, είτε διότι οι χωρικοί δέν τον επείραζον πολύ. Και επειδή ψυχή δέν παρεπονήθη ποτέ έναντίον του, ή άστυνομία τον άφινε να κυρίξει, άργός, έν φ, καθώς ειξεύρετε, ή άστυνομία καταδιώκει όσους δέν έχουν καμμίαν εργασία.

Ο Πιπιάς τό μέν θέρος έκοιμάτο έξω εις τους βράχους του αίγιαλου, τον δε χειμώνα εις τους σταδλους των χωρικών. Η τροφή του ήτο ξηρά κομμάτια άρτου τή όποια έσύναζε περιερχόμενος από θύρας εις θύραν, και διάφορα θαλασσινά, τά όποια εύρισκεν εις τά ρηγά. Πολλάκις, όταν ήθελεν επιτύχη πολλάς καρίδας, τας επώλει και εκέρδαινεν όλίγα λεπτά.

Συνήθως ήτο κάτω εις τον λιμένα, και έδοθήει εις τήν φόρτωσιν και τήν εκφόρτωσιν των πλοίων, και έκαμνε διάφορα θελήματα, παρηκολούθει τους άλιεις και τους έδοθήει να σύρσι τά δίκτυα.

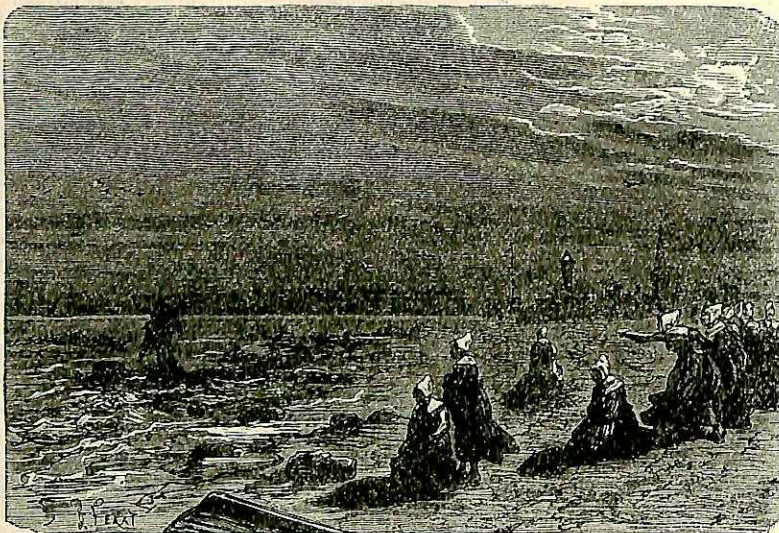
Τό άθλιον τουτό τέρας ήτο φεύ! ή φρίκη, ο φόβος και ο τρόμος, ή διασκέδασις και ο περιγέλως όλου του χωρίου. Οι σκύλοι όταν τον έβλεπον δέν είχαν ήσυχήν και έγρυζον, τά μικρά μικρά παιδια όταν τον έβλεπον από μακράν έτρεχον και εκρύπτοντο εις τά γόνατα των μητέρων των.

" ΠΟΥ ΝΑ ΕΙΝΕ; ... "

(Σελ. 114)

Και όταν εκλαιον ή εκαμνον άταξίας, τά έφοβέριζον ότι θα έλθη να τα πάρη ο Πιπιάς, και εύθως ήσύχαζον. Τά μεγαλύτερα παιδια τον ένυνήγουν και τον έγιουχαίζον και τον έλιθοβόλουν. Τον έσταύρωνον όλην τήν ήμέραν τά άσυλλόγιστα παιδια. Νέοι και γέροντες, μικροί και μεγάλοι « του έβαζαν τά έρτά καρδιά », και τό τεμάχιον του ξηρού άρτου τό όποϊόν του έδιδον, και αϋτό « του το έδγαζαν από τή μύτη! »

Και έπειτα πώς θέλετε να μη γίνη ο Πιπιάς κακός; Ο Πιπιάς ήτο μεν κακός, αλλά δέν επείραζε κανένα. Τό μίσος τό όποϊον είχε συναχθή εις τήν καρδίαν του, τό έφύλαττε, και μόνον όσάκις συνέβαινε κανέν δυστύχημα, τότε έχαιρε και ή χαρά του ήτο άπερίγραπτος. Ποτέ του δέν επήρε μίαν βελόνην, ουδέ εκτύπησέ ποτε τά παιδια τά όποια τον επείραζον και τον έβασάνιζον, άλλ' όμως, έν ήθελε τύχη να καταποντισθή πλοίαριον, ή πυρκαϊά να άποτε-

φρώση ύποστατικόν, ή χάλαζα να άφανίση τά σπαρτά, έν φ πάντες οι χωρικοί ήσαν καταλυπημένοι, μόνος ο Πιπιάς έξεκαρδίζετο από τά γέλια, και τά γέλιά του ώμοιάζον με τον κρότον τον όποϊον κάμνει τό πριόνιον όταν σχίζει πέτραι χάρχα ρχαρρρ! χάρχα ρχαρρρ! και ήκούοντο από τήν μίαν άκρην του χωρίου εις τήν άλλην. Κατ' αϋτόν τον τρόπον είχευρε να εκδικηται τήν άδικίαν της φύσεως και τήν σκληροκαρδίαν των ανθρώπων, και καθώς οι άνηρωποι έγέλων δια τήν δυστυχίαν του, άπαράλλακτα και αϋτός έξεκαρδίζετο δια τας συμφοράς των.

Αφ' ότου ήλθεν εις τό χωρίον ή κυρία Ειρήνη, έβελτιώθη όλίγον ή άθλία κατάστασις του ταλαιπώρου τούτου πλάσματος. Ότε τον ειδε κατ' άνωτον, συνεκινήθη πολύ και τον έλυπήθη.

Όποτε συνήντα τον Πιπιάν κάτω εις τον αίγιαλόν, άντι να τον παρατηρή ως άξιοπερίεργον τέρας ή να στρέψη άλλου τό πρόσωπόν της από άηδίαν, τον έβλεπε με πολλήν συμπάθειαν, και τό πεντάλεπτον τό όποϊόν του έρριπτε, τό συνώδευε πάντοτε με τό θεϊον μερίδιμα της φιλανθρωπίας και της προς τον πλησίον αγάπης.

Συχνότατα έδιδεν εις τον Στέφανον τό πεντάλεπτον, και ο Στέφανός το έδιδεν εις τον Πιπιάν. Τό εκαμνε δε τουτό, διότι έπίστευε πολύ όρθως, ότι ή έλεημοσύνη όταν τήν δίδει ή χείρ μικρού παιδιού, γίνεται εύαρεστοτέρα εις τον Θεόν και γλυκυτέρα εις τον έλεούμενον. Κατ' άρχάς ο Στέφανός τον έφοβέιτο και τον άπεστρέφετο· αλλά κατ' όλίγον έλαβε θάρρος και έδιδε τήν έλεημοσύνην του μετά μεγάλης προθυμίας και χαράς. Οϋτω πως τό καλόν τουτό παιδιόν έσυνήθιζεν εξ άπαλδν δούλων να πράττη τό ιερώτατον των καθηκόντων, και έμάνθνε να σέβεται

τον όμοϊόν του όσον και αν εινε δυσμορφος, να άναγνωρίξη τον Δημιουργόν του, να τον αγαπή και να τον ύπηρετή, περιποιούμενος και αϋτά άκόμη τά άθλιώτατα πλάσματά Του.

Ημέραιν τινά ο Πιπιάς, έν φ έφόρτωνεν έμπορεύματα κάτω εις τον λιμένα, επλάκωσε τον δάκτυλον της δεξιās χειρός του και τον εκαμεν έλεεινόν. Ο κακόμοιρος ο Πιπιάς εκράτει τον δάκτυλόν του και έτρεχεν ως τρελός επάνω κάτω, και έφώναζεν άγρια από τους πόνους τους φρικτούς. Η κυρία Ειρήνη έτυχε να εινε περίπατον προς εκείνο τό μέρος, και ο Πιπιάς επέρασεν από πλησίον της. Καθώς τήν ειδεν, έστάθη και της έδειξε τον δάκτυλόν του εις έλεεινήν κατάστασιν.

Η κυρία Ειρήνη συγκινήθεισα, ένευσεν εις τον Πιπιάν να τήν ακολουθήση. και επανήλθεν εις τήν οίκίαν της πρό της ώρας, πριν τελειώση τον περίπατόν της, χάριν του δυστυχούς κωφάλαλου.

Πώς φρόνιμος οικογενειάρχης πρέπει να έχη εις τήν οίκίαν του πρόχειρα φάρμακα, δια να δύναται να προλαμβάνη τό κακόν έως ότου έλθη ο ιατρός, αν εινε ανάγκη να τον προσκαλέσουν. Λοιπόν και ή κυρία Ειρήνη, ως καλή και φρόνιμος οικοδέσποινα, είχε πρόχειρον μικρόν φαρμακείον. Όπως δε πᾶσα μήτηρ πρέπει να ειξεύρη να επιδένη και να άλλάζη πληγάς, τραύματα και μώλωπας, έπλυνε με ύδωρ χλιαρόν τήν πληγήν, έβαλεν εις τον τόπον του τον όνυχον, και εκόλλησε τά κρέατα τά όποια ήσαν κομμάτια κομμάτια, και έδεσε τον δάκτυλον με πολλήν επιδεξιότητα. Εις τήν φιλάνθρωπον ταύτην πράξιν ήτο παρών και ο Στέφανος, και έδοθήησε μάλιστα τήν μητέρα του μετά χαράς. Ταϋτα καλὰ μαθήματα δίδουν αί καλὰ μητέρες εις τά τέκνα των.

[Έπεται συνέχεια.]

" Ο ΠΙΠΙΑΣ ΓΕΛΑ " (Σελ. 116)

Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΓΛΑΪΑΣ

Ἡ Ἀγλαΐα εἶνε πολλὴ καλὴ κόρη, πηγύνει τακτικὰ εἰς τὸ σχολεῖον καὶ εἶνε ἐπιμελεστάτη. Ἐχει καὶ ἄλλο ἐν προτέρημα, ἀγαπᾷ καὶ λυπᾶται τοὺς πτωχοὺς.

Ἡ Ἀγλαΐα ἔχει κομποῦ καὶ βάζει τὰ χρήματά της τὰ ὅποια τὴν δίδουν κάποτε ὁ πατέρας της καὶ ἡ μητέρα της. Δὲν ἐξοδεύει αὐτὰ οὔτε εἰς τὰ γλυκὰ οὔτε εἰς τὰ παιγνίδια, τὰ φυλάττει διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ δι' αὐτοὺς μόνον τὰ ἐξοδεύει.

Μίαν ἡμέραν ἤκουσε τὴν κυρὰ Νικόλαινα τὴν γειτόνισάν των νὰ λέγῃ εἰς τὴν μητέρα της ὅτι ὑποφέρει πολλὴ ἀπὸ δυστυχίαν διότι ὁ υἱὸς της εἶνε εἰς τὴν ἐπιστρατείαν, καὶ ὅτι ἀπὸ τὴν δουλεία που κάμνει μόνη της δὲν κερδίζει πολλὰ χρήματα διὰ νὰ ζῇ τὰ παιδιὰ της καὶ νὰ πληρώνῃ καὶ ἐνοίκιον, καὶ πολλὰς βραδιὰς κοιμᾶται νηστική.

Ἡ Ἀγλαΐα, ὅμα ἤκουσε τοὺς πικροὺς αὐτοὺς λόγους τῆς Νικόλαινας, ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα της· παρετήρει αὐτὴν μέσα εἰς τοὺς οφθαλμοὺς της ὥσάν νὰ ἤθελε νὰ μάθῃ ἂν ἐλυπήθη καὶ ἡ μητέρα της τόσο πολὺ ὅσον καὶ ἡ Ἀγλαΐα. Καί, ὅταν εἶδεν ὅτι ἔδωκε καὶ ἔδωκεν ἐν εἰκοσιπεντάδραχμον εἰς τὴν κυρὰ Νικόλαινα, τὴν ἐνηγκαλίσθη, τὴν ἐφίλησε καὶ τὴν εἶπε:

— ὦ! εἶσαι καλὴ πολὺ καλὴ, μητέρα μου!

Δὲν τὴν εἶπεν ὅμως ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐσκέφθη αὐτὴν τὴν στιγμὴν. Ὅταν ἡ κυρὰ Νικόλαινα ἔφυγε, ἡ Ἀγλαΐα εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, παίρνει τὸν κομποῦν της, ἀδιάζει τὰ χρήματα καὶ τὰ μετρᾷ. Ἦσαν πέντε δραχμαὶ μόνον. Εἶνε ὀλίγα εἶπεν ἡ Ἀγλαΐα καθ' ἑαυτήν. Ἐξαφνα, τῆς ἦλθε μία ἰδέα: νὰ κάμῃ τὰς πέντε τῆς δραχμᾶς εἰκοσι πέντε, πενήντα, ἑκατὸ καὶ ἔπειτα νὰ τὰς δώτῃ τῆς Νικόλαινας.

Ἀλλὰ πῶς θὰ ἐκατέρωθον τοῦτο; Νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα της ἢ τὴν μητέρα της διόλου δὲν το ἐφαντάσθη, διότι τότε ἡ ἀγαθοεργία δὲν θὰ ἦτο ἰδική της.

Ἐδωκε λοιπὸν τὰς πέντε δραχμὰς εἰς τὴν μητέρα της καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ τῆς ἀγοράσῃ κινδὺ καὶ μαλλιά διὰ νὰ κάμῃ ἐν ἐργόχειρον. Ἡ μήτηρ τῆς

Ἀγλαΐας ἔχάρη πολὺ διὰ τὴν προθυμίαν της. Πόσον ὁμως περισσότερο θὰ ἔχειεν ἐν ἐμάντεσι τί ἤθελε νὰ κάμῃ αὐτὸ τὸ ἐργόχειρον ἡ Ἀγλαΐα της.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ ἐργόχειρον, ἡ Ἀγλαΐα το ἔδωκεν εἰς τὴν μητέρα της καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ ἀκρύσῃ κατὰ τὸ ὅποιον ἐφύλαττεν εἰς τὴν καρδίαν της ὡς ἱερὸν μυστικόν!

Ἀφοῦ πρώτῃ τὴν ἐφίλησε, τὴν λέγει:

— Ἀγαπητή μου μητέρα! ἤθελα νὰ δώσω καὶ ἐγὼ τὰ λεπτὰ μου εἰς τὴν κυρὰ Νικόλαινα, ἀλλὰ ἐντράπηκα γιατί ἦσαν ὀλίγα, ἐκέντησα λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἐργόχειρον ἐπίτηδες διὰ τὴν πτωχὴν γυναικα.

— Καλὰ! καὶ τί θὰ το κάμῃ τὸ ἐργόχειρον ἡ κυρὰ Νικόλαινα; εἶπεν ἡ μητέρα της.

Ἡ Ἀγλαΐα ἐστενοχωρεῖτο πολὺ, διότι ἡ μητέρα της ἔκαμε πῶς δὲν τὴν ἐνόησε, καὶ τὴν εἶπε:

— Καλὴ μου μητέρα! μετὰ τὸ ἐργόχειρόν μου θὰ συναῶω λεπτὰ. Ἐπειδὴ θὰ ὑπάγετε εἰς τὴν ἐσπερίδα τῆς κυρίας Παπακρήστου, θὰ σας παρακαλέσω νὰ πάρετε καὶ τὸ ἐργόχειρόν μου διὰ νὰ το βάλετε εἰς τὸ λαχεῖον καὶ τὰ χρήματά που θὰ συνάξετε νὰ τὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν κυρὰ Νικόλαινα.

Ἡ μητέρα τῆς Ἀγλαΐας συνεκινήθη διὰ τὴν καλὴν ἰδέαν τῆς μικρᾶς κόρης της καὶ ἦτο εὐτυχιστάτη διότι ἡ Ἀγλαΐα τῆς εἶχε τοιαῦτα αἰσθητάματα.

Καὶ διὰ τὴν εὐχαριστήσῃ ἡ μητέρα της καὶ νὰ τὴν δείξῃ ὅτι αἱ καλαὶ πράξεις ἀνταμείβονται, ἀπεφάσισε νὰ πάρῃ τὴν Ἀγλαΐαν εἰς τὴν ἐσπερίδα καὶ νὰ προτείνῃ μόνη της τὸ λαχεῖον εἰς τὰς κυρίας καὶ τοὺς κυρίους.

Ὅλοι οἱ προσκεκλημένοι εἰς τῆς κυρίας Παπακρήστου συνεκινήθησαν ἅμα ἤκουσαν τὴν εὐγενὴ πρᾶξιν τῆς μικρᾶς Ἀγλαΐας καὶ συνετέλεσαν νὰ συνάξῃ, διὰ τοῦ λαχείου της, ἀρκετὰ χρήματα.

Συνέλεξε γοδόχοντα δραχμὰς τὰς ὁποίας ἐπῆγε, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, εἰς τῆς κυρὰ Νικόλαινας ἡ ὁποία τὴν εὐχαρίστησε πολὺ καὶ τὴν εὐχόθη νὰ εἶνε πάντοτε καλὴ καὶ νὰ τὴν μιμηθῶν καὶ ἄλλα κοριτσάκια διὰ νὰ βοηθήσῃ τὰς ἀπόρους οἰκογενείας.

ΜΙΑ ΜΗΤΗΡ

Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ

(ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΗΣ)

Ὅταν ἤμην μικρὸν κοράσιον οἱ γονεῖς μου συνείθιζον νὰ πηγαίνουν τὸ θέρος εἰς τὸ χωρίον τοῦ πατρός μου· εἰμὲθα δὲ πολὺ εὐχαριστημένοι, ἀνεπνέομεν καθαρὸν καὶ ὑγιεινὸν ἀέρα καὶ ἐπερνούσαμεν ζωὴν ἀπλοϊκὴν καὶ ἥσυχον.

Ἐκεῖ, διὰ νὰ μὴ λησμονήσω ὅσα εἶχα μάθει εἰς τὸ σχολεῖον τῆς πρωτευούσης, με ἐστελλαν εἰς τὸ σχολεῖον μιᾶς δυστυχοῦς γραιάς, ἡ ὁποία ἦτο πετσί καὶ κόκκαλον· ἔλεγαν ὅτι εἰς τὸν καιρὸν της εἶχε μεγάλην περιουσίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμε γυαλιὰ καρφιά ὁ ἄσματος υἱὸς της, ὅστις καὶ τὴν εἶχε καταστήσει εἰς τοιαύτην κατὰστασιν. Τὴν πρώτην ἡμέραν ὅπου εἶχα ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον της, ἡ μήτηρ μου εἶχε βάλῃ εἰς τὸ καλάθι μου μίαν μεγάλην φέτην λευκοῦ ψωμοῦ καὶ ἐν ὥραϊον σταφύλι. Ὅταν ἦλθον αἱ ἑνδεκα ἡ κυρία Μαγδληνὴ μᾶς ἔδωκε τὴν ἄδειαν νὰ γευματίσωμεν.

Αὐτὴ, ἡ κκομοίρξ, ἤνοιξε τὸ στυτᾶριον τοῦ σκυληκοφαγωμένου τραπεζίου της καὶ ἐξέβαλε μίαν κώχην μαύρου ψωμοῦ, τὸ ὅποιον ἦτο τόσο ξηρὸν καὶ σκληρὸν ὥστε θὰ το ἐνόμιζες ἀπὸ ξύλον. Ἐγὼ ἐλυπήθην πολὺ, ἐπειδὴ δὲ εὐρισκόμην πλησίον της, δὲν ἐτολμοῦσα νὰ ἐκβάλω ἀπὸ τὸ καλάθι μου τὸ λευκὸν ψωμὶ καὶ τὸ ὥραϊον σταφύλι. Μοῦ ἐφαινότο ὅτι ἅμα ἔδλεπε τὰ ὥραϊα ἐκεῖνα πράγματα θὰ ἐλυπεῖτο πολὺ, καὶ θὰ ἐνθυμεῖτο τοὺς καλοὺς χρόνους τῆς εὐτυχίας της.

Διὰ μιᾶς μοῦ ἦλθε μία παιδικὴ ἰδέα. Ἐκλείσα τὸ καλάθι καὶ ἐπῆρα τὸ βελονάκι μου.

— Διατί δὲν τρώγεις; με ἠρώτησεν ἡ κυρία Μαγδληνὴ.

— Εἶμαι δυσηρεστημένη μετὰ τὴν θείαν μου, ἀπῆντησα χωρὶς νὰ σηκώσω τὴν κεφαλὴν μου.

— Διατί; μήπως διότι δὲν σου ἔδωκε τί νὰ φάγῃς;

— Κάθε ἄλλο! κύττα ἐδῶ! καὶ ἐξέβαλα τὸ πρόγευμά μου ἀπὸ τὸ καλάθι. Ἀλλὰ διότι, ὅταν εἶμαι

εἰς τὴν ἐξοχὴν, μοῦ ἀρέσει πολὺ νὰ τρώω μαῦρον ψωμὶ ἀπ' αὐτό που τρώγουν οἱ χωρικοί. Μοῦ φαίνεται τόσο νόστιμον! Καὶ ὅμως ἡ θεία μου μοῦ δίδει καθε ἡμέραν ἄσπρο, σάν να το κάμῃ ἀπὸ πείσμα.

— Ἰσως ἐτσι θέλει ἡ μητέρα σου, εἶπεν ἡ διδασκάλισσα.

— Ἡ μητέρα μου; ἀπῆντησά με ζωηρότητα. ὦ! ἡ μητέρα μου δὲν φροντίζει δι' αὐτὰ τὰ πράγματα. Εἶμαι γερὴ καὶ με ἀγαπᾷ τόσο ὥστε μοῦ δίδει νὰ τρώω ὅ,τι μου ἀρέσῃ.

Ἡ κυρία Μαγδληνὴ εἶχε γίνῃ κατακόκκινη καὶ περιστρέψε τὸ μαῦρό της ψωμὶ εἰς τὰ χέρια ὡς νὰ μὴν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ.

— Ὅχι, δὲν θὰ το φάγω, ἐξηκολούθησα· ἂν δὲν φάγω μίαν ἡμέραν δὲν θ' ἀποθάνω.

— Ἄν δὲν ἦτο τὸ 'δικό μου τόσο ξηρό... ἐψέλλισεν ἡ γραιά.

Δὲν τὴν ἀφῆκα νὰ τελειώσῃ.

— ὦ! σὲ παρακαλῶ, κάνε μου τὴν χάριν ν' ἀλλάξωμε τὰ ψωμιά μας, εἶπον κατευχαστημένῃ καὶ χωρὶς νὰ τὴν δώσω καιρὸν ν' ἀπαντήσῃ ἐπῆρα τὸ ἰδικόν της καὶ τὴν ἔδωκα τὸ ἰδικόν μου.

Ἐμνε το σταφύλι· ἀλλὰ εἶχα πάρῃ πλέον θάρρος.

— Εὐρεῖς τί εὐμορφά που εἶνε τὰ σταφύλια τοῦ ἀμπελιοῦ μας, τῇ εἶπα δώσασα εἰς αὐτὴν τὸ ἥμισυ. Θὰ τὴν το ἐδίδα ὅλον, ἂν δὲν ἐφοδούμην μὴ τὴν προσβάλω.

Ἐγὼ δέ, θὰ το πιστεύετε, παιδιὰ; ἐγὼ ἔφαγα τὸ ξηρὸν καὶ μαῦρον ἐκεῖνο ψωμὶ μετὰ μεγάλην ὀρεξιν. Καὶ ἀπ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡ μητέρα μου ἤρχισε νὰ λέγῃ εἰς τὰς φίλας τῆς:

— Μοὶ φαίνεται ἀπίστευτον, ἕνα κοριτσάκι σάν τὴν Σοφίαν μου νάχῃ τέτοιαν ὀρεξιν· φαντάσου, διὰ τὸ γεῦμα της πέρνει μισὴ ὀκτὶ ψωμὶ καθε ἡμέρα!

Τὸ μαῦρον ψωμὶ τῆς γραιάς μοῦ ἐφαινότο πολὺ, πολὺ νόστιμον!

ΣΑΠΦΩ ΔΗΛΛΑΗ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΕΝΟΣ ΕΥΛΟΚΟΠΟΥ

Ἐντὸς πυκνοῦ δάσους ξυλοκόπος τις ἐκοπτε μίαν μεγάλην δρυὸν· εἰς κάθε κύτπημα τοῦ πελέκειός του ἐστέναζε καὶ ἔλεγε:

— Τί μαύρη τύχη εἶνε ἡ 'δική μου! Τί βάσανα ὑποφέρωμεν ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ διὰ νὰ βγάλωμε τὸ ψωμὶ μας! Ἀχ! πόσον ἤθελα νάμουν πλούσιος!

Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἔλεγε τὰς λέξεις ταύτας, εἰς νέος μετὰ ξανθὰ μαλλιά καὶ ἀσημένια ἐνδύματα παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ ξυλοκόπου.

— Γεῖά σου, καλὲ ἄνθρωπε, τῷ εἶπε· ζήτησέ μου ὅ,τι θέλεις καὶ θὰ σοῦ το δώσω ἀμέσως.

Ὁ χωρικὸς κατ' ἀρχὰς ἔμεινεν ἄλαλος ἀπὸ τὴν συγκίνησιν του· ἐν τούτοις ταχέως ἀπεφάσισε τί νὰ ζητήσῃ κύψας λοιπὸν με σεβασμὸν ἐμπρὸς του, ἀπῆντησε:

— Ἀφ' οὗ, εὐγενέστατε, θέλεις νὰ μου κάμῃς καλοσύνην· σὺ παρακαλῶ, ὅ,τι ἐγγίξω ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, νὰ γίνεται χρυσάφι.

Ὁ ξένος ἤγγισε τὸν χωρὶκὸν μὲ τὴν μαγικὴν του ράβδον καὶ μειδῶν τῷ εἶπε:

— Ἐπρωτιμοῦσα νὰ ζητήσης ἄλλο τίποτε· μολαυτὰ σοι δίδω ὁ τι ἐζήτησες.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! ἀνέκραξεν ὁ χωρὶκός· νὰ ποῦ ἔγινε τέλος πάντων πλούσιος!

Ἀμέσως δὲ ἐδοκίμασε τὴν νέαν του δύναμιν. Μόλις ἤγγιζε κλάδον τινα δρυὸς καὶ ἐθραύετο ἀπὸ τὸ βῆρος τῶν βαλάνων καὶ τῶν φύλλων τὰ ὅποια μεταβάλλοντο εἰς χρυσόν.

— ὦ θαῦμα! ὦ εὐτυχία! ἀνέκραξεν ὁ χωρὶκός· τρέχω εἰς τὸ σπίτι μου ἀμέσως· ἄλλοι τῶρα ἄς δουλεύουν. Ἐγὼ τῶρα θὰ τρώγω ὅλο ψητὸ τοῦ φούρνου καὶ θὰ πίνω ὅλο ὠραῖο κρασί. Αὐτὸ τὸ κομμάτι τοῦ ψωμοῦ θὰ εἶνε τὸ τελευταῖο ποῦ βάζω εἰς τὸ στόμα μου ὅπως καὶ αὐτὸ τὸ νερό.

Λαμβάνει τότε τὴν μικρὰν του στάμναν καὶ ἐτοιμάζεται νὰ πῇ... Ἀλλά... τί συμβαίνει λοιπόν;... Τί βαρεῖά του εἶνε! Πῶς λάμπει τὸ νερόν! Ἀ!... τὸ νερόν ἔγινε χρυσός; Οὔτε μία σταγὼν δὲν ἤμπορεῖ νὰ τρέξη!...

Ὁ ξυλοκόπος προσπαθεῖ νὰ δαγκάσῃ τὸ ψωμί

του· ἀδύνατον! σπάνει σχεδὸν τοὺς ὀδόντας του, διότι καὶ τὸ ψωμί ἔπαθε τὴν ἰδίαν μεταμόρφωσιν!

— ὦ! ἀναφωνεῖ τότε ὁ χωρὶκός, τί δυστυχία! τί θ' ἀπογίνω, ἂν ἔχω χρυσάρι διὰ νὰ τρώγω καὶ νὰ πίνω; Καλλιτέρα νὰ ἔχω ψωμί καὶ νερόν!... Ἴδου ποῦ με ἔφερε ἡ ἀγάπη τοῦ πλούτου! Ἐκεῖνό που ἐνόμιζα ὡς μεγαλειτέραν μου εὐτυχίαν αὐτὸ θὰ προξενήσῃ τὸν θάνατόν μου!...

Ὁ ξυλοκόπος ἤρχισε νὰ φωνάζῃ μὲ ἀπελπισίαν ὅτε... ἐξύπνησε, διότι ὅλα αὐτὰ ἦσαν ὄνειρον.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! εἶπε μὲ χαράν· ἔχω τὸ καθημερινὸ ψωμί μου ἀντὶ τοῦ πλούτου τὸν ὅποιον ἤθελα· ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄνειρον ἄς μου χρησιμεύσῃ ὡς μάθημα. Εὐτύχημα εἶνέ που ὁ Θεὸς δὲν δίδει εἰς τὸν καθένα ὅ,τι του ζητήσῃ. Πόσοι σὰν ἐμὲ ζητοῦν πράγματα τὰ ὅποιά τους κάμνουν δυστυχεῖς!

Καὶ ἡμεῖς, μικροὶ μου φίλοι, ἄς ὠφεληθῶμεν ἀπ' αὐτὸ τὸ μάθημα· ἄς κάμνωμεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὅ,τι ὁ ξυλοκόπος ἔκαμεν εἰς τὸ τέλος· ἄς σκεπτόμεθα πρὶν ἐπιθυμῶμεν τίποτε, καὶ ἄς εἴμεθα εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν τύχην μας.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΔΥΟ ΚΑΛΟΙ ΦΙΛΟΙ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ μικρὰ Κλεονίκη θὰ ὑπάγῃ περίπατον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μήτηρ της δὲν εἰμπορεῖ νὰ ὑπάγῃ μαζί της, ἔστειλε τὸν καλὸν Ἐκτορα, τὸν πιστὸν σκύλον τῆς οἰκίας των, νὰ τὴν συνοδεύσῃ.

Μὲ τοιοῦτον φύλακα, ὥσάν τὸν Ἐκτορα δὲν εἶνε κίνδυνος νὰ χαθῇ ἢ νὰ πάθῃ τίποτε.

Ἡ Κλεονίκη λοιπὸν καὶ ὁ Ἐκτωρ ἐπῆγαν οἱ δύο μαζί εἰς τοὺς ἀγρούς.

Ὁ Ἐκτωρ ἐνόησε διατί τὸν ἔστειλε μὲ τὴν μικρὰν φίλην του ἡ μήτηρ της, καὶ ἀντὶ νὰ χοροπηδᾷ δεξιὰ καὶ ἀριστερᾷ, νὰ τρέχῃ ἐμπρὸς ἢ ν' ἀργοπορῇ καὶ νὰ μένῃ ὀπίσω μακριά, βαδίζει πλησίον τῆς Κλεονίκης καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ τὴν ὑπαρασπισθῇ εἰς κάθε περίστασιν.

Ὁ καλὸς καὶ πιστὸς σκύλος τὴν παρατηρεῖ μὲ τὰ ἐξυπνα ὀμμάτια τὰ ὅποια ἐκφράζουν ἀφοσίωσιν, μὲ τὸ βλέμμα του δὲ φαίνεται ὡς νὰ τὴν λέγῃ: «Αἱ, τί λές, δὲν εἶνε εὐμορφα νὰ πηγαίνουν περίπατον δύο καλοὶ φίλοι σὰν ἡμεῖς;»

Τί κρῖμα νὰ μὴν εἰμπορῇ νὰ συνομιλῇ μαζί της! Εἶμαι βεβαία ὅτι ἂν ὠμίλει διὰ νὰ τὴν διασκεδάσῃ θὰ τὴν διηγείτο ἕνα σωρὸν ἱστορίας διασκεδαστικὰς.

Αὐτὸ ἴσα ἴσα σκέπτεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν καὶ ἡ Κλεονίκη, ἀλλ' εἰξεύρει ὅτι οἱ σκύλοι, ὅσον καὶ ἂν εἶνε περισσότερον ἐξυπνοὶ καὶ ἀνεπτυγμένοι ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῷα, δὲν εἰμποροῦν ὅμως νὰ ὁμιλοῦν οὔτε νὰ ἐννοοῦν τί τους λέγομεν.

Ἡ Κλεονίκη, ἐνῶ παρατηρεῖ τὸν Ἐκτορά της, ἐνθυμεῖται ὅλα ὅσα τὴ διηγείται ὁ πατήρ της περὶ τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς νοημοσύνης τῶν σκύλων.

Χθὲς ἀκόμη τὴν ἔλεγε δι' ἕνα γενναῖον σκύλον, ὁ ὁποῖος ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἔσωσεν ἕνα παιδάκι που θὰ ἐπνίγετο.

Τὸ παιδάκι ἐκεῖνο ἐπαιζεν εἰς τὴν ἀκρογιαλιὰν μὲ μίαν λέμβον καὶ ἐπειδὴ ἡ λέμβος αὐτὴ ἦτο πολὺ πλησίον εἰς τὴν ἀκρογιαλιὰν ἤθελε νὰ τὴν πιάσῃ μὲ τὸ χέρι του, ἀλλὰ παρεπάτησε καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν.

Τὸ κακόμοιρον παιδί τί τρόπον ἐπῆρε! Τὸ ρεύμα το παρέσυρε μετ' ὀλίγον εἰς τὰ βαθειὰ νερά καὶ τὸ παιδίον θὰ ἐπνίγετο, ἐὰν τὸ σκυλί ἐκεῖνο δὲν εὐρίσκετο ἐκεῖ καὶ δὲν ἐπιπτεν εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ το πιάσῃ ἀπὸ τὰ ἐνδύματά του καὶ νὰ το βγάλῃ ἔξω.

Ἡ Κλεονίκη, ἅμα ἐνεθυμήθη τὴν ἱστορίαν αὐτὴν, ἐσκέφθη ὅτι, ἐὰν καὶ αὐτῆς τῆς συνέβαινε κανὲν παρόμοιον δυστύχημα, ὁ Ἐκτωρ τῆς προθύμως θὰ ὠρμούσε εἰς τὴν θάλασσαν ἢ εἰς τὴν λίμνην ἢ εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ τὴν σώσῃ.

Καὶ ἡ μικρὰ Κλεονίκη ἀγκαλιάζει τὸν καλὸν τῆς σκύλον καὶ τὸν φιλεῖ μὲ ὅλην τὴν καρδίαν της.

Ὁ Ἐκτωρ, ἂν καὶ δὲν ἐνόησε τὴν αἰτίαν τῆς ἐξαφνικῆς αὐτῆς ἀγάπης, εὐχαριστήθη πολὺ, καὶ διὰ νὰ δείξῃ εἰς τὴν μικρὰν του κυρίαν ὅτι τὴν ἀγαπᾷ καὶ αὐτὸς πολὺ, τὴν ἐφίλησε μὲ τὴν γλῶσσάν του εἰς τὸ πρόσωπόν της κινῶν σιγὰ τὴν οὐράν του.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ περιπάτου ἡ Κλεονίκη ἐκουράσθη. Ἐκάθησε λοιπὸν ἐπάνω εἰς τὴν χλόην. Ὁ Ἐκτωρ ἔστειλε πλησίον, φρόνιμα, μὲ εὐπειθειαν, κυττάζων προσεκτικὰ τριγύρω. Εὐκόλως ἐννοεῖ ὁ καθείς σας ὅτι ἡ μόνη του φροντίς ἦτο πῶς νὰ προλάβῃ κάθε δυστύχημα καὶ πῶς νὰ προσέχῃ τὴν μικρὰν του κυρίαν.

Ἀς ἤρχετο κανενὸς νὰ στραβοκυττάξῃ μονάχα τὴν Κλεονίκη καὶ ἔβλεπε μὲ ποῖον εἶχε νὰ κάμῃ· ἀλλὰ ὅλοι το ἐννοιοῦσαν κ' ἐπαραμέριζαν ἀπ' ὅπου ἐπερνοῦσε ἡ μικρὰ κόρη μὲ τὸν πιστὸν φύλακά της.

Ἐως τὸ τέλος τοῦ περιπάτου ὁ καλὸς σκύλος ἔκαμε τὸ καθήκον του, χωρὶς οὔτε στιγμὴν νὰ κουρασθῇ.

Καὶ διὰ τὸν κόπον του, ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ μήτηρ τῆς Κλεονίκης τὸν ἐθώπευσε, καὶ τὸ ἑσπέρας, εἰς τὸ δεῖπνον, τὸν ἀφήκαν νὰ πλησιάσῃ εἰς τοὺς κυρίους του, ἐνῶ εἰς τοὺς συνήθεις σκύλους δὲν ἐπιτρέπουν τοιαῦτα χάδια.

Ο ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

— Πατέρα, ἔλεγεν ὁ μικρὸς Εὐριπίδης—ἐν εὐμορφῳν παιδίον μὲ ἔξυπνον φυσιογ.ωμίαν—ἐξήγγασέ μου, σὲ παρακαλῶ, κἄτι τί που δὲν νοιώθω.

— Μετὰ χαρᾶς, ἀπήντησεν ὁ κύριος Θεολόγης παρατηρήσας μὲ μειδίκα εὐχαριστήσεως τὸν υἱόν του, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μὲ αὐτόν, μὲ τὴν μητέρα του καὶ τὴν μικράν του ἀδελφούλαν Κλειώ. Καὶ τί πράγμα εἶνε αὐτό που δὲν νοιώθεις, παιδί μου;

— Νά, ἀπήντησεν ὁ Εὐριπίδης· κάθε ἡμέρα καὶ κάθε ὥραν ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου καὶ οἱ διδάσκαλοι μᾶς λέγουσιν ὅτι ἔχομεν τόσα χρέη εἰς τὴν κοινωνίαν ὥστε πρέπει νὰ μάθωμεν γράμματα καὶ νὰ γίνωμεν καλοὶ διὰ τὰ πληρώσωμεν. Καὶ εἰς τὸ βιβλίον μου το εἶδα γραμμένον αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. . . .

— Εἶνε σωστόν, εἶπεν ὁ πατήρ.

— Μπορεῖ νὰ εἶνε σωστόν, μὰ ἐγὼ δὲν το νοιώθω.

— Καὶ διατὶ δὲν το ἐννοεῖς, παιδί μου; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ τοῦ Εὐριπίδου.

— Δὲν ξεύρω πῶς νὰ σοῦ το 'πῶ. . . μὲ ἄκουσε. . . Νοιώθω πῶς ἔχομεν καθήκοντα εἰς τὸν πατέρα καὶ εἰς τὴν μητέρα που ἔχουν κάμη τόσας θυσίας δι' ἡμᾶς. Νοιώθω πῶς ἅμα μεγαλῶται πρέπει νὰ φροντίζω διὰ τὴν Κλειώ μας ποὺ εἶνε τόσο μικρότερη ἀπὸ μένα, καὶ γιὰ τὸν Γιαννάκη νὰ κάνω ὅ τι εἴμπορῶ γιὰτὶ εἶνε πολὺ φίλος μου.

— Καὶ τοὺς διδασκάλους σου δὲν τοὺς λογιζάσαι;

— Ὦ, ναι, μητέρα. Κἀποτέ μὲ μαλόνουν, ἀλλὰ το κάμουν, ὅπως μου λέγεις, διὰ τὸ καλὸν μου. Κ' ἔπειτα μὲ μαλθάνουν τόσο εὐμορφὰ πράγματα! . . Ἀλλὰ κοινωνία θὰ εἴπῃ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

— Βέβαια.

— Μαλθάνω Γεωγραφίαν καὶ εὐξεύρω ὅτι ὁ κόσμος εἶνε πολὺ μεγάλος καὶ ὅτι εἶνε γεμάτος ἀπὸ ἀνθρώπους. Πόσους ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἔχω ἰδῆ καὶ πόσους δὲν θὰ ἰδῶ ποτέ! . . Τί χρεωστῶ λοιπὸν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, τί μου ἔκαμαν;

— Πῶς; εἶπε διακόψασα ἡ μήτηρ τοῦ Εὐριπίδου. Δὲν εἰξεύρεις ὅτι πρέπει ν' ἀγαπῶμεν τὸν πλησίον μας ὡσάν τὸν ἑαυτὸν μας;

— Τὸ εἰξεύρω, καὶ δι' αὐτὸ χθὲς ἀντὶ ν' ἀγοράσω καραμέλες μὲ τὴν δεκάρα ποὺ μου εἶχε δῶσῃ ὁ πατέρας, τὴν ἔδωκα τὴν δεκάρα 'ς τὴν πτωχὴ Μάρθα. . .

Ἡ μήτηρ τοῦ Εὐριπίδου ἐφίλησε μὲ ἀγάπην τὸν υἱόν της.

— Ἀλλὰ, ἐξηκολούθησε τὸ παιδίον, ἤθελα νὰ μάθω ἀφ' οὗ, ὅπως λέγουσιν, ἔχομεν καθήκοντα εἰς τὴν κοινωνίαν, μὲ ἄλλα λόγια εἰς τοὺς ἀνθρώπους

ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, τί ἔκαμεν αὐτὴ ἡ κοινωνία δι' ἡμᾶς. Ἐγὼ νομίζω ὅτι ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα καὶ ὁ διδάσκαλός μου ἔκαμνουν καὶ κάμνουν ὅ τι εἴμπορουν διὰ τὸ καλὸν μου· εἰς αὐτοὺς μόνον ἔχω καθήκοντα καὶ ὄχι εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους που δὲν μου ἔχουν κάμη τίποτε.

— Εἶπες μίαν μεγάλην ἀνοησίαν, Εὐριπίδη, εἶπες μειδιών ὁ κύριος Θεολόγης.

Ὁ Εὐριπίδης ἔκαμε τόσα τὰ 'μάτια του ἀπὸ ἐκπληξιν.

— Ναι, εἶπες μίαν μεγάλην ἀνοησίαν, ἀλλὰ δὲν παταίεις σύ, διότι αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν διδάσκονται εἰς τὸ σχολεῖον καὶ δὲν εἶσαι μάντις νὰ τα μαντεύσης. Ἐγὼ λοιπὸν θὰ σοῦ ἐξηγήσω διατὶ χρεωστοῦμεν εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ διατὶ ἔχομεν καθήκον νὰ φαινόμεθα ὡφελίμοι πρὸς τοὺς ἄλλους δι' ὅσα μας κάμνουν. Ἄν σου ἀποδείξω ὅμως ὅτι σύ, ὁ Εὐριπίδης μου, εἰς μίαν ἡμέραν ἔχεις ἀνάγκην ἀπὸ πράγματα τὰ ὁποῖα μόνος σου δὲν θὰ εἴμπορῃς νὰ εὕρῃς καὶ ἂν ἔξῃς χίλια χρόνια, καὶ ἂν σου ἀποδείξω ἐπίσης ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματά τα εὐρίσκεις σὺ πρόχειρα διότι ἐργάζονται διὰ σὲ χιλιάδες ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ζοῦν εἰς τὸν τόπον μας καὶ εἰς ξένους καὶ μακρινούς τόπους, καὶ ὅτι διὰ σὲ ἔχουν ἐργασθῇ καὶ αὐτοὶ ἀκόμη που ἔχουν ἀποθάνῃ πρὸ πολλοῦ, πρὸ ἑκατοντάδων χρόνων, τί θὰ μου εἴπῃς;

— Εἶμαι περίεργος νὰ το μάθω, διότι νὰ σοῦ 'πῶ τὴν ἀλήθειαν, ἂν δὲν μοῦ το ἔλεγες, πατέρα, δὲν θὰ το ἐπίστευα.

— Ἀκουσέ με λοιπὸν καὶ θὰ ἰδῇς ὅτι σοῦ λέγω τὴν ἀλήθειαν· Τὶ πράγματα εἶνε αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι;

— Φωμί, κρασί, ὀπωρικά. .

— Κ' ἔπειτα;

— Τραπεζομάνδουλον, πετσέτες, μαχαίρια.

— Μᾶς φθάνουν αὐτά. Ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ φωμί. Πῶς γίνεται τὸ φωμί;

— Μὲ τὸ ἀλεύρι.

— Καὶ τὸ ἀλεύρι πῶς το κάμνομεν;

— Ἀλέθουμεν τὸ σιτάρι εἰς τὸν μύλον.

— Τὸ δὲ σιτάρι ποῖός το κάμνει;

— Ἡ γῆ.

— Πολὺ καλά· ἀλλὰ δὲν μου λές, φυτρώνει μὲ νάχο του ὅπως τ' ἀγριόχορτα;

— Ὅχι, πρέπει νὰ το σπείρουν.

— Εἶδες νὰ σπείρουν πολλὰς φορές. Παρετήρησες τίποτε;

— Εἶδα ὅτι οἱ χωρικοὶ ὀργόνουν μὲ τὰ βόδια καὶ μὲ τὸ ἀλέτρι τὸ χωράφι καὶ κάμνουν αὐλάκια.

— Ἐκτὸς τούτων ὅμως εἶνε καὶ ἄλλα που δὲν τα

εἰξεύρεις. Ἡ γῆ χωρὶς τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἄγονος καὶ ἄγρια. Εἰς μίαν τετραγωνικὴν λεῦγαν ἀκαλλιεργήτου ἐδάφους μὲ πολλὴν δυσκολίαν εἴμπορεῖ νὰ ζῇσῃ ἓνας μόνον ἄνθρωπος. Καὶ νὰ ζῇσῃ μὲ τί νομίζεις; Μὲ χόρτα καὶ μὲ ρίζες. Ἐν ᾧ ἀπὸ τὸν ἴδιον τόπον, ἂν εἶνε καλλιεργημένος, εἴμπορουν νὰ ζήσουν καλὰ περισσότεροι ἀπὸ χιλίους ἄνθρώπους. Ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθώσῃ ἡ γῆ νὰ παράγῃ τόσον καρπὸν ἔγεινε ἀνάγκη νὰ σκάψουν καὶ νὰ καθρίσουν ἀπὸ τὰς πέτρας ὅλον ἐκεῖνο τὸ χῶμα· ἔγεινε ἀνάγκη, πλῆθος ἀνθρώπων νὰ ἐκτεθοῦν εἰς τὰς βροχὰς καὶ εἰς τὸ ψῦχος, εἰς τὸν φλογερὸν ἥλιον, καὶ εἰς τὰς κακουχίας καὶ νὰ ἐργασθοῦν μὲ πολὺν κόπον. Ἐνθυμεῖσαι· ὅταν ἐκάναμε τὸ ταξεῖδι μας μὲ πῆλιν θαυμασμὸν ἐβλεπες ὅλην ἐκείνην τὴν ἔκτασιν τῶν χωρατίων τῶν ὁποίων τὰ στάχυα ἐκινουῦντο ὡς χρυσὰ κύματα;

— Ναι, ναι, τὸ ἐνθυμοῦμαι!

— Εἰξεύρεις λοιπὸν τί ἦτο τὸν παλαιὸν καιρὸν ἡ μεγαλοπρεπὴς καὶ γόνιμος ἐκείνη χώρα τὴν ὁποίαν εἶδες; Ἦτο ἔδαφος ἀμυῶδες, γεμάτον ἀπὸ ἔλη τὰ ὁποῖα ἐβγάζαν ἀναθυμιάσεις βλαβερὰς εἰς τὴν υἱεῖαν. Τί κόποι ἀπερίγραπτοι ἐχρειάσθησαν διὰ νὰ καθρίσουν τὰ ἔλη, διὰ νὰ διοχετεύσουν νερὰ εἰς τὰ ξηρὰ καὶ ἄγονα μέρη, διὰ νὰ τα κάμουν γόνιμα καὶ καρποφόρα! Στοιχάσου δὲ καὶ τοῦτο, Εὐριπίδη, ὅτι ὅσους κόπους καὶ ἂν ἔχουν κάμη οἱ πρόγονοι μας διὰ νὰ κατορθώσουν νὰ καλλιεργήσουν τὴν γῆν, ὅλοι αὐτοὶ οἱ κόποι τῶν θὰ ἐπήγαγον εἰς τὰ χαμένα, δὲν θὰ ὠφελοῦσαν τίποτε ἂν καὶ ἡμεῖς οἱ ἀπόγονοι δὲν ἐξακολούθωμεν νὰ κοπιᾶζωμεν ὡσάν αὐτούς.

— Ναι, πραγματικῶς οἱ γεωργοὶ ὅλον τὸν χρόνον δουλεύουν.

— Καὶ πρέπει νὰ δουλεύουν· εἶδε μή, τὰ πράγματα μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθουν εἰς τὴν πρώτην των καταστάσιν. Διὰ νὰ εἴμπορέσωμεν λοιπὸν νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς αὐτὸ τὸ κομμάτι τοῦ φωμιῦ ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι μας ἔγεινε ἀνάγκη χιλιάδες ἄνθρωποι εἰς περασμένους αἰῶνας νὰ σκάπτουν τὴν γῆν, ἄλλοι ἄνθρωποι νὰ ἐξακολούθουν μέχρι σήμερον νὰ ἐργάζωνται νὰ σπείρουν, νὰ θερίζουν, νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν μύλον τὸν σῖτον νὰ τον ἀλέθουν καὶ ἀπὸ ἀλεύρι νὰ τον κάμνουν φωμί. Δὲν εἶχα δίκαιον ὅταν σοῦ εἶπα ὅτι τόσοι ἄνθρωποι καὶ ἀποθαιμένοι ἀκόμη ἔχουν ἐργασθῇ διὰ σέ, καὶ ὅτι σὺ μόνον ἂν ἔξῃς δέκα αἰῶνας δὲν θὰ εἴμπορῃς νὰ κάμῃς ὅ τι σοῦ ἔκαμαν ἐκεῖνοι;

— Ναι, πατέρα, ἀνεφώνησεν ὁ Εὐριπίδης, ἔχεις δίκαιον διὰ τὸ φωμί, ἀλλὰ. . .

— Καὶ δι' ὅλα τᾶλλα τὸ ἴδιον εἶνε, παιδί μου, καὶ δι' ἐκεῖνα τὰ πράγματα ἀκόμη τὰ ὁποῖα σοῦ φαίνεται μηδαμινά. Τώρα ἐτελειώσαμεν τὸ γεῦμα καὶ πρέπει νὰ υπάγῃς περίπατον μὲ τὴν μητέρα, δὲν ἔχομεν καιρὸν λοιπὸν νὰ σοῦ ὁμιλήσω ἐν ἐκτάσει. Ἀλλ'

ἐπειδὴ βλέπω ὅτι σ' εὐχαριστεῖ αὐτὸ τὸ θέμα τῆς συνομιλίας. . .

— Ὦ, πολὺ, πολὺ πατέρα. . .

— Δι' αὐτὸ θὰ σοῦ φέρω καὶ ἐν ἄλλο παράδειγμα. Καὶ πρῶτον, ὅσα εἶπαμεν διὰ τὸ φωμί δὲν νομίζεις ὅτι ἔμπορῶμεν νὰ τα εἰποῦμεν δι' ὅλα τὰ προϊόντα τὰ ὁποῖα παράγει ἡ γῆ;

— Βέβαια. . . τώρα πού μου το ἔβαλες εἰς τὸν νοῦν μου συλλογίζομαι ὅτι καὶ διὰ τὸ κρασί καὶ διὰ τὸ λάδι, καὶ διὰ τὰ ὀπωρικά ἐδούλευσαν πολλοὶ ἄνθρωποι.

— Πολὺ καλὰ· ἐκτὸς τοῦ φωμιῦ εἶπες ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι εἶνε τὰ μαχαίρια. Ἡ λεπίς των εἶνε ἀπὸ χάλυβα, ὁ δὲ χάλυψ γίνεται ἀπὸ τὸν σίδηρον. Ἀλλὰ ποῦ εὐρίσκεται ὁ σίδηρος;

— Εἰς τὰ μεταλλεῖα.

— Ἀλλὰ εὐξεύρεις ποῖα μελέται ἀπαιτοῦνται διὰ ν' ἀνακαλυφθοῦν τὰ μεταλλεῖα καὶ ποῖα ἄλλα ἐργασίαι χρειάζονται; Μὲ κόπους μεγάλους ἀνοίγουν μεγάλας στοὰς μέσα εἰς τὴν γῆν καὶ ἐργάζονται χιλιάδες ἄνθρωποι, δυστυχεῖς ὑπάρξεις, αἱ ὁποῖαι περιφέρονται ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ σκότος μὲ λυχνίας ἐπιτήδες καμωμένας διὰ νὰ μὴ συμβῇ καμμία ἐκρηξίς, ὅπως ἐνίοτε συμβαίνει καὶ φονεύονται τόσοι ἄνθρωποι. Καὶ ἀφ' οὗ βγάλουν τὸν σίδηρον πρέπει νὰ τον μεταφέρουν εἰς τὰς καμίνους, ὅπου τον χύνουν καὶ τον κάμνουν διαφόρων εἰδῶν πράγματα, μηχανὰς, ἐργαλεῖα καὶ τὰ λοιπά.

— Ἀρχίζω νὰ ἐννοῶ, εἶπεν ὁ Εὐριπίδης.

— Ἐνα ζευγάρι κάλτσες, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Θεολόγης, σοῦ φαίνεται τίποτε, καὶ ἡ τιμὴ του εἶνε πολὺ μικρά· καὶ ὅμως τὸ βαμβάκι ἐρχεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκεῖ το καλλιεργοῦν, τὸ συλλέγουσιν, τὸ μεταφέρουν ἕως εἰς τοὺς λιμένας, τὸ φορτίζουν εἰς τὰ πλοῖα, δι' ὅλα δὲ αὐτὰ ὅπως ἐννοεῖς χρειάζεται ἐργασία πολλῶν ἀνθρώπων. Ἐπειτὰ το φέρουν εἰς τὴν Εὐρώπην μὲ πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἔχουν μέσα των τόσους ναύτας. Καὶ ἀκόμη δὲν ἐτελειώσκειν. Τὸ βαμβάκι αὐτὸ, ἅμα το ξεφορτώσουν ἀπὸ τὰ πλοῖα, τὸ φορτώνουν εἰς τοὺς σιδηροδρόμους, διὰ τοὺς ὁποῖους πάλιν ἔχουν ἐργασθῇ τόσοι καὶ τόσοι! ἔπειτα πρέπει νὰ το νέσουν, νὰ το ὑφάνουν, αὐτὰ δὲ θὰ γίνουν εἰς ἐργοστάσια εἰς τὰ ὁποῖα ἐργάζονται ἑκατοντάδες ἢ καὶ χιλιάδες ἐργατῶν καὶ εἰς τὰ ὁποῖα γίνεται χρῆσις ἐργαλείων καὶ μηχανῶν. Τὰ ἴδια δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν δι' ὅλα τὰ βαμβάκερὰ πράγματα ὅπως καὶ δι' ὅλα τὰ μάλλινα καὶ μεταξωτά.

— Ἀ, πατέρα, ἀλήθεια; καὶ ἐγὼ οὔτε τα ἐφантаζόμην· ἀλλὰ πῶς εἶνε δυνατόν νὰ γίνωνται ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα;

— Εἶνε δυνατόν, διότι εἰς τὴν κοινωνίαν ἡ ἐργασία εἶνε διαμοιραζμένη, ἐπικρατεῖ, ὡς λέγουσιν οἱ ἐπι-

στήμονες ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων· δηλαδή ὁ καθείς εἴμπορεῖ νὰ ἐνασχολῆται εἰς ἓν μόνον πρᾶγμα καὶ νὰ εὐρίσκη καμωμένα ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὅλα ὅσα του χρειάζονται. Ὁ ξυλουργός, ὁ ὁποῖος κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι μας κάμνει τραπέζια καὶ ἐρμάρια, μὲ ὅ,τι κερδίζει ἀγοράζει ὅσα του ἀναγκαῖον διὰ τὴν τροφήν καὶ τὴν ἐνδυμασίαν του, ἀγοράζει δηλαδὴ πράγματα τὰ ὅποια, ὅπως εἴπαμεν, διὰ νὰ γίνουν ἔχουν ἐργασθῇ πολλοὶ ἄνθρωποι. Καὶ δὲν σου ὠμίλησα ἕως τώρα παρὰ διὰ τὰς τροφὰς καὶ τὰ σκεύη, ἀλλὰ τὸ ἴδιον εἴμπορεῖ νὰ εἰπῇ καθεὶς καὶ διὰ τὰ γράμματα. Εἴπες πρὸ ὀλίγου ὅτι μανθάνεις Γεωγραφίαν. Μέσα εἰς τὸ βιβλίον σου ὑπάρχουν πολλὰ καὶ πληροφορίαι διὰ μακρινούς τόπους, ἀλλ' εἰξεύρεις

πόσοι γενηαῖοι ἄνθρωποι ἔπτυσαν αἶμα, ὅπως λέγει ὁ λόγος, διὰ νὰ τὰς συλλέξουν, πόσοι τολμηροὶ θαλασσοπόροι περιηγήθησαν καὶ περιηγούνται ἀκόμη νέας χώρας καὶ πολλάκις χάνουν τὴν ζωὴν των; Ἀπὸ τώρα, λοιπὸν, εἶπεν ὡς συμπέρασμα ὁ κύριος Θεολόγος, ἐλπίζω ὅτι δοάκις σου λέγουν ὅτι ἔχομεν καθήκοντα εἰς τὴν κοινωνίαν δι' ὃ τι ἔκαμε καὶ κάμνει δι' ἡμᾶς θὰ το παραδέχεται. Δὲν θὰ σου φαίνεται παράξενον πρᾶγμα, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

— "Ὅχι, πατέρι· τώρα το ἐνόησα" καὶ θὰ το εἰπῶ καὶ τοῦ φίλου μου τοῦ Γικινάκη.

— Εὖγε! Τώρα ἐνδύσου καὶ πήγαινε νὰ περπατήσης μετὰ τὴν μητέρα σου.

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Η ΤΕΤΡΑΩΔΙΑ

— Θέλετε νὰ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν συναυλίαν δένδρῳ. Καὶ ἡ συναυλία ἤρχισε μετὰ μεγαλειτέρως ὅπως κάμνουν οἱ μουσικοὶ τῶν πόλεων; ἤρωτησεν ὁ πίθηκος.

— Ναί, ἀπεκρίθησαν ὁμοφώνως ὁ ὄνος, ἡ αἶξ καὶ ἡ ἄρκτος.

Ἀφ' οὗ συνεφώνησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπρωθεύθησαν τὰ μουσικὰ ἔργα τῶν μεγαλειτέρων μουσικῶν, καὶ δύο βιολία, μίαν βάρβιτον (βιολοντσέλλον) καὶ μίαν βαρυβάριτον (κοντραμπάσσο) τῶν καλλιτέρων ἐργαστασίων καὶ ἐπῆγαν εἰς ἓν λιβάδι, κάτω ἀπὸ μίαν φιλλύραν διὰ νὰ ἐκπλήξουν τὸ κοινὸν μετὰ τὴν μεγάλην μουσικὴν τέχνην των. Ὁ πίθηκος, ὅστις ἤθελε νὰ γίνῃ διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας, ἔδωκε τὸ σύνθημα... καὶ ὅλοι ἤρχισαν νὰ παίζουν τὰ ἔργα των μετὰ μεγάλην προθυμίαν...

Ἐν τούτοις ἡ συναυλία ἔγινε κάθε ἄλλο παρὰ ἁρμονική.

— "Ὅχι, ὄχι! ἐρώναξεν ὁ κύριος διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας, ὄχι, δὲν μου ἀρέσει... δὲν κάμνωμεν ἐντύπωσιν. Εἰξεύρετε τί νὰ κάμωμεν; Ν' ἀλλάξωμεν τὰς θέσεις μας. Σὺ, κυρία Ἀρκοῦδα, ἔλα μετὰ τὸ κοντραμπάσσο σου ἀντίκρυ μου. Καὶ σὺ, δεύτερο βιολί, στάσου ἀντίκρυ εἰς τὸ βιολοντσέλλο... Ἔτσι, πολὺ καλὰ. Τώρα θὰ ἴδῃτε ἂν δὲν χορεύουν ὄχι μόνον ὅλα τὰ ζῷα τοῦ δάσους ἀλλὰ καὶ αἱ πέτραι καὶ τὰ

δένδρα. Καὶ ἡ συναυλία ἤρχισε μετὰ μεγαλειτέρως ὅπως κάμνουν οἱ μουσικοὶ τῶν πόλεων; ἤρωτησεν ὁ παραφωνίας.

— Μὲ συγχωρεῖτε, μετὰ συγχωρεῖτε, διέκοψεν ὁ μουσικοδιδάσκαλος ὄνος, μετὰ τὴν βροντερὰν φωνὴν του, ἐγὼ νομίζω ὅτι διὰ νὰ εὐρωμεν τὸν σωστὸν τόνον πρέπει νὰ σταθώμεν ὅλοι εἰς τὴν ἰδίαν γραμμὴν.

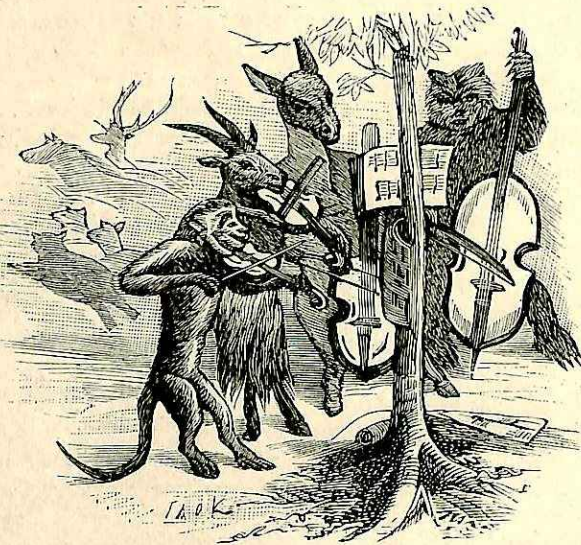
Οἱ μουσικοὶ ἤκουσαν τὴν συμβουλὴν τοῦ ὄνου, ἀλλ' ἡ συναυλία καὶ πάλιν ἦτο παράχρηδος καὶ φρικώδης. Τί νὰ κάμουν λοιπὸν; Μεταξὺ τῶν τεσσάρων μουσικοδιδασκάλων ἤρχισε ζωηρὰ φιλονικία περὶ τῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ εὐρίσκεται ἕκαστος μουσικὸς μετὰ τὸ ὄργανόν του, διὰ νὰ γίνῃ μία τετραωδία ὅπως πρέπει, δηλαδή μετὰ ἁρμονίαν καὶ καλαισθησίαν. Κατὰ τύχην ἐπέρασεν ἀπ' ἐκεῖ τότε μία ἀηδὼν. Οἱ μουσικοδιδάσκαλοι μας ἐστράφησαν ἀμέσως πρὸς αὐ-

τὴν καὶ τὴν παρεκάλεσαν νὰ τοῖς ὀρίσῃ ποίαν θέσιν πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ καθεὶς των ἀφ' οὗ αὕτῃ εἰξευρετόσον καλὰ ἀπὸ συναυλίας.

— Σταθῆτε ὅπως θέλετε, ἀλλὰ ἂν δὲν ἔχετε τρία πράγματα, δὲν θὰ κατορθώσετε ποτὲ νὰ παίζετε καλὰ οὔτε μόνος του ὁ καθεὶς σας οὔτε ὅλοι μαζί.

— Ἐχομεν ὠραιότατα ὄργανα τῶν καλλιτέρων ἐργαστασίων, εἶπεν ὁ ὄνος.

— Αὐτὸ εἶνε τὸ ὀλιγώτερον, ἀλλὰ χρειάζονται!

— Ἄλλα; τί πράγματα;

— Χρειάζονται μουσικὸ αὐτὶ, εὐφυΐα καὶ μελέτη.

Πόσοι ἄνθρωποι ὁμοιάζουν εἰς τὸν κόσμον μετὰ τοὺς τέσσαρας τούτους μουσικούς! νομίζουν τὸν ἑαυτὸν τῶν ἱκανὸν δι' ὅλα, θέλουν νὰ ἐπιχειρήσουν τὰ πάντα

καὶ ἂν δὲν ἐπιτύχουν, μέμονται ὄχι τὴν ἰδίαν των ὀκνηρίαν ἢ τὴν ἀμάθειάν των, ἀλλὰ τὰς περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουν μικρὰν ἢ καμμίαν σημασίαν ὡς πρὸς τὴν ἀποτυχίαν.

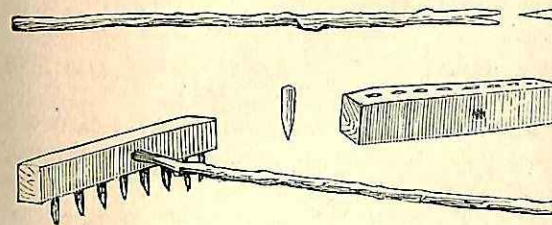
ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Μικροὶ μου φίλοι, τὰς διακοπὰς σας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔλθουν μετὰ δύο μῆνας, μὴ στενοχωρῆτε τοὺς γονεῖς σας ζητοῦντες νὰ σας ἀγοράσουν τσογγκράνας, ἢ χειραμάξια, ἢ κηπουρικὰ ἐργαλεῖα διὰ νὰ παίζετε εἰς τὸν κηπὸν σας· ἂν ἀκούσετε ἐμὲ τί θὰ σας εἰπῶ θὰ εἰμφορέσητε νὰ τα κατασκευάσετε

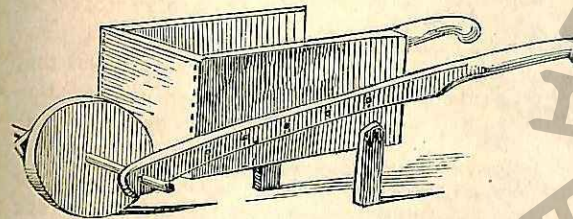
μετὰ τὰς συμβουλὰς μου, θὰ γίνετε πολὺ ἐπιτήδαιοι καὶ θὰ κάμετε εὐμορφὰ πράγματα· ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἔπειτα ὅταν μεγαλώσητε ἢ τύχη σας, ποτὲ δὲν θὰ λυπηθῆτε διότι ἐμάθετε νὰ μεταχειρίζεσθε τὰς χεῖράς σας ὡς καλοὶ ἐργάται.

Ἡ ΤΣΟΥΓΚΡΑΝΑ καὶ τὸ ΧΕΙΡΑΜΑΞΙ. Λάβετε ἓν τεμάχιον χονδροῦ ξύλου, κάμετε εἰς αὐτὸ τρύπας μετὰ ἐν τρυπάνι καὶ ἔπειτα ἐμπήξατε εἰς τὰς τρύπας καρφία ἢ ξυλοκάρφια. Τὴν λαβὴν τῆς τσογγκράνας κατασκευάσατε ἀπὸ ἑνα κλάδον δένδρου, κάμετέ την δὲ ὅσον μεγάλην θέλετε. (Εἰκ. 1).

Εἰκ. 1.

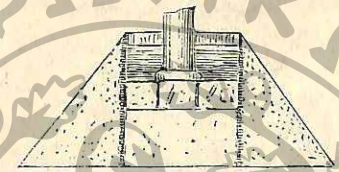
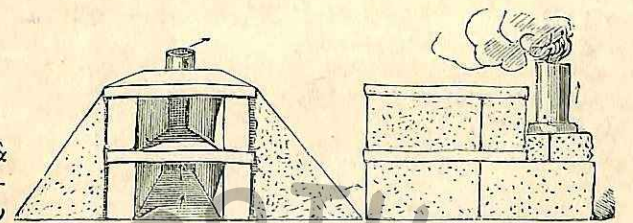
μόνοι σας μετὰ ὀλίγα ξύλα καὶ καρφία, τὰ ὅποια θὰ εὐρετε εἰς τὴν ἐξοχὴν. Σὰς βεβαιῶ ὅτι θὰ εὐχαριστηθῆτε πολὺ νὰ καταγίνεσθε εἰς τὴν ξυλουργικὴν καὶ ὅτι θὰ αἰσθάνεσθε μεγάλο καμάρι νὰ μεταχειρίζεσθε πράγματα τὰ ὅποια ἔχετε κατασκευάσῃ μετὰ τὰς ἰδικὰς σας χεῖρας. Ἄν ἔχητε ὀλίγην ὑπομονήν

Εἰκ. 2.

καὶ ἐπιμονήν, θὰ μάθετε νὰ κάμνετε, χωρὶς κανενὸς βοήθειαν, καλὰ διὰ τῆς πάπης σας, σπιτάκι διὰ τὸν πιστὸν σκύλον σας. Τί ἄλλο ὠφελιμώτερον καὶ περισσώτερον εὐχάριστον εἰς τὸν κόσμον παρὰ νὰ εἰξεύρωμεν νὰ κάμνωμεν ὅλα τα πράγματα μόνοι μας!

Θὰ σας δώσω λοιπὸν μερικὰς ὁδηγίας διὰ τὰς διασκευὰς αὐτὰς τῆς ἐξοχῆς· ἂν δὲ συμμορφωθῆτε

Εἰκ. 3.

Τὸ χειραμάξιον (Εἰκ. 2) εἰμφορεῖτε νὰ κατασκευάσητε μετὰ ἓν παλαιὸν ξύλινον κουτί, ἐν στρογγυλὸν τεμάχιον ἐνὸς κορμοῦ δένδρου τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς τροχὸς καὶ μετὰ σάνδια τὰ ὅποια κόπτετε διὰ τοὺς βραχίονας καὶ τοὺς πόδας του.

Ὁ ΦΟΥΡΝΟΣ. Ἴδου τρόπος νὰ κατασκευάσητε ἑξαιρετὸν ἐξοχικὸν φούρνον ὁ ὁποῖος εἴμπορεῖ νὰ σας χρησιμεύσῃ εἰς πολλὰς περιστάσεις. Μετὰ τοῦ ξύλου καὶ κεραμιδία κατασκευάζετε δίπατον φούρνον τὸν ὁποῖον στερεώνετε μετὰ ἄργιλλον καὶ χῶμα· εἰς μικρὸς σωλὴν χρησιμεύει ὡς καπνοδόχῃ. Τὸ ἀνοίγμα τοῦ φούρνου τούτου πρέπει νὰ εἶνε ἐστραμμένον πρὸς τὸν ἄνεμον. Ἄν τον σκεπάσετε μετὰ ἄμμον διατηρεῖ πολὺ καλὰ τὴν θερμότητά του. (Εἰκ. 3)

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Πάτερ θάνατε, τὰ πλάσματά σου
Πλήρης ἀγάπης καθοδηγᾷς.
Ἀγιασθῆτω τὸ ὄνομά σου,
Καί γενηθῆτω τὸ θέλημά σου.
Ὡς ἐν τοῖς ἄνω κ' ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ βασιλεία σου ἡ αἰωνία
Ἐλθέτω, πάτερ. Κ' ἐξ οὐρανῶν
Χάριν παράσχου καὶ δῶρα θεῖα,
Ἐξ ὧν πηγάζει εὐδαιμονία
Κ' ἐξουθενούται πᾶν ἄλγινόν.

Τὰ ὀφειλόμενα ἡμῶν τὰ τόσα
Σὺ ὁ μακρόθυμος ἄφες ἡμῖν,
Πρὸς ὃν ἐκάστου ἀνθρώπου γλῶσσα
Καὶ ὅλ' ἡ κτίσις ἐνθουσιῶσα
Ὑμνον προσῶδει. Ἀμήν! Ἀμήν!

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Κουριοκεφαλῆς παραδίδει εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦ ταχυδρομείου μίαν ἐπιστολὴν διὰ τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ.

Ὁ ὑπάλληλος, ἀφοῦ ἐξύγισε τὴν ἐπιστολὴν, τῷ λέγει:
— Βαρινίει πολὺ καὶ πρέπει νὰ βάλῃς ἀκόμη 20 λεπτῶν γραμματόσημον.

Καὶ ὁ Κουριοκεφαλῆς:

— Ἀμ' τότε θὰ βαρινῇ ἀκόμη περισσότερο.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Ζηλιάρη

Μίαν πρωῒν ὁ κ. Εὐριπίδης ἐξυπνᾷ καὶ εὐρίσκει τὸν μικρὸν τοῦ Κωστάκη γράνοντα μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας, ἐνῶ συνήθως εἶνε ἀμελέστατος.

— Εὐγε, Κωστάκη, ἀπεράσιες βλέπω νὰ γίνῃς ἐπιμελής, τοῦ λέγει.

— Ὁχι, μπαμπά! ἀλλὰ ὁ χαλκατζῆς μοῦ εἶπε ὅτι θὰ μου δώσῃ χαλὰ πολὺ, ἂν του πῶ γραμμένα παληόχαρτα.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Ἀφ' ἧς στιγμῆς μοι ἔγραψες τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποῖους εἶσαι λυπημένη καὶ ζῆς μακρὰν τῆς Ἑλλάδος εἰς χώραν ξένην καὶ μακρινήν, μεγάλην συμπάθειαν ἡσθάνθη πρὸς σέ, ἀγαπητή μου Ἑλένη Καλογερόβου. Τὸ ἐννοῶ ὅτι με ἔχεις ἀνακούφισιν καὶ παρηγορίαν σου, τὸ ἐννοῶ ὅτι καὶ σὺ πολὺ με ἀγαπᾷς, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν σου ἀγάπην, βέβαια, μοῦ γράφεις τὰς κολακευτικὰς ἐκείνας φράσεις: «μὲ μανθάνεις πολλὰ, πολλὰ πράγματα, ὅπου ἡ διδασκαλίᾶς μου οὔτε κ' ἂν τὸ βάζει εἰς τὸν νοῦν της νὰ μοῦ τα εἰπῇ.» Χαίρω πολὺ ὅτι σου ἤρρεσαν ἡ παιδικὴ ἡλικία ἐνδὸς μελοποιούσας πιστεύω δέ, ἀφοῦ τώρα ἔμαθες τί εἶνε ὁ περιπαθέστατος Χάρις καὶ εἰς εὐρεῖς νὰ παῖξες κλειδοκύμβαλον, ὅτι θὰ ἐκτελέσῃς τὴν ὑπόσχεσίν σου, τὴν ὅποیان ἀντιγράφω αὐτολεξεῖ διὰ νὰ σοῦ τὴν ὑπεθυμίσω: «εἰς τὸ ἔξῃς θ' ἀγαπῶ τὰς συμφωνίας σου καὶ θὰ μάθω καὶ ἄλλα τεμάχια αὐτοῦ.» Ἡ ἰδέα τοῦ χειροτεχνήματος ἔχει μόνον ἀνόητος δὲν μου ἐφάνη ἀλλὰ τοῦναντίον εὐγενὴς καὶ φιλόπατρις, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν δύναμαι νὰ τὴν δεχθῶ.

«Ἀπορῶ πῶς τινὲς τῶν ἀναγνωστῶν σου παύουσι νὰ εἶνε συνδρομηταὶ ἐν ᾧ καλῶς παρατηροῦσιν ὅτι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ σὺν τῷ χρόνῳ καὶ πλεόν ὠφέλιμος καὶ πλεόν εὐχρηστος γίνεται» μοῦ γράφεις, προσφίλῃς μου Ἀνθος τῶν Λειμῶνων. Σὲ διαβεβαιῶ ὅμως ὅτι πολὺ ὀλίγοι εἶνε οἱ φίλοι μου οἱ ὁποῖοι μὲ ἀπαρνοῦνται, ἐνῶ τοῦναντίον προσέρχονται τόσοι νέοι καθοδηγῶν! Ἐν τούτοις σ' εὐχαριστῶ, διότι ἡ ἀνησυχία σου αὕτη ἀποδεικνύει πόσον με ἀγαπᾷς. Ἀπὸ τὰ καλὰ λόγια πού μου γράφεις ἐννοῶ πόσον με ἀγαπᾷς, καλὴ μου φίλη Χαρίκλεια Ρούφου, καὶ σ' εὐχαριστῶ.

«Δέν σας ἔγραψα ἄλλην ἐπιστολὴν, διότι ἐροθήθηκα μήπως καὶ δὲν καταδεχθῆτε ν' ἀπαντήσητε εἰς τὴν ταπεινὴν ἐπιστολὴν ἐνδὸς ὁρρανοῦ.» Μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις ἀρχίζει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁ Μικρὸς Οἰκογενειάρχης. Ὡ, μικρὸς μου φίλε, πόσον δὲν ἐνθόσας ἀκόμη τί εἶνε ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ! Νὰ μὴ σε καταδεχθῶ διότι εἶσαι ὁρρανός! Ἰσα ἴσα δὲ αὐτὸ σε ἀγαπῶ περισσότερο, παιδί μου. Σοῦ λείπει μία ἀγάπη, ἡ ἀγάπη ἐνδὸς ἐκ τῶν γονέων σου, καὶ ἡ ἐπιθυμία μου εἶνε νὰ τὴν ἀναπληρώσω ἐγώ. Τοιαύτην λοιπὸν φίλην νὰ με θεωρῇς. Ἄν ἔχῃς μαμμίαν λυπὴν, ἂν ἔχῃς καλὴν παρὰ πονὸν νὰ μοῦ τα γράφῃς νὰ ἐλαφρόνεται ἡ καρδούλα σου. Ἀντικαθίστῃς ἐν ἀγαπητὸν σου στόμα καὶ σου δίδω ἐν φίλῃ σου εἰς κάθε μίαν ἀπὸ τὰς παρειὰς σου, τὰς ὁποίας σου εὐχομαι μὲ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα δάκρυα νὰ βρέξῃς! Εἶδες; σοὶ ἀπήντησα, Ῥήγα Φεραῖε, μὴ παρὰ πονίῃς λοιπόν.

Βεβαίως καλὴ εἶνε ἡ ἰδέα σου ν' ἀποτελέσῃς σειρὰν τῶν τῶν τῶν τῶν ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, καλὴ μου φίλη, Δίκατερνιν Σκοπέτου. Εὐχαρίστως θὰ εἰπῶ εἰς τοὺς φίλους μου, Ζεῦ Ἐνέρι, ὅτι εἶσαι ὁ πρῶν Πολιτικὸς Ἀστέρας. Ὁχι ὅμως τόσον εὐχαρίστως θὰ εἰπῶ εἰς σέ ὅτι τὸ ψευδώνυμόν σου Ἰπποκράτης Τύχης, τὸ ὁποῖον ἐπιμένεις νὰ λάβῃς καταδικάζεται ἀμετακλήτως καὶ ἀπορίπτειται.

Εἶμαι περίεργος νὰ ἴδω τί εἶδους θὰ εἶνε αὐτὰ τὰ δειγμάτια τῆς πρώτης ἀγάπης σου, καλὴ μου Δημητρά. Αἱ μολυβδογραφίαι τὰς ὁποίας μοι ἔστειλες, φίλε μου Γ. Πανᾶ, εἶνε ἀρκετὰ ὠραῖα καὶ σε προτρέπω νὰ ἐνασχολῇσαι εἰς τὴν ζωγραφικὴν.

Ὁχι, Τρέχα-ρώτα-κ' ἔλα-πέ μου, δὲν δημοσιεύω διηγήματα τῶν συνδρομητῶν μου.

Τὰ συγχαρητήριά μου εἰς τὸν μικρὸν Κόκιν Χ. Καλατσάκη διὰ τὰς προόδους τοῦ εἰς τὰ γράμματα. Εὐγε, παιδί μου, πάντοτε ἐπιμελής καὶ καλὸς νὰ εἶσαι καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ.

Τὸ γράψιμόν σου εἶνε πολὺ εὐανάγνωστον, Λαθύρινθε τῆς Κρήτης, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράφῃς τακτικά.

Ὁχι μόνον δὲν μ' ἐνοχλεῖς ἀλλὰ μεγάλην εὐχαρίστησιν θὰ μοῦ κάμῃς, φίλη μου Εὐρυδίκη Κονεμένου, ἂν μοῦ γράφῃς καὶ μοῦ στέλλῃς πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὰ πνεύματα. Γράφε μοῦ λοιπὸν νὰ γνωρισθῶμεν καλλίτερα.

Τόπον, τόπον νὰ περάσῃ ἡ νέα μου φίλη Ναι καὶ Ὁχι. Ὡ, καλῶς τὴν! καλῶς τὴν! Μοῦ ἤλθε ἐφωδιασμένη, ἔχουσα καὶ τὰ δύο θυλάκια γεμάτα πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὰ πνεύματα. Τὴν συνιστῶ θερμῶς εἰς ὅλας τὰς φίλας μου διότι εἶνε ἀῖλα ἀγάπης.

Ὁ ἀδελφός σου, Αἰμοστάζουσα Καρδιά, εἶνε ἄξιος ἐνθαρρύνσεως διὰ τὴν κλίσιν, τὴν ὅποیان ἔχει πρὸς τὴν ποιήσιν, ἀλλὰ τὸ ποίημά του δὲν εἶνε ἀρμόδιον διὰ τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ διότι ἔχει μόνον αἱ ὁμοιοκαταληξίαι εἶνε πτωχὰ κατὰ τὸ τελικὸν φωνῆν μόνον συμφωνοῦσαι, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδέα εἶνε κοινὴ, καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀπῆλθῃς γνωστῶν ποιημάτων. Μολαταῦτα εἰπέ εἰς τὸν ἀδελφόν σου νὰ μὴ χάσῃ τὸ θάρρος τοῦ ἀπὸ τὰς εἰλικρινεῖς ταύτας παρατηρήσεις, ἀλλὰ νὰ ἐπιμένῃ ἂν ἀληθῶς ἔχῃ ποιητικὴν ψυχὴν καὶ ἀγαπᾷ τὴν ποιήσιν.

Ἡ Ἀμφιγίτη ἤμπορεῖ νὰ στέλλῃ αἰνίγματα, καὶ λύσεις καὶ παιδικὰ πνεύματα, καὶ νὰ μοῦ γράφῃ καὶ δύο τρία λογάκια, διότι τὸ κατακόκκινον χαρτί καὶ ὁ φάκελλος της (πού νομίζει κανεὶς πῶς τα ἔβαψε μὲ τὰ κόκκινα αὐγά καὶ μοῦ τᾶστελε πασχαλιὰ καὶ) μοῦ ἀρέσουν πολὺ μὲ τὸ ζωηρὸν χρῶμά του τῆς χαρὰς.

Ὁχι δά, φίλε μου Σ. Δ. Κριεζώτη, μὴν ἀπιτιῇς ὅλας αἱ πνευματικαὶ ἀσκήσεις νὰ εἶνε δύσκολοι· δὲν εἶνε ὅλοι ἐπιτήδειοι νὰ τὰς λύουν ὅπως σὺ καὶ τινες ἄλλοι· συλλογίσου ὅτι ἔχω καὶ μικροὺς φίλους.

Γερμανικὰ αἰνίγματα δὲν δημοσιεύω, Δίπου Πορτικέ, διότι ὀλίγοι τῶν συνδρομητῶν μου γνωρίζουν τὴν γλῶσσαν ταύτην.

Ναί, κάλλιον ἀργὰ πρὸς ποτὲ, ἀγαπητή μου Ἀνδρονίκη Γαϊτάνου, ὅπως λέγεις· ἀπὸ τοῦδε ὅμως ἐννοῶ νὰ γίνῃς ἀπὸ τὰς καλὰς μου φίλας, εἰδὲμ θὰ σου θυμώσω.

Ὅσον μου ἤρρεσαν τὰ πρὸς ἐμὲ αἰσθητά σου, Παγαγιώτη Ἰπποκράτους, τόσον ὀλίγον μου ἤρρεσε τὸ ὕψος μὲ τὸ ὁποῖον τα ἐκφράζεις. Μὴ νομίζῃς ὅτι ἂν παραγεμίσης τὴν ἐπιστολὴν σου μὲ ἑλληνοκοῦρες ὅπως τὸ ὑπερήσθη, τὸ τοῖνον κτλ. θὰ γράφῃς καλὰ αὐτὸ τὸ ὕψος εἶνε ἐπιτετατευμένον, προσποιητόν, μυρζιὲς λεξικόν, σχολαστικότης· ἐλπίζω ὅτι εἰς τὴν προσεχῇ σου ἐπιστολὴν θὰ εἶσαι ἀπλοῦστερος. Ἀμὴ ἐκεῖνος ὁ λεγιγρός σου πάλιν τί εἶνε· ὁμοιάζει μὲ ἀτελειώτην μακρὰν σαρακοστήν. Ἀεζιγρίους μὲ 50 στίχους ἠκούσθῃ ποτὲ· Μικροὺς ὡς ἀν τους τελευταίους στέλλε μοῦ, θὰν θέλῃς.

Πόσον εὐχαριστῶν ὅπου μου ἔγραψες ὅτι σε βοηθῶ νὰ μάθῃς τὴν γλῶσσάν μας, μικρά μου Παπαρούνα, τὴν ὅποیان δὲν εἰς εὐρεῖς ἀκόμη καλὰ διότι ἐγεννήθης εἰς ξένην χώραν. Φιλῶ τὰ δαδελφία σου.

Αἱ εὐχαὶ σοῦ με συνεκίνησαν, ἀγαπητή μου Ξανθοῦλα. Τὸ βλέπω ὅτι με ἀγαπᾷς, ἀφ' οὗ μοῦ γράφεις τόσον τακτικά. Κ' ἐγὼ σ' ἀγαπῶ· ναί, ἔσο βεβαία.

Δέν το ἔλεγα ἐγὼ ὅτι θὰ κανονισθῇ ὡς ὠρολόγιον ἡ ἐκδοσις τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, Αἶλα Τελαμώνιε; ὡς διὰ μαγείας ἔπαυσαν ὅλα τὰ παράπονα, καὶ ἀπὸ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος εὐχαριστήσεις μόνον ἀκούω καὶ συγχαρητήρια.

Προσοχὴ μικρά μου φίλαι καὶ μικροὶ μου φίλοι! Ἀκούσατε! Ἐπειδὴ οἱ ἀσπασμοὶ καὶ αἱ προσήσεις ἐπλημύρυσαν, διότι μερικοὶ τους στέλλουν κατὰ δωδεκάδας, ἀπεφασίσαμεν ὁριστικῶς τὸ ἔξῃς: Δέν θὰ δημοσιεύωμεν περισσότερους τῶν τριῶν προσήσεων ἢ ἀσπασμῶν τὸ πολὺ! Ἀς συμμορφωθῇ ἕκαστος καὶ ἐκάστη καὶ ἀς μὴ στέλλῃ σωστὰς ἀλυσσίδας ὀνομάτων διότι ἀπὸ τοῦ τετάρτου καὶ πέραν δέν θὰ δημοσιεύονται. Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούει ἀκούτω!

Ἐρωτήσεις πληροφορίαι, ἀσπασμοί, προσήσεις. Ὁ Πρίγκιψ Ζιλλάχ στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Ὀδυσσεᾶ Ἀνδροῦσσον, τὴν Σφήκα, τὸν Ψεφέκον, τὸν Βράχοι, τὸν Γλάρων, τὸν Ἐπίγειον Ἀγγελον, τὸν Σωσίαν, τὸν Πανοῦργον Ὀδυσσεᾶ καὶ τὸν ἀδελφόν του, τὴν Ἀθιγγανίδα καὶ Φιλέρημον Τρυγόνά καὶ τὴν Σπαρτιάδα Ἀργιλεωνίδα, τὸν τριῶν δὲ τελευταίων ἐπιθυμῇ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα. Ἡ Ξανθοῦλα προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Βυσοινιὰν Παπαρούναν, τὴν Ἀνδροῦττον Μπουμπουλίαν, τὴν Χαριτόδωρον Χρυσάλλίδα, τὴν Ζεφύρειον Ἀδραν, τὴν Ἀθιγγανίδα, ἀντασπάζεται τὴν Βασιλίδα τῆς Ἐρήμου, στέλλει δὲ τὰς προσήσεις εἰς τὸ Ζιζάνιον, τὸν Ζηλιάρην, τὸν Κατέβα νὰ ἴδῃ καὶ εἰς τὸν Καταλαβαρδῆχον. Ζεὺς ὁ Ἐνέριος ἀσπάζεται τὸν Κατέβα νὰ ἴδῃ, τὸν Φασουλῆ καὶ Περικλέτον, τὸν Λαδωμένον Πορτικόν, οὗς παρακαλεῖ νὰ τῷ εἰπῶσι, ἂν θέλωσι, τὸ ὄνομά των. Ὁ Ἀρης ἀσπάζεται τὸν Ἐπίγειον Ἀγγελον, τὸν Πρίγκιπα Ζιλλάχ, καὶ τὸν Ὀδυσσεᾶ Ἀνδροῦσσον, παρακαλεῖ δὲ τὴν Σπαρτιάδα Ἀργιλεωνίδα νὰ τῷ εἰπῇ τὸ ὄνομά της. Τὸ Ἀνθος τῶν Λειμῶνων ἀσπάζεται τὴν Αἰμοστάζουσαν Καρδίαν, τὴν Μικρὰν Καρδίαν περὶ τῆς ὁποίας ἐπιθυμῇ νὰ μάθῃ τί γίνεται, τὸ Ἰον τοῦ Ἀγροῦ καὶ τὸ Ἀνθος τοῦ Ἀγροῦ. Τὸ Τρέχα-ρώτα-κ' ἔλα-πέ μου ἀσπάζεται τὴν Αἰμοστάζουσαν Καρδίαν. Ὁ Πανοῦργος Ὀδυσσεὺς στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Ἀργοναύτην, εἰς τὸν Ἀθανάσιον Διάκον, εἰς τὸν Ἐπίγειον Ἀγγελον εἰς τὸν Μικρὸν Οἰκογενειάρχην εἰς τὸ Ἀνθος τῶν Λειμῶνων καὶ εἰς τὸν Βράχοι τῶν Γλάρων. Ὁ Ὀδρανίος Ἀγγελος ἀσπάζεται τὸν Ἐνδοξον Περικλή, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ τῷ εἰπῇ τὸ ἀληθὲς ὄνομά του. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἐρήμου στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Πανοῦργον Ὀδυσσεᾶ, τὸν Γέρων τοῦ Μωρεῖ καὶ τὴν Κοσμοφρόνητον Ἑλλάδα. Ὁ Ἀλέκτωρ τῆς Ἀθήνης ἀσπάζεται τὸν Ἀπόμαχον τῆς Λέσβου, οὕτως ἐπιθυμῇ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα. Ὁ Παναγιώτης Ἰπποκράτους ἀσπάζεται τὴν Ξανθοῦλαν καὶ τὸ Ἀνθος τῶν Ἀγρῶν. Ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ μόνον τ' ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός του εἰμπορεῖ νὰ φανερώσῃ εἰς τὸν Ἀπόμαχον τῆς Λέσβου εἶνε ὅσα ταῦτα: Ἀλ. Τσ. — Τὸ Τρέπαλον τῶν Πλαταιῶν ἀσπάζεται τὸν Ἀρην οὕτως ἐπιθυμῇ νὰ μάθῃ καὶ τὸ ἀληθὲς ὄνομα. Ἡ Ἀπτερε Νίκη καθιστᾷ γνωστὸν εἰς τὸν Ἀρην, τὸν Μέλανα Ἀετόν, τὸν Σχοινοβάτην, τὸν Πυγμαλῶνα, τὴν Λευκοπτερον Περιστερὰν καὶ τὴν Ἀνδροῦττον Μπουμπουλίαν διότι τὸ ἀληθὲς τῆς ὀνόμα εἶνε Ὀλγα Γκίκα. Ὁ Ψεφέκος στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Μικρὸν Ναυαρχον καὶ τὴν Βοσκοπούλαν, ἐπιθυμῇ δὲ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τῆς Λευκῆς Περιστερᾶς, τοῦ Λαδωμένου Πορτικῶς, τοῦ Βασιλέως τῆς Ἐρήμου, τῆς Βρεγμένης Γάτας καὶ ἐρωτᾷ τί γίνεται τὸ Λευκὸν Νέφος. Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος ἀσπάζεται Ἀπολλώνιον τὸν Τρανέα, τὸν Ἰωνικὸν Ἀνεμον καὶ τὴν Γεῖτονα τῆς Μυκάλης ἧς ἐπιθυμῇ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα.

Εἰς τὰς ἀφθελείας μετὰ τὴν 15 Ἀπριλίου ἐπιστολὰς θὰ ἀπαντήσῃ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μὲ τὸ προσεχὲς φύλλον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

60. Κυβόλεξον

1. Είμαι νήσος τῆς Τουρκίας πλὴν πολὺ ἡρωϊκῇ.
2. Είμαι ζῶον μετὰ λόγου καὶ εἰς ὅλας τὰς φυλάς.
3. Εἶμ' ἐκ τῶν μερῶν τοῦ λόγου μέσα 'ς τὴ γραμματικὴν.
4. Εἶμαι μελανὸς καὶ μάτην τὰ σαπούνια σου χαλᾶς.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Αἰάντος τοῦ Τηλαμώνιου

61. Συλλαβογρίφος.

Μ' ἀποτελοῦν δυὸ γράμματα
Καὶ τοὺς θνητοὺς δοξάζω,
Καὶ τὰ σπουδαῖα πράγματα
Δίχως φωνὴν φωνάζω.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Παναγιώτου Ἰπποκράτους.

62. Συλλαβογρίφος.

Τὸ σύνολόν μου ἔσπεψε Θεὸν πρὸς εἰρωνείαν,
Τὰ δυὸ τελευταῖά μου σκορπίζουν εὐωδίαν.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Λεωνίδα Ν. Ἀρσίνης.

63. Συλλαβογρίφος.

Ἀπὸ πρόθεσιν ἀρχίζω κ' εἰς ἡμέραν τελειῶν
Καὶ ὡς μὴ θεὰ ἀρχαία 'ς τὰς θαλάσσας καμχνώνω.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Λιμένος τῆς Ζέας.

64. Λεξιγρίφος.

Ἄν μ' ἀφήσης ὅπως εἶμαι, θά με φάγης ἐν τῷ ᾄμα·
Ἄν με ἀποκεφαλίσης, παρευθὺς θά γίνω γράμμα.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Τροπαίου τῶν Πλαταιῶν.

65. Λεξιγρίφος.

Εἶμαι ζῶον ἐκ τῶν ζῶων, ἂν τὴν κεφαλὴν μ' ἀφίσης·
Ἄνθος εὖσμον θά γίνω, ἂν με ἀποκεφαλίσης.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Πανούργου Ὀδυσσεύς.

66. Λεξιγρίφος.

Ἐέρετε ποῖος ποταμὸς μὲν συλλαβὴν ἂν χάσῃ
Θὰ γίνῃ ἑλληνικὸ νησί με πόλιν καὶ με δάση;

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Μίλανος Ἀετοῦ.

67. Λεξιγρίφος.

Ὅπως εἶμαι με ποθεῖς,
Δίχως χ με ἀποθεῖς.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Ν. Κ. Βλάχου.

68. Λεξιγρίφος.

Μ' εὕρισκεις εἰς τὸ σῶμά σου· ἂν μ' ἀποκεφαλίσῃς
Συχνὸν τῆς θερμῆς αἰτίον ἐμπρός σου θ' ἀπαντήσῃς.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ναι καὶ Ὀχι.

69. Μεταγραμματισμός.

Ὅπως εἶμαι ἐὰν μείνω, εἶμαι νήσος τῆς Τουρκίας.
Ἄν ἀλλάξω τὸ κεφάλι, εἶμαι πόλις τῆς Εὐβοίας.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Γεωργίου Πανῶ.

70. Ἀναγραμματισμός.

Εἰς τοὺς δρόμους θά με εὕρης, ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσης·
Καὶ εἰς τῶν πτηνῶν τὸ σῶμα, ἂν με ἀναγραμματίσῃς.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τοῦ Λαδουρίδου τῆς Κρήτης.

71. Λένιγμα.

Σὲ φωτίζω, πλοίαρχέ μου,
Καὶ σε τρέφω, φίλτατέ μου.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Φλωρεντίας Ν. Ἀρσίνης.

72. Λένιγμα.

Εἰς τὸν οὐρανὸν ὑπάρχω κ' εἰς τὰ φώσφορα ἐπίσης
Καὶ εὐκόλως θά με εὕρης ἐὰν θές νά με ζητήσῃς.

Ἑστάλῃ ὑπὸ τῆς Σανθούλας.

73. Λένιγμα.

Εἶμαι τοῦ Θεοῦ καθέδρῃ, μὴ πλείτερον ἐρώτα.
Ἵς τὰ ὀπίσθια τῶν ζῶων ἔθεσα τὰ δύο πρῶτα.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Θεοδοσίου Θεοδοσιάδου.

74. Πρόβλημα. Ποῖος εἶνε ὁ ἀριθμὸς ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ
ὁποῦ ἐὰν ἀφαιρέσωμεν 15 καὶ τὸ ὑπόλοιπον διαιρέσωμεν
διὰ τοῦ 12 ἔχομεν τὸν ἀριθμὸν 8;

Ἑστάλῃ ὑπὸ τῆς Ἀπτείου Νίκης.

75. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητου-
μένων δέκα λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου συγγρα-
φέως.

1. Πόλις τῆς Ἠπείρου 2. Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 3. Ἐπαρχία τῆς Ἑλλάδος. 4. Θηρίον. 5. Ὄρος τῆς Ἀσίας. 6. Πρωτεύουσα Εὐρωπαϊκοῦ Κράτους. 7. Ἄνθος. 8. Νῆσος τῆς Τουρκίας. 9. Πόλις τῆς Ρωσσίας. 10. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος.

Ἑστάλῃ ὑπὸ Φωκίωνος Τούρτουλη.

ΛΥΣΕΙΣ

46. Ὁ εἰλικρινὴς ἄνθρωπος λέγει πάντοτε τὴν ἀλήθειαν καὶ οὐδέποτε κρύπτει αὐτὴν με τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς ἄλλους. — 47. Παναθήναια. (Πᾶν, Ἀθῆναι, Α). — 48. Ἄριστα (Ἄρης, Τ). — 49. Λένιγμα, Αἶμα. — 50. Μῦτα. — 51. Σπόρος, Πόρος. — 52. Σταυρός, Ταῦρος. — 53. Ἰα. — 54. Τὸ Ω. — 55. Ὁ ἥλιος. — 56. Τύρος, Σύρος. — 57. Πιττακός. (1. Πάμισος. 2. Ἰθώμη. 3. Τύρος. 4. Τουρκία. 5. Ἄργος. 6. Κωνσταντινούπολις. 7. Νότος, τόπος. — 58. Περσεύς. (1. Παῖων. 2. Εὐρώπη. 3. Ρήνος. 4. Σαλαμίς. 5. Ἐποψ. 6. Ὑμέναιος. 7. Στυλός). — 59. Ἐκεῖνός που φορεῖ τὸ μεγαλειότερο καπέλλο.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΛΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Σπυρίδων Θεοδ. Ἀγαπητός, 2. Αἶας ὁ Τηλαμώνιος 11. Αἰμοστάζουσα Καρδία, 7. Χ. Ν. Ἀναγνωστόπουλος, 1. Ἄνθος τῶν Δειμώνων, 13. Ἀπτερος Νίκη, 10. Ἀραπάκος 12. Ἄρης, 3. Λεωνίδας Ν. Ἀρσίνης, 3. Φλωρεντία Ν. Ἀρσίνης, 2. Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, 9. Βοσκοπούλα Ζηλεμένη, 8. Ἀγγελος καὶ Θεόδωρος Γκολφινός, 5. Γλαυκόχρους Σημάια, 5. Ἐλευθέριος Σκοπευτής, 9. Ἐνδοξος Μαραθῶν, 7. Ἐννέα Μοῦσαι, 5. Ἐπίγειος Ἀγγελος, 10. Ἐρυθρὸς Ψιττακός, 12. Ζεὺς Νεφεληγερέτης, 5. Ζηλιάρης, 13. Ζιζάνιον 13. Ἠλιογέννητη, 8. Θαλασσοπούλι 7. Ἰππότης τῆς Τύχης, 4. Ἐλένη Καλογερόβιτις, 7. Κατεῖθα νὰ φάμε, 12. Σ. Δ. Κριεζιώτης, 1. Λαδωμένος Ποντικός, 10. Θεοδώρα Π. Δαμπίκη, 2. Πᾶνος Ι. Λάμπρος, 5. Μαῖμου τοῦ Κωλλέττη, 9. Μάχη τοῦ Μαραθῶνος 7. Μιχρός, 10. Θεοδώρα Π. Δαμπίκη, 2. Πᾶνος Ι. Λάμπρος, 5. Μικρὸς Οἰκογενειάρχης 7. Ναύαρχος Κουρμπέ, 8. Ναύαρχος Μισούλης, 4. κρός, 10. Θεοδώρα Π. Δαμπίκη, 2. Πᾶνος Ι. Λάμπρος, 5. Μικρὸς Οἰκογενειάρχης 7. Ναύαρχος Κουρμπέ, 8. Ναύαρχος Μισούλης, 4. Πανθούλα, 9. Οὐράνιος Ἀγγελος, 4. Παληκάρι τῆς Φακῆς, 7. Γεώργιος Πανῶ, 3. Δημήτριος Α. Πανάγος, 1. Πα-νοῦργος Ὀδυσσεύς, 1. Πιτεινός, 11. Πουλί χωρὶς φτερά, 12. Πρίγκιψ Ζιλλάχ, 8. Ρήγας Φεραίος, 4. Αἰκατερίνη Κ. νοῦργος Ὀδυσσεύς, 1. Σπαρτιάτης Ἀργιλιωνίς, 10. Σωσίας, 7. Ἰωάννης Κ. Τζάβας, 9. Τρόπαιον τοῦ Μιλτιάδου, 5. Τρό-σκιοπέτου, 1. Σπαρτιάτης Ἀργιλιωνίς, 10. Σωσίας, 7. Ἰωάννης Κ. Τζάβας, 9. Τρόπαιον τοῦ Μιλτιάδου, 5. Τρό-παιον τῶν Πλαταιῶν, 2. Τσάτσα Γελαστή, 8. Φασουλῆς καὶ Περικλέτος 12. Φωστήρ, 11. Χωρική, 7.

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ.]

[Συνέχεια ἴδε σελ. 113.]

Ὁ Στέφανος βλέπων ὅτι τὰ παιδιά τοῦ χωρίου ἐπειράζον καὶ ἐβαλάνιζον τὸν δυστυχῆ κυφάλαλον με μεγάλην ἀσπλαγχνίαν καὶ βαρβαρότητα, ἐλυπεῖτο πολὺ, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ νοήσῃ τί εὐχαρίστησις εἶνε νὰ πειράξῃ τις ἄνθρωπον δυστυχῆ. Ὅθεν πολλάκις τὸν εἶχε σώσῃ εἴτε διὰ τοῦ παραδείγματός του εἴτε διὰ τῶν παρακλησέων του. Ἐπήγγαινε καὶ τὸν εὕρισκεν εἰς τὴν παραλίαν, καὶ ἠύχαριστεῖτο νὰ τὸν βλέπῃ ὅταν ἐψάρευε. Ὁ Πιπιᾶς οὕτε δίκτυα εἶχεν οὔτε ἄλλο τίποτε, ἀλλὰ ἐψάρευε μόνον με τὰς χεῖράς του. Ἦτο δὲ μία χαρὰ νὰ ἐδλέπετε τὸ κομψὸν καὶ εὐμορφον παιδίον εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ῥυπαροῦ τέρατος, νὰ χοροπηδᾷ καὶ νὰ φωνάζῃ ζήτω! καὶ νὰ χειροκροτῇ, ὅσάκις ὁ παράξενος ἄλιεὺς ἐριπτεν εἰς τοὺς πόδας του τὰ θαλασσινα τὰ ὁποῖα συνελάμβανε με τὰς χεῖράς του.

Ὁ Πιπιᾶς ἔδλεπε με μεγάλην ἀπορίαν τὰς περιποιήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμνεν εἰς αὐτὸν ἡ κυρία Εἰρήνη καὶ ὁ υἱός της. Δὲν εἶχεν ὁ δυστυχὴς τόσον νοῦν ὥστε νὰ νοήσῃ κατὰ βάθος τὴν εὐεργεσίαν. Ἀλλ' ἔμως ὅσάκις διήρχετο ἐμπροσθεν τῆς θύρας τῆς κυρίας Εἰρήνης, πάντοτε ὕψωνε τὴν δεξιάν του χεῖρα καὶ ἔφερε τὸν δάκτυλόν του εἰς τὸ στόμα του. Καὶ ὅσάκις πάλιν ἡ εὐεργετίς του ἔλειπεν εἰς τὰ πέριξ χωρὶς χάριν διασκεδάσεως τοῦ υἱοῦ της, καὶ ἡ οἰκία ἦτο κλειστή, ὁ Πιπιᾶς ἐτριγύριζεν ἔξω τῆς οἰκίας, καὶ ὡσφραίνετο

ΕΤΟΣ Η' — ΤΕΥΧΟΣ 9^{ον}.

ὅπως ὁ σκύλος, ὡς νὰ ᾔθελε νὰ καταλάβῃ ποῦ εἶνε οἱ εὐεργετίαι του, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ τοὺς εὕρῃ.

Ἰδοὺ ὁποῖος ἦτο ὁ Πιπιᾶς. Σᾶς τον περιέγραψα με ὅλην τὴν ἀκρίβειαν. Ὁ νοῦς του ἐκοιμήτο καὶ τότε μόνον ἐφαίνετο ὅτι ἦτο ὀλίγον μόνον ἐξυπνος, ὅταν ἔδλεπε τὸν πλησίον του δυστυχῆ. Ἐμίσει καὶ

ἀπεστρέφετο τοὺς ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων αὐτὸς ἦτο τὸ ὄνειδος, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐμίσει τὰ παιδιά, τῶν ὁποίων αὐτὸς ἦτο τὸ παῖγνιον καὶ ὁ μάρτυς!

Καὶ νὰ ἰδῇτε πῶς ἔρχονται καμμίαν φεραν τὰ πράγματα!..

Ἰσα ἴσα τὴν μαύρην ἐκείνην ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ γονεῖς ἐφυγον καὶ ἀφήσαν τὰ παιδιά των εἰς τὸ χωρίον μόνα, τὰ παιδιά τόσον τον ἐβασάνισαν τὸν δυστυχῆ Πιπιᾶν, ὅπου δὲν ἔχετε ἰδεάν!.. Ἐκεῖνο τὸ πρῶτ' ὁ Στέφανος δὲν ἦτο μαζί των νὰ τα ἐμποδίσῃ, καὶ δι' αὐτό του ἔκαμαν τοῦ Πιπιᾶ χίλια δύο μαρτύρια. Τὸν ἐκυνήγησαν, τὸν ἐλιθοβόλησαν, τὸν ἔδειραν καὶ τὸν ἐβασάνισαν τόσον, ὥστε θά του ἐφευγεν ὁ νοῦς του, ἂν εἶχε νοῦν ὁ δυστυχὴς. Κατάκοπος, γεμάτος αἱματα καὶ χόματα, ἔτρεχε χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ ποῦ νὰ ὑπάγῃ νὰ κρυφθῇ, καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν σκληρῶν καὶ ἀσπλαγχνῶν παιδιῶν.

Μετὰ πολλὰ, κατάρθρωσε νὰ τοὺς φύγῃ, καὶ ἐπήγε καὶ ἐκρύβη εἰς τινα βράχον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἶδε με ὅλην του τὴν ἡσυχίαν τὸ λαμπρότατον θέαμα, τὸ

ΤΟΜΟΣ Θ'. — 9

ὅποιον ἠδύνατό ποτε νὰ ἴδῃ, καὶ ἐπαρηγορήθη ἡ ψυχὴ του... Εἶδε τὸ ἀκάτιον ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ λιμένος, καὶ τοὺς μικροὺς δημίους τοῦ παρκυρομέ- νους εἰς τὸν ἀχανῆ Ὠκεανόν.

Καταλαμβάνετε τώρα πόσον ἐτρόμαξεν ὅλον τὸ χωρίον, ὅταν ἤκουσαν οἱ χωρικοὶ τὸν Πιπιᾶν νὰ γελά μετὰ τὴν ὀρεξίν καὶ χαράν. Καὶ εἶπεν ὅτι, ὅσακις ὁ κωφάλαλος ἐγέλα, ἦτο κακὸν σημεῖον, καὶ προμήνυμα καταστροφῆς καὶ συμφορᾶς μεγάλης.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο ἐξάστερος, ἡ θάλασσα ἴαδι. Δὲν ἐφάνετο λοιπὸν κίνδυνος, οὐδὲ καταστροφὴ οὐδεμία.

Καὶ ὅμως ὁ Πιπιᾶς ἐγέλασε!

Τί νὰ εἶνε!

« Τὰ παιδιὰ κατὰ θὰ ἔπαθον, χωρὶς ἄλλο! » Εἶ- πον μέσα των οἱ χωρικοί. Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησαν νὰ το ἐκστόμισουν.

Ἐν τούτοις ἦλθον οἱ ἀπε- σταλμένοι, καὶ εἶπον ὅτι τὰ παι- διὰ δὲν εὐρέθη- σαν πουθενά.

Μία μόνη ἐλ- πὶς ἔμεινε πλέον καὶ ἐν καταφύ- γιον, νὰ ἐρευνή- σουν τοὺς βρά- χους ὅλης τῆς παραλίας, μήπως καὶ εὕρουν τὰ δυ- στυχῆ παιδιὰ.

Ἐξεκίνησαν λοιπὸν μετὰ δάδας εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἤρχισαν τὰς ἐρευνάστων. Ἀλ-

λὰ πρᾶγμα παράδοξον! Εἰς κανενὸς τὸν νοῦν δὲν ἦλθεν ἡ ἀπερίσκεπτα των παιδιῶν, ὅτιδῃλα δὴ εἰς- ἦλθεν εἰς ἀκάτιον καὶ ἐξεῖλθεν ἐκ τοῦ λιμένος ἄ- νευ ὁδηγοῦ.

Ἐν ᾧ δὲ ἀνεζήτησαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν βράχων, φω- τίζόμενοι μετὰ τὸ φῶς τῶν δάδων αἱ ὁποῖαι ἐκάπνιζον, διέκριναν τὸν Πιπιᾶν ὄρθιον ἐπὶ τινος βράχου. Ὁ Πιπιᾶς ἐδείκνυε τὸ πέλαγος διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς του, ὡς νὰ ἔλεγε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἦσαν τὰ παιδιὰ, ὅτι ἂν θέλουν νὰ τα εὕρουν, πρέπει νὰ ὑπάγουν πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Ἐκπληκτοὶ πάντες ἀνεφώνησαν καὶ ἔτρεξαν πρὸς τὴν προκυμαίναν. Μετροῦν τὰ ἀκάτια τὰ ὅποια εἶχον μείνῃ εἰς τὸν λιμένα, καὶ βλέπουν ὅτι λείπει ἐν, τὸ ἀκάτιον τοῦ Κουπιᾶ.

Λοιπὸν τὰ παιδιὰ ἦσαν εἰς τὸ πέλαγος!

Συμφορὰ!

15'

ΑΠΕΛΠΙΣΜΟΣ

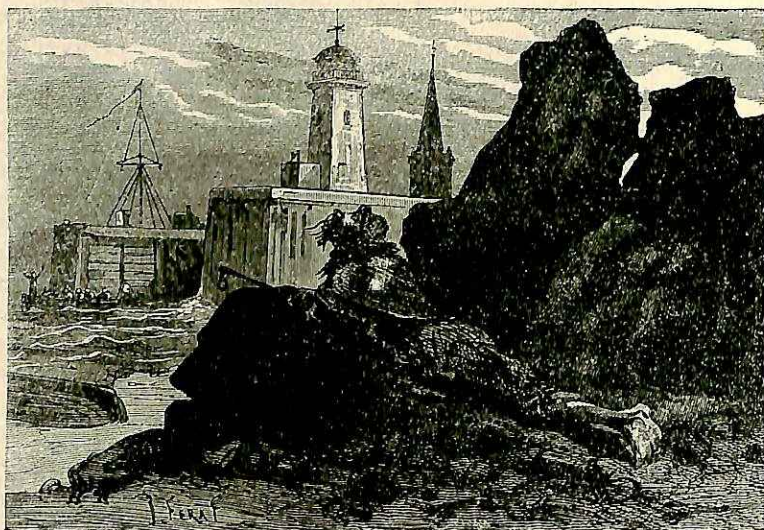
Ἀνθρώπου γλῶσσα δὲν δύναται νὰ ἐξιστορήσῃ τί ἔγινε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, τί ταραχὴ καὶ σύγχυ- σις, παραφορὰ καὶ ἀπελπισμὸς ἀπερίγραπτος, βλα- σφημίας, κατάραι καὶ κακόν.

Πᾶσαι αἱ μητέρες, ὡς λύκαιναι αἱ ὁποῖαι ἔχυσαν τὰ μικρά των, ὤρμησαν εἰς τοὺς βράχους ἀγρίως ὠρυό- μεναι. Ἐτρεχον ἀσκήπτω, χωρὶς καὶ αὐταὶ νὰ εἰ- ξεύρουν ποῦ τρέχουν, ἔτιλλον τὰς τρίγας τῆς κεφα- λῆς των καὶ ἐστηθοκοποῦντο. Καὶ πότε μὲν ἐξηγριω- μέναι καὶ ἀφρίζουσαι κατηρῶντο τὰ ἀπερίσκεπτα παι- διὰ των, καὶ ἐφώναζον « ἄς τα πάρῃ ὁ ἄγριος Ὠκεανὸς, τέτοια παιδιὰ τί τα θέλομεν! » πότε δὲ καταβεδλη- μέναι καὶ κλαί- ουσαι παρεκά- λουν τὸν Θεόν· ὑπὲρ τῆς σωτη- ρίας τῶν ἀγαπη- τῶν τέκνων των, καὶ ἐκεῖ ὅπου πρὸ μικροῦ ἐκόχλα- ζεν ἡ ὀργὴ καὶ ἡ ὕβρις, μετὰ μίαν στιγμὴν ἐ- θέρμαινε τὰς καρ- δίας των ἡ μη- τρικὴ στοργὴ καὶ ἀγάπη, καὶ τότε ἔλεγον αἱ τὰ- λαιναι μητέρες :

« Σῶσέ τα, Θεέ μου, καὶ φέρε τα σὺα καὶ ἀ- βλαδῆ ». Μετ' ὀλίγην ὥραν πάλιν ἤρχισαν νὰ καταρῶνται τὰ κύ- ματα καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐφώναζον : « Κακὴ θάλασσα, δὲν ἐχόρτασες ἀκόμη! Δέν σε ἔφθατε ὅπου ἔκαμες τόσας γυναῖκας χήρας, ἀλλὰ θέλεις τώρα νὰ μας κλέψῃς καὶ τὰ τέκνα μας! »

Ὅλον τὸ χωρίον ἦτο ἄνω κάτω. Εἶχον ἀνάψῃ μεγάλας πυρᾶς κατ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς ἀκτῆς, καὶ ἀπὸ τὴν λάμψιν τῶν πλογῶν ἐκοκκίνιζεν ἡ μαύρη θάλασσα ὡς νὰ ἦτο αἷμα. Τὰ περίξ χωρία ἔμαθον τὴν συμφορὰν, καὶ μετὰ πολλῆς προθυμίας συνέρρευ- σαν εἰς τὸ χωρίον τόσον πλῆθος ἀνθρώπων, ὥστε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τους χωρέτῃ. Πάντα τὰ χωρία ἔστειλαν τὰ ἀκάτια των, καὶ ἄλλα μὲν ἐξέπλευσαν εἰς τὸ πέλαγος, ἄλλα δὲ παρέπλεον εἰς τὰς ἀκτὰς ἴσως ἀνακαλύψουν τίποτε.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ταραχῆς καὶ τοῦ μεγάλου κα- κοῦ τὰ κύματα ἔρριψαν ἔξω εἰς τὴν ξηρὰν μίαν

« Εἶδε τὸ ἀκάτιον ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ λιμένος... »

κώπην. Τὴν παρατηροῦν πάντες μετὰ πολλῆς προ- σοχῆς, καὶ ἀνακαλύπτουν ὅτι εἶνε τοῦ ἀκάτιου τὸ ὅποιον ἔλειπε. Συμφορὰ! τὸ ἀκάτιον θὰ κατεπον- τίσθῃ καὶ τὰ παιδιὰ θὰ ἐπνίγησαν! Καὶ ἤκουοντο πλέον, ὡς συναυλία πένθιμος οἱ στεναγμοὶ καὶ οἱ θρήνοι τῶν γυναικῶν, καὶ τῶν κυμάτων ἡ ταραχὴ καὶ τοῦ Πιπιᾶ εἰς ὅστις καρχασιμοὶ χάρχαρχαρ! χάρχαρχαρ!

Ἡ δὲ κυρία Εἰρήνη τί ἔκαμνε;

Ἄ! ἡ τάλαινα μήτηρ! καὶ αὐτὴ δὲν εἴξευρε τί κάμνει! Παρεκάλει τὸν Ὠκεανὸν μετὰ φωτῆς γλυκυτάτης, ὡς νὰ ἐφοδεῖτο μήπως τὸν δυσχεροῦσθ- ση καὶ τὸν παρρηγίσῃ.

Καὶ ἔκλαιε καὶ ἔλεγεν :

« ὦ κύματά μου, κύματα ! Ποῦ εἶνε, φέρετέ μου το, ποῦ εἶνε τὸ παιδί μου ! Ἀγρία νύξ, λυπήσου με καὶ δός μου τὸ παιδί μου ! ὦ ἄγγελοι, ἀπλώσατε τὰς πτέρυγας σας τὰς χρυσαῖς ἐπάνω 'ς τὸ παιδί μου ! Πανηγία μου, τὸ παιδί μου ! »

Εἰς δὲ τὰς γυναῖκας ἔλεγε καὶ ἔκλαιεν :

« Ἦτο τὸ τελευταῖόν μου, τὸ εἶχα μονάκριβον ! Εἶμαι χαροκαϊμένη ! Εἶχα καὶ δύο ἄλλα, μὰ τα ἔχασα, καὶ αὐτὸ μόνον μου ἔμεινε. Εἶχα ἀπο- κοιμηθῇ καὶ μου ἔφυγε κρυφά. Δέν εἰξεύρω πῶς ἔγινε αὐτό. Εἶνε μικρὸ μικρὸ καὶ θὰ μου κρυώνῃ, φορεῖ τὰ κλλοκαίρι- νά του. »

Εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν ἄλυ- κῶν ἔλεγε καὶ ἔκλαιε :

« Σᾶς το εἶχα δώσῃ. Ἐξῇ μαζί σας καθ' ἡμέ- ραν. Μεταξὺ σας εὗρηκε τὴν ζωὴν καὶ τὴν υγιείαν. Ὅλοι σας τὸν ἀγαποῦσατε τὸν Στεφανάκη σας. »

Καὶ πάντες ἔκλαιον, καὶ αἱ μητέρες τὴν ἔδλε- πον καὶ τὴν ἐλυποῦντο.

Ἦτο σχεδὸν παράφρων ἐκ τῆς λύπης, καὶ ἐπλά- νητο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὡς σκιά.

Αἴφνης βλέπει ἐμπρὸς τῆς τῶν Πιπιᾶν, ὁ ὁποῖος ἐτριγύριζε μόνος του παράμερξ, καὶ εὐφραίνετο βλέ- πων τὴν κοινὴν συμφορὰν. Ἡ τάλαινα μήτηρ ὡς τὸν εἶδεν, ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ πρὸς αὐτόν, ὡς νὰ ἦτο δυνατόν νὰ τὴν ἀκούσῃ καὶ νὰ τὴν νοήσῃ ὁ δυστυ- χῆς κωφάλαλος.

« Τὸ ἔμαθες, Πιπιᾶ, τὸ ἔμαθες ;... Ὁ Στέφα- νός μου... τὸ εὐμορφὸν ἐκεῖνο παιδί μου ὅπου το ἀ- παντοῦσες συχνὰ κάτω 'ς τὸν ἑλαιόν... μετὰ τὰ εὐ-

μορφα ματάκια, τὰ γαλανὰ ματάκια... ὅπου ἔτρεχε ἔμπροστά σου ἀπὸ μακρὰν κλωθὴ σε ἔδλεπε ;... τὸν σύντροφόν σου 'ς τὸ ψάρεμα ; Τὸ παιδί μου εἶνε εἰς τὴν θάλασσαν ! ἔφυγε μαζί μετὰ τὰ ἄλλα παιδιὰ ! εἶνε μαζί των 'ς τὴν βάρκα ! Πάει τὸ παιδί μου, Πιπιᾶ !... δέν ἔχω πλέον παιδί ! Τρέξε νὰ τὸν εὕρῃς, Πιπιᾶ μου, τρέξε νὰ μὴ τὸν φέρῃς τὸν Στέ- φανόν μου. Εἶνε ψῦχος, καὶ θὰ κρυώνῃ τὸ παιδί μου ! Δέν αἰσθάνεσαι τὴν νύκτα πόσον εἶνε ψυχρά ; Νά, λάβε τὸ σάλι μου νὰ τὸν τυλίξῃς νὰ μὴ κρυώσῃ. Πήγαινε, Πιπιᾶ μου, πήγαινε ! Καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ ὅπως πάντοτε, καὶ θὰ σε προσέχω καὶ θὰ σε περι- ποιῶμαι. »

Καὶ ἤπλωσε τὰς χεῖράς της πρὸς τὸν κωφάλαλον μετὰ τὸν παρακλητικόν.

Ὁ Πιπιᾶς ἐκύτταξε τὴν θάλασσαν καὶ ἤρχισε νὰ γελά.

Ἐκεῖνη ἔκλαιε καὶ αὐτὸς ἐγέλα : Χάρχαρχαρ!

« Μὰ δὲν καταλαμβάνεις τί σου λέγω, Πιπιᾶ ; ἀνεφώνη- σεν ἔξω φρενῶν ἡ τάλαινα μή- τηρ, καὶ τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τὸ κατεσχισμένον φόρεμά του. Σοῦ λέγω ὅτι εἶνε μετὰ τὴν βάρκαν ! καὶ ἔφυγε μαζί μετὰ τὰ ἄλλα παιδιὰ ! καὶ ἐπνίγησαν 'ς τὴν θάλασσαν ! Ὁ Στέφανος, ἀ- κούεις, ὁ υἱός μου, τὸ παιδί μου ! Ποτέ του δέν σ' ἐπέιρα- ζε ! μάλιστα αὐτὸς δέν ἄφινε τὰ ἄλλα παιδιὰ νὰ σε πειρά- ζουν καὶ νὰ σε βσανίζουσιν ! Σε ἐδοθήθῃ πάντοτε, πάντοτε σε ἀγαπῶσε ! Τὸν εἶχα συνηθίσῃ νὰ μὴ φοβῆται τὸ ἄσχημον

« Ὁ Πιπιᾶς ἐδείκνυε τὸ πέλαγος » (Σελ. 130)

πρόσωπόν σου ! Μὰ τί γελάς, ἄθλιε ; Τί γελάς ; Ἐ- γέλασεν ἐκεῖνος ὅταν ἦλθες μετὰ τὸ δάκτυλόν σου κα- τὰ τοῦ λειψάνου ; Ἐγέλα ἐκεῖνος ὅταν τὰ ἄλλα παι- διὰ σε ἐπετροβολοῦσαν ; Τὸ πούλακι μου ! τί χαρὰν εἶχεν ὅταν ἔρριπτεν εἰς τὸ ταγάρι σου τὸ μισό του φαγητόν ! Μὰ τί γελάς, ἄθλιε ! Κρημνίσου ἀπ' ἐμπρός μου, τέρας, κρημνίσου ! Ἡ ψυχὴ σου εἶνε ἄσχη- μοτέρη ἀπὸ τὴν ὄψιν σου. »

Ἡ συγκίνησις καὶ ἡ λύπη τὴν κατέβλεψε, καὶ ἡ παρα- φορὰ καὶ ἡ ὀργὴ τῆς ἐξεθύμωκεν εἰς ποταμὸν δακρύων.

Ὁ Πιπιᾶς δὲν ἐγέλα πλέον. Ὅσοι ἀκίνητος καὶ ἔδλεπε τὴν κυρίαν Εἰρήνην καὶ ἔπειτα τὴν θάλασσαν, ἔπειτα τὴν θάλασσαν καὶ πάλιν τὴν κυρίαν Εἰρήνην, καὶ περιετύλιγεν εἰς τὴν χεῖρά του τὸ σάλι τὸ ὅποιον εἶχε δώσῃ εἰς αὐτόν ἡ κυρία Εἰρήνη.

ΙΖ'

ΑΙ ΜΗΤΕΡΕΣ

Αἱ ὦραι παρήρχοντο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ φόβου καὶ τοῦ τρόμου. Ψυχὴ δὲν εἶχε μείνῃ εἰς τὸ χωρίον. Αἱ θύραι ἦσαν ὀρθάνοικοι, καὶ οἱ οἰκίσκοι ἔρημοι. Οἱ κάτοικοι πάντες εἶχον καταβῆ εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἦσαν διεσκορπισμένοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Οἱ φανοὶ τῶν πλοιαρίων ἔλαμπον εἰς τὸ πέλαγος καὶ πότε μὲν ἐπλησίαζον, πότε δὲ ἀπεμακρύνοντο καὶ διασταυροῦντο κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις. Αἱ μητέρες ἀρ' οὐ ἔφραζεν ὁ λαιμός των καὶ ἡ φωνὴ των ἔγινε βραγχὴν ἕνεκα τῶν μεγάλων καὶ δυνατῶν κραυγῶν, ἐκλαίον σιγὰ σιγά. Οἱ δὲ κάτοικοι ἐκλήθητο τριγύρω εἰς τὰς πυράς καὶ ἔλεγεν ἕκαστος τὴν γνώμην του περὶ τοῦ δυστυχήματος.

Τὸ χωρίον δὲν εἶχεν ἐκκλησίαν. Ὁ ἐρημέριος τοῦ γειτονικοῦ χωρίου, γέρον σεβάσμιος, ἦλθε καὶ ἡ παρουσία του ἐπαρηγόρησε καὶ ἔδωκε δύναμιν εἰς τοὺς ἀπηλπισμένους. Ὁ ἱερεὺς παρεκάλεσε τὴν κυρίαν Εἰρήνην νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν της νὰ ἡσυχάσῃ ὀλίγον. Ἐπείσθη ἡ δυστυχὴς μήτηρ καὶ τὴν ἔφεραν εἰς τὴν οἰκίαν· ἀλλὰ καθὼς εἶδε τὴν μικρὴν κλίνην τοῦ τέκνου της, καὶ τὴν εἶδε ψυχρὰν καὶ ἔρημον, εὐθὺς ἐξῆλθε καὶ κατέβη πάλιν κάτω εἰς τὸν αἰγιαλόν, ὅπου ἦσαν καὶ αἱ ἄλλαι γυναῖκες, αἱ μητέρες τῶν συντρόφων τοῦ υἱοῦ της.

Ἦτο πολλὴ συγκινητικὴ νὰ ἐβλέπετε τὰς μητέρας πῶς τὴν εἶχον περικυκλώσῃ καὶ προσεπάθουν νὰ παρηγορήσουν τὴν κυρίαν Εἰρήνην:

«Ἀχ! καλὴ κυρία! ὄλες εἴλαστε νὰ μας κλαίῃ

κανεῖς, ἀλλὰ τοῦ λόγου σου εἶσαι νὰ σε κλαίῃ κανεῖς περισσότερο ἀπὸ μᾶς. Νὰ μας εὖρῃ ἐμᾶς τέτοιο κακό, εἶνε τῆς τύχης μας, γιατί αὐτὴ εἶνε ἡ ζωὴ μας! Ἡ θάλασσα εἶνε τὸ ψωμί μας, ἡ θάλασσα εἶνε καὶ τὸ μνημὴμά μας. Γιὰ τὴ θάλασσα ἀνασταίνομε τὰ παιδιὰ μας καὶ σήμερ' αὔριο μᾶς τα παίρνει. Ἐμεῖς εἴμαστε συνηθισμένες νὰ βλέπωμε τὰ σπλάχνα μας νὰ φεύγουν καὶ νὰ μας ἀφίνουν, καὶ μία στιγμὸν δὲν περνᾷ χωρὶς νὰ λαχταρᾷ ἡ καρδιά μας! Ἐμεῖς ἀπὸ τὴν κοιλίᾳ τῆς μάνας μας ἀρχίζομε τὰ βᾶσανά μας καὶ ἡ ζωὴ μας εἶνε βασανισμένη καὶ τὸ τέλος μας, εἶνε βσανισμένο! Μὰ σεῖς, κυρία μου, σεῖς! Τί ἀνάγκη εἴχατε νὰ φοβηθῆτε ἀπὸ τέτοια δυστυχία; Δὲν εἶδατε τὰ δέλφια σας, τὸν πατέρα σας, τὸν ἄνδρα σας νὰ πάθῃ τὴν ξενητείαν, δὲν ἐπεράσατε χρόνια νὰ τρέμῃ καὶ νὰ λαχταρᾷ ἡ καρδιά σας, νὰ παρακαλῆτε γιὰ τὴ ζωὴ τους καὶ νὰ κάθεσθε νὰ τους περιμένετε ἔς τὸ κατώφλι τοῦ καλυβιοῦ σας! Τὸ ἀγγελούδι σας, ἔς τὸ κρεβάτάκι του δὲν ἦτανε γιὰ τὴ θάλασσα καὶ τὰ γάρια τὰ κύματα! Τὴ θάλασσα σεῖς τὴν εἴχατε γιὰ διασκέδασι. Ἀλλοίμονο! γιατί δὲν ἐμένατε ἐκεῖ ὅπου ἦσατε;

«ΑΧ! ΚΑΛΗ ΚΥΡΙΑ! ΟΛΕΣ ΕΙΛΑΣΤΕ ΝΑ ΜΑΣ ΚΛΑΙΗ ΚΑΝΕΙΣ».

τί ἠθέλατε νάρθῃτε ἐδῶ; Ποῖος κακὸς ἄνεμος σᾶς ἔρριξ' ἐδῶ ἔς τὴν ἐρημίᾳ μας; »

Οἱ δὲ ἄνδρες δὲν περιωρίζοντο νὰ τὴν κλαίουν ὅπως αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ εἶτε ἐκ πεποιθήσεως εἶτε ἐξ ἀγαθότητος τῆς ψυχῆς των, προσεπάθουν νὰ τὴν παρηγορήσουν καὶ νὰ τὴν πείσουν ὅτι ἡ κατάστασις ὅσον καὶ ἂν ἦτο δεινὴ, δὲν ἦτο ὅμως καὶ ἀπελπιστική, διότι τὸ κύμα δὲν ἦτο οὔτε τραχὺ οὔτε ἐξηγριωμένον. Ἡ δὲ κόπη, τὴν ὁποίαν εἶχον ρίψῃ

ἐξω εἰς τὴν ἄμμον τὰ κύματα, δὲν ἦτο καθόλου κακὸν προμήνυμα, καὶ τέλος πάντων τί σημαίνει ἂν τους ἔφυγεν ἀπὸ τὰς χεῖρας των μία κόπη; Ἦσα ἴσα καλλίτερα, διότι τὸ ἀκάτιον ἐκινδύνευεν ὀλιγώτερον ὅταν ἐκινεῖτο μόνον του, παρασυρόμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἢ ἐὰν ἐκυβερνᾶτο καὶ ὠδηγεῖτο ἀπὸ χεῖρας ἀδεξιῶν καὶ παιδικῶν. Δὲν εἶνε τρόπος νὰ μὴ τους εἶδε κανὲν ἐκ τῶν ἀλιευτικῶν πλοιαρίων τοῦ χωρίου, τὰ ὁποῖα ἦσαν διεσκορπισμένα ἐξω εἰς

«ΟΙ ΦΑΝΟΙ ΤΩΝ ΠΛΟΙΑΡΙΩΝ ΕΛΑΜΠΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΛΑΓΟΣ» (Σελ. 132)

τὸ πέλαγος. Ἐξ ἁπαντος οἱ γονεῖς θὰ συνήνητησαν τὸ ἀκάτιον καὶ θὰ τα ἐπῆραν μαζί των τὰ παιδιὰ, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν θὰ ἔλθουν ὅλοι μαζί πατέρες καὶ παιδιὰ μία χαρά. Ἀλλὰ καὶ ἡ τελευταία αὕτη ἐλπίς, ἡ μόνη ἡ ὁποία ὑπελείπετο, ἔμελλε καὶ αὕτη νὰ ἐξαφανισθῇ! Συμφορά! Τετέλεσται!

[Ἔπεται συνέχεια]

ΜΑΡΜΑΡΑΣ, ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ, ΒΑΡΕΛΟΠΟΙΟΣ

Ἐκεῖ στὴν μάνδραν μέσα
Ὁ γέρον μαρμαρᾶς,
Τὸ μάρμαρον ἐμπρός του
Κτυπᾷ μετὰ χαρᾶς·
Κτυπᾷ τὸ ἄσπρον μάρμαρον
Κτυπᾷ, κτυπᾷ, κτυπᾷ·
Τίγκ, τίγκ, τίγκ, τίγκ!

Εἰς τὸ μικρὸ σπητάκι
Δὲν κάθεται ἀργός.
Σηκώνει τὸ σφυρί του
Κτυπᾷ σιδηρουργός,
Τὸ πυρωμένον σίδηρον
Κτυπᾷ, κτυπᾷ, κτυπᾷ.
Πίγκ, πάγκ, πίγκ, πάγκ!

Ἰδρύνουν, κοπιᾶζουν
Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ
Καὶ τὰ βαρέλια δένουν
Στὸ ἔργον ταχτικοί.
Κρατοῦν στὸ χέρι κόπανο
Κτυποῦν, κτυποῦν, κτυποῦν·
Πούμ, πούμ, πούμ, πούμ!

ΑΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ

Είς μίαν μικρὴν κοιλάδα, κειμένην μεταξὺ τῶν χιονισμένων ὄρεων τῆς μεσημβρινῆς Μεγάλης Βρετανίας, κατῴκει ἐν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἔς ὀνομάσωμεν Ἀνδρέαν, ἃν καὶ δὲν ἦτο τοῦτο τὸ ἀληθές του ὄνομα.

Ἐν μικρᾷ ηλικίᾳ ἐδείκνυε μεγάλην ἀγάπην εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ ἤθελε νὰ ζωγραφίσῃ πότε μὲν τὸν γέρον σκύλον των, πότε τὸν γάτον, πότε τοὺς μικροὺς του ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς ἐν ᾧ ἔπαιζον εἰς τὸ χιμῶσιτόν των. Καὶ πῶς ἔκαμνεν ὅλας αὐτὰς τὰς ζωγραφίας; Ἡ μὲ ἐν κάρθουον ἐπάνω εἰς τὸν λευκὸν τοῖχον, ἢ μὲ κιμωλίαν ἐπάνω εἰς μίαν πλάκα.

Ἀλλ' ὁ πατὴρ τοῦ μικροῦ Ἀνδρέα δὲν ἠὲ χαρίσταιτο διόλου νὰ τον βλέπῃ νὰ χάνῃ τὸν καιρὸν του μὲ αὐτὰ τὰ πράγματα καὶ τον ἔλεγεν ἀκαμάτην διὰ τοῦτο, ἀλλ' ἐμεγάλωσεν ἀκόμη ὀλίγον, τῷ ἔδιδε νὰ κάμνῃ διαφόρους ἐργασίας, νὰ διώκῃ τὰ ποῦλιὰ ἀπὸ τὸ χωράρι των διὰ νὰ μὴ τρώγουν τὰ στάχυα, ἢ νὰ βόσκῃ τὰ ὀλίγα πρόβατά των.

Ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν ὁ Ἀνδρέας μὲ τὴν κιμωλίαν εἰς τὸ χερί ἐζωγράφιζε τὴν ἐξοχὴν καὶ τὰ δένδρα τῆς.

Πολὺ ὀλίγα γράμματα εἴδεν ἄλλ' εἶχε μεγάλην εὐφυίαν. Τὴν ζωγραφικὴν τῷ ἐδίδασαν τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἔδλεπε τριγύρω του, τὸ γλυκὺ κελάδημα τοῦ κορυθαλοῦ ὁ ὁποῖος ἐξύμνει τὸν πλάστην διὰ τὴν καλλονὴν τῆς φύσεως, ὁ ψιθυρὸς τοῦ βουαίου ἢ τοῦ χειμάρρου οἱ ὁποῖοι ἔτρεχον εἰς τὴν κοιλάδα ἀνείγοντες ὁδὸν μὲσά ἀπὸ τοὺς βράχους ἢ ἡ πνοὴ τοῦ ἀνέμου ὁ ὁποῖος ἔσειε τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Αὐτὰ τον ἔκαμνεν καλλιτέχνην καὶ εἰμπορεῖ τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ παιδίον ἔλαβεν ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς τῆς φύσεως τὸ δῶρον τοῦ νὰ ζωγραφίσῃ πιστῶς τ' ἀντικείμενα, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα προσόντα τῆς ζωγραφικῆς.

Ὁ Ἀνδρέας συνείθιζε νὰ ὀνομάζῃ τὴν κοιλάδα ἐκείνην «λαγκάδι μὲ τῆς ἐκατὸ φωνῆς» καὶ τὴν ἔδλεπε κάποτε καὶ εἰς τὸν ὕπνον του ὅτε μαγευόμενος ἀπὸ τὴν ὀραϊότητά τῆς ἀπεκοιμᾶτο ἡσύχως.

Μετά τινα καιρὸν ὁ μικρότερός του ἀδελφὸς ἠδύνατο νὰ κάμνῃ τὰς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ ὁ Ἀνδρέας ἀπελάττει ν' ἀναχωρήσῃ, νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλα μέρη, διὰ νὰ γίνῃ ὅ τι τῷ ἔλεγεν ἡ καρδιά του. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸν σκοπὸν τοῦ παιδίου δὲν τον ἐπεδοκίμασαν οἱ ἀπλοῖκοι γονεῖς του. Ὅταν τοῖς εἶπεν ὅτι θέλει νὰ γίνῃ ζωγράφος, ὁ πατὴρ του ἀπήντησε τραχέως:

— Πήγαινε νὰ κόψῃς χορτάρι γιὰ τὰ ζῆ!

Ἡ δὲ μήτηρ προσέθηκεν, ὅτι δὲν εὗρε τίποτε ἄλλο νὰ ἐπιθυμῇ παρὰ νὰ μουτζουρώνῃ τὰ πανιὰ μὲ χρώματα;

Ὁ Ἀνδρέας ἀπήντησε τότε ὅτι κακὴν ἰδέαν εἶχον διὰ τὴν ζωγραφικὴν, ὅτι αὐτὸς το ἐπῆρεν ἀποφασίσαι νὰ γίνῃ ζωγράφος, καὶ ὅτι θ' ἀναχωρήσῃ, ἃν καὶ ἔλυπετο διότι τοὺς δυσηρέσκει.

Τότε ἡ μήτηρ του, μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, τὸν ἐξώρκεισε νὰ μὴν ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας ἃν καὶ ἠγάπα πολὺ τοὺς γονεῖς του, ἠγάπα περισσότερο ἀπὸ ὅλα καὶ ἀπὸ ὅλους τὴν ζωγραφικὴν. Μὲ σταθερὰν λοιπὸν ἀπόφασιν, ἀλλὰ μὲ λυπημένην καρδίαν καὶ μὲ ζωνὴν εἰς τὰ δάκρυα πνιγμένην ἀπεχωρίσθη τοὺς φίλους του, τὸ καλυβόσπιτόν εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε γεννηθῇ, τὸ «λαγκάδι μὲ τῆς ἐκατὸν φωνῆς»!

Δὲν θέλω νὰ σας ἀπασχολήσω, μικροὶ μου ἀναγνώσται, διηγούμενη τὴν πτωχίαν καὶ τὰς στενοχωρίας τὰς ὁποίας ὑπέφερεν ὁ δυστυχὴς Ἀνδρέας εἰς τὴν μεγάλην πόλιν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆγε· θὰ σας εἴπω μόνον ὅτι μετὰ τινα ἔτη ἀκαταπαύστου ἐργασίας καὶ πάλης κατὰ τῆς δυστυχίας, ἔρθεσεν ἡ ποθητὴ στιγμή, ὅπως φθάνει πάντοτε εἰς ὁποῖον τὴν ζητεῖ μὲ ἐπιμονήν, κατ' ἣν ἔμυθε πλέον ἐντελῶς τὴν ὥραιαν τέχνην τὴν ὁποίαν τόσο ἠγάπα.

Τότε ἠθέλησε νὰ ζωγραφίσῃ μίαν εἰκόνα διὰ νὰ τὴν στείλῃ εἰς τὴν ἐκθεσιν. Ἐμενεν ἀμφίβολος ποῖον θέμα νὰ ἐκλέξῃ· εἰργάζετο νύκτα καὶ ἡμέραν· ἔκαμνεν ἐν σχέδιον, ἔπειτα ἄλλο, ἀλλὰ δὲν τον ἠὲ χαρίσκειν ὅσον ἤθελε. Ἐπρεπε νὰ σκεφθῇ πολὺ διότι ἡ εἰκὼν τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ κάμῃ ἢ θὰ τον ἀνεδείκνυν ἀληθῆ καλλιτέχνην ἢ θὰ ἔδιδεν ἀροριὴν νὰ τον θεωρήσουν καὶ αὐτὸν πρόστυχον ζωγράφον χωρὶς ἀξίαν, ὡς τοσοῦς ἄλλους.

Ἐν ᾧ ἦτο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀναποφάσιτος, μίαν ἑσπέραν εὗρεκα πλήρες καὶ ἐντελὲς τὸ θέμα τῆς εἰκόνος του. Ἐν ᾧ ἐσκέπτετο ἀπεκοιμήθη καὶ ὠνειρεύθη ὅτι ἐπέστρεψεν εἰς τὸ χιμῶσιτόν των, εἰς τὴν μικρὰν κοιλάδα, εἰς τὰ χιονισμένα βουνά. Ἐπέστρεψε παιδίον, καὶ ἤκουε καθαρὰ τὸν ψιθυρὸν τοῦ βουαίου ὀπίσω ἀπὸ τὸν τοῖχον τῆς πτωχικῆς των κατοικίας, ἔδλεπε τριγύρω τοὺς ἀδελφούς του καὶ τὰς ἀδελφάς του, τὴν μητέρα του ποὺ ἔπλεκε κάλτζαν καὶ τὸν πατέρα του ποὺ διεσκέδαζε αὐτὸν καὶ τὰ ἄλλα ἀδελφία κίμων ἐν κουνέλι εἰς τὸν τοῖχον μὲ τὴν σκιά τῶν χειρῶν του. Διὰ μίαν ὁ Ἀνδρέας ἐνθυμήθη λεπτομερῶς τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν γονέων του καὶ ὅλης τῆς οἰκογενείας, εἶδεν ἐμπρὸς του καὶ τὰς γάστρας τῶν ἀνθέων, καὶ τὰς πτωχικὰς καθέκλας, καὶ τὸ παλαιὸν ὥρολόγιον, καὶ ἀμέσως ὡς ἀστραπὴ ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν νοῦν του ἡ ἰδέα ὅτι ἡ σκηνὴ τὴν ὁποίαν ὠνειρεύθη πρέπει νὰ γίνῃ τὸ θέμα τῆς εἰκόνος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐστῆριζεν ὅλας

τὰς ἐλπίδας του τῆς φήμης καὶ τῆς εὐτυχίας. Ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν κλίνην καὶ ἤρχισε νὰ σχεδιάζῃ τὰ πρόσωπα, ἐργαζόμενος ὅλην τὴν ἡμέραν χωρὶς νὰ κουρασθῇ.

Ἐπὶ τέλους ἡ εἰκὼν ἐτελείωσε καὶ ἔγινεν ἔτοιμη διὰ τὴν ἐκθεσιν. Ὁ καλλιτέχνης τὴν ἔστειλε καὶ ἡ ἐχαρίστηθη παραπολὺ ὅταν εἶδεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ διέταξε νὰ τὴν κρεμάσῃ εἰς μίαν ἀπὸ τὰς καλλιτέρας θέσεις· ἡ χάρὰ του δὲν εἶχε πλέον ὅρια, ὅτε, ἄρ' οὐ ἤνοιξεν εἰς τὸ κοινὸν ἡ ἐκθεσις, εἶδε τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὴν νὰ ἐνθουσιάζονται πρὸ τῆς εἰκόνος του, τὴν ὁποίαν οἱ εἰδήμονες τῆς ζωγραφικῆς ἀνεκέρυττον ὡς τὴν καλλιτέραν ἀπὸ ὅλας τὰς εἰκόνας τῆς ἐκθέσεως. Τόσον μεγάλη συγκίνησις κατέλαβεν αὐτὸν ὥστε δὲν ἐστάθη ν' ἀκούσῃ τοὺς θερμοὺς ἐπαίνους καὶ τὰς ἐκφράσεις τοῦ θαυμασμοῦ, οὐδὲ νὰ ἰδῇ ἃν θὰ πωληθῇ τὸ ἔργον του. Ἐν τούτοις ἐπωλήθη εἰς μεγάλην τιμὴν, ἀπ' ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν ἤρχισαν ὡς βροχὴ αἱ παραγγελίαι τῶν εἰκόνων ἀπὸ τοὺς θαυμαστάς του.

Ὁ Ἀνδρέας ἀποκτήσας φήμην ἔγινε πλούσιος, καὶ ἡ καρδιά του ἐπεθύμησε νὰ ἰδῇ τὴν στέγην ὅπου ἐγεννήθη «τὴν λαγκάδι μὲ τῆς ἐκατὸν φωνῆς» τὸ ἀγαπητὸν πρόσωπον τοῦ πατρὸς, τῆς μητρὸς, καὶ τῶν ἀδελφῶν.

Ἐπέστρεψε λοιπὸν εἰς τὸν τόπον τῇ γεννήσεώς του, ἐν ᾧ δὲ οἱ ἱπποὶ ὡς πτερωτοὶ ἔσυρον τὴν ἀμαξάν του, ἐσύγκρινε τὴν τωρινὴν του θέσιν μὲ τὴν ἄλλοτε ὅτε μικρὸν παιδίον ἔκαμε μὲ τὰ πόδια του τὸ πρῶτον ταξίδιον καὶ ἐπεριπάτει κατακουρασμένον καὶ εὐχαρίστησεν ἐκ καρδίας τὸν Θεὸν ὅστις ἀντήμειψε τοὺς ἀγῶνάς του.

Ὁ Ἀνδρέας εὗρεκα τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς φίλους του πτωχοὺς ὅπως τοὺς εἶχεν ἀφῆρη. Πρὶν ἀναχωρήσῃ ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ χωρὶς νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν οἰκογενειάν του· καὶ πραγματικῶς ἐπανεῖδε τὸ καλυβόσπιτόν των ὁμίλητε μὲ τοὺς οἰκείους του χωρὶς νὰ τον ἀναγνωρίσουν. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ Ἀνδρέας ἠρώτησε τὴν μητέρα του ἃν εἶχε καὶ ἄλλα παιδιά ἐκτὸς ἐκείνων τὰ ὁποῖα εἶχεν ἰδεῖ. Ἡ δυστυχὴς γράψα μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· εἶπεν ὅτι εἶχε καὶ ἓνα υἱόν, ὁ ὁποῖος θὰ εἶχεν ἀποθάνῃ πρὸ πολλοῦ ἄρ' οὐ δὲν ἐπέστρεψε νὰ ἴδῃ τοὺς γονεῖς του καὶ τοὺς οἰκείους του, οἱ ὁποῖοι τον ἠγάπων τόσο.

Ὁ καλλιτέχνης ἀπὸ τὴν πολλὴν του συγκίνησιν ὀλίγον ἔλειψε νὰ ὁρμήσῃ εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς καὶ νὰ φανερῶσθαι ποῖος ἦτο· ἀλλ' ἐκρατήθη.

Ἐκεῖνας ἀκριβῶς τὰς ἡμέρας ἐδημοσιεύθη μία γνωστοποίησις ἀπὸ τὴν μεγάλην πόλιν ἡ ὁποία ἦτο ἐκεῖ πλησίον, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ εἰς αὐτὴν ἐκθεσις τῶν εἰκόνων τῶν μεγαλειτέρων ζωγράφων τῆς ἐποχῆς καὶ ἐκτὸς ἄλλων καὶ ἐκείνης ἡ ὁποία ἦτο

ὁ στολισμὸς τῆς ἐκθέσεως καὶ ἐπηνέθη ἀπὸ ὅλους. Διὰ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὴν ἐκθεσιν ἀπηγγέλλετο εἰσιτήριο, καὶ ὁ Ἀνδρέας ἔστειλε κάμποσα εἰς τὸν κύριον, εἰς τὰ κτήματα τοῦ ὁποῖου εἰργάζετο ὁ πατὴρ του, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ πείσῃ ἀφέντως τοὺς γονεῖς του νὰ ὑπάγουν. Ὡραϊότατα ἔργα ἦσαν εἰς τὴν ἐκθεσιν ἐκείνην, ἀλλ' οἱ περισσότεροι ἐστέκοντο πρὸ μίαν εἰκόνα ἡ ὁποία εἶχε τὸν ἀπλούστατον τοῦτον τίτλον: «Ἡ σκιά τοῦ κονίικου ἐπὶ τοῦ τοίχου.»

Πολλοὶ καλοενδυμένοι κύριοι καὶ μεγαλοπρεπεῖς κυρίαί ἐπήνουν ἐνθουσιωδῶς τὴν εἰκόνα ταύτην, ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας δὲν ἔστειλεν ἐκεῖ διὰ ν' ἀκούσῃ τοὺς ἐπαίνους, ἀλλ' ἐπερίμενε μὲ καρδουκτύπῃ δύο πτωχοὺς συζύγους ἀπλᾶ ἐνδεδυμένους, οἱ ὁποῖοι δι' αὐτὸν εἶχον πολὺ μεγαλειτέραν ἀξίαν ἀπὸ τὰς ὥραιας ἐκείνας κυρίας καὶ τοὺς πλουσίους κυρίους· ἀλλὰ τί δυστυχία! οἱ γονεῖς τοῦ καλλιτέχνου δὲν ἐράνησαν οὔτε τὴν πρώτην, οὔτε τὴν δευτέραν, οὔτε τὴν τρίτην ἡμέραν καὶ ἡ ἐκθεσις ἐκλείει τὴν ἔκτην ἡμέραν.

Ἐν τούτοις τὴν τετάρτην ἡμέραν ἐράνησαν τὰ τόσον ἀγαπητὰ πρόσωπα καὶ εἶδε τοὺς γονεῖς του περιφερομένους μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους περιέργους εἰς τὴν αἴθουσαν. Τὸς παρηκολούθησε βαθύως συγκινημένος καὶ τὴν στιγμὴν ὅπου ἐστάθησαν πρὸ τῆς «Σκίης τοῦ κονίικου ἐπὶ τοῦ τοίχου» ἔτρεξε σιγὰ σιγὰ πλησίον των διὰ ν' ἀκούσῃ. Οἱ γονεῖς του παρατήρησαν μὲ προσοχὴν τὴν εἰκόνα καὶ δὲν τον ἐνόησαν διόλου.

— Ἀνδρά μου, εἶπεν ἡ γράψα μήτηρ του μὲ συγκίνησιν πρὸς τὸν σύζυγόν τῆς, κύττα αὐτὸ τὸ σπιτάκι, δὲν σου φαίνεται ἃν νᾶιε τὸ παληόσπιτό μας; κύττα, κύττα, αὐτὸς εἶσαι σύ που παίζεις μὲ τὰ παιδάκια μας; νά, νά, ὅλα τὰ ἴδια εἶνε· νὰ καὶ ὁ σκύλος μας, νὰ καὶ ὁ Ἀνδρέας καὶ τὰ ἄλλα παιδιά μας. Ἀχ! τί νὰ σου εἴπω, ἄνδρα μου, εἶπεν ἡ ἀγαθὴ γυνὴ μὲ συγκίνησιν στηριχθεῖσα εἰς τὸν ὦμον τοῦ συζύγου τῆς· χωρὶς ἄλλο αὐτὴ ἡ ζωγραφία εἶνε καμωμένη ἀπὸ τὸ χερί τοῦ Ἀνδρέα μας· τὸ καυμένο τὸ παιδάκι μου ὅλους μᾶς ἔθαλε ὡς τὴν ζωγραφίαν του, κανένας δὲν ἐλησμόνησε!

— Ἀλήθεια, κανένα! καλὴ μου μητέρα, εἶπε μία συγκεκινημένη φωνὴ ὀπισθὲν των.

Καὶ ὅταν ἡ γράψα ἐγύρισε ἐνέβη εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ υἱοῦ τῆς τὸν ὁποῖον εἶχε χαμένον τόσα ἔτη, ἀλλ' ὁ ὁποῖος ἀπέκτιψε φήμην καὶ πλοῦτην.

Τὰ πλοῦτη ταῦτα δὲν ἐκράτησε διὰ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὁ Ἀνδρέας. Ἐδῶκεν εἰς τοὺς γονεῖς του ὅσα ἤθελον διὰ νὰ ζήσουν εὐτυχεῖς εἰς τὸ γῆρας των, ὑπεστήριξε τοὺς ἀδελφούς του, ὑπᾶνδρευσεν τὰς ἀδελφάς του. Ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὁ ἀπλὸς πατὴρ του ἔλεγεν ἀκαμάτην, κατέστησεν εὐτυχὴ τὴν οἰκογενειάν του καὶ ἐδόξασεν τὸ ταπεινὸν ὄνομά του.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ὁ μικρὸς Ἀντωνάκης μίαν ἡμέραν ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ στρατιώτης. Τὸ παιγνίδιον αὐτοῦ τοῦ ἀρέσει περισσότερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα, διὰ τοῦτό το παίζει μὲ ὅλην του τὴν καρδίαν καὶ ὅσον εἰμπορεῖ συχνότερα.

Τὴν ἡμέραν ὅμως ἐκείνην δὲν ἠὺχαριστεῖτο νὰ κάμῃ μόνον γυμνάσια ἢ νὰ κτυπᾷ τὸ τύμπανον, ἀλλ' ἤθελε νὰ κάμῃ καὶ μάχην καὶ νὰ πολεμήσῃ μὲ τοὺς ἐχθρούς.

Ἐκαμε λοιπὸν ὅλας τὰς προετοιμασίας. Εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του καὶ του κατεσκεύασεν ἕνα χάρτινον πῖλον, ἔπειτα δὲ ἐπῆγε καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ ἐρμάριον τῶν παιγνιδίων του ὅλα ὅσα εἶχεν ἐκεῖ μέσα: ἐπῆρεν ἓν τύμπανον καὶ τὸ ἐκρέμασεν ἐμπρὸς του, ἕνα τουφεκάκι ξύλινον καὶ τὸ ἐκράτει μὲ τὸ δεξιὸ χεῖρ καὶ ἕνα τενεκεδένιο σπαθί τὸ ὁποῖον ἐκράτει μὲ τὸ ἀριστερόν του χεῖρ.

Κανεὶς βέβαια δὲν θὰ εἶδε ποτέ του στρατιώτην καλλιτέρα ἠρματωμένον, ὁ Ἀντωνάκης μάλιστα ἀπὸ τὰ πολλὰ του ἄρματα δὲν εἰμπόρει νὰ κινηθῇ ὅπως ἤθελε.

Ὁ Ἀντωνάκης ἐβγήκεν ἔξω εἰς τὸν δρόμον.

Ἐπειδὴ δὲν εἶχε μικροὺς

φίλους διὰ νὰ παίξῃ μαζί των, ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ μόνος του τὸ στράτευμά του.

Καὶ πρῶτον μὲν ἦτο στρατηγός, ἔπειτα τυμπανιστής, καὶ τέλος στρατιώτης. Μὲ τὸ σπαθί του διέτασσε, μὲ τὸ τουφεκί ἔκαμνεν ὅλα τὰ γυμνάσια τοῦ στρατιώτου καὶ μὲ τὸ τύμπανον ἐκτύπα τὴν ἐφοδὸν, ἀλλὰ διὰ νὰ κτυπᾷ τὸ τύμπανον ἔπρεπεν ἐξάπαντος ὁ στρα-

τηγὸς καὶ ὁ στρατιώτης νὰ ἀφήσουν τὰ ὅπλα των.

Ὁ στρατηγὸς Ἀντωνάκης δὲν εἰξευρεν ἀπὸ ποῖον δρόμον ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ τὸ στράτευμά του. Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ ἐσκέφθη καλὰ, ἀπεφάσισε νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἀγροκήπιον· ἐκεῖ, ἔλεγε, εἶνε οἱ ἐχθροὶ καὶ με περιμένουν νὰ τοὺς νικήσω.

Ἐμπρὸς, μάρς! ἐφώναζεν ὁ στρατηγὸς καὶ ἐκινουῖσε τὸ σπαθί του. Ὁ στρατιώτης ἔβαλεν ἀμέσως τὸ τουφεκί ἐπ' ὤμου, ὁ τυμπανιστὴς ἐκτύπα τὸ τύμπανον, ἂν καὶ τον ἐστενοχώρει ὅλος ἐκεῖνος ὁ ὅπλισμός του, καὶ τὸ στράτευμα τέλος ἐξεκίνησε.

Ὁ Ἀντωνάκης ἐβιάζε μὲ βῆμα ταχύ, διότι ἤθελε νὰ προφθάσῃ τὸν ἐχθρόν, ἀλλὰ ποῦ ἦτο ὁ ἐχθρός; οὔτε ὁ ἴδιος δὲν το εἰξευρε, ἀλλὰ τον ἐζήτει παντοῦ νὰ τον εὔρῃ.

Ἐξαφνὰ παρετήρησεν ἕνα μοςχαράκι που ἐτριγυνοῖσε γύρω εἰς τὸ ἀγροκήπιον, καὶ ἐζήτει τὴν μητέρα του.

— Νά, ὁ ἐχθρός, εἶπε. Καὶ ἀμέσως ὁ τυμπανιστὴς κτυπᾷ τὸ τύμπανον, ὁ στρατηγὸς διατάσσει ἐφοδὸν καὶ τὸ στράτευμα ὁρμᾷ ἐπάνω εἰς τὸν φοβερόν αὐτὸν ἐχθρόν.

Ἦτο τρομερόν νὰ βλέπῃ κανεὶς τὴν ἐφοδὸν ἐκείνην, ἀλλὰ πρὸ πάντων νὰ τὴν ἀκούῃ, διότι ἦτο ἱκανὴ νὰ ξεκωφάνῃ τὸν κόσμον μὲ τὸν κρότον της.

Τὸ δυστυχὲς μοςχαράκι τὸ ἔστριψεν ἀμέσως, διότι δὲν ἦτο πολὺ συνειθισμένον εἰς τοιοῦτον θόρυβον.

Ὁ Ἀντωνάκης το ἐκυνήγησεν ὀλίγον· ὄχι τόσον διὰ νὰ φθάσῃ τὸ μοςχαράκι, τὸ ὁποῖον τον ἐφόβιζεν ὅσον το εἰσίμωνεν, ἀλλὰ διὰ νὰ κάμῃ ὅπως οἱ νικηταὶ οἱ ὁποῖοι πέρνουν ἀπ' ὀπίσω τὸν ἐχθρόν ὅταν φεύγῃ.

Μετὰ τὸ λαμπρὸν αὐτὸ ἀνδραγάθημα ὁ Ἀντωνάκης ἐπέστρεψεν ὀπίσω πρὸς τὰ κάγκελα τοῦ κήπου. Ἐκεῖ, ἀποταθεὶς εἰς τὸ στράτευμά του, δηλαδή εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ὁ στρατηγὸς ἐφώναζε: «Στρατιώται, ἐνικήσαμεν ὅλους τοὺς ἐχθρούς! καὶ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος καὶ σας ἀξιζεῖ τὸ παράσημον τῆς ἀνδρείας. Ἐγὼ θὰ γίνω βασιλεὺς».

Τὸ στράτευμα, ὅπως εὐκόλως το ἐννοεῖτε, παρεδέχθη προθύμως τὴν γνώμην τοῦ ἀρχηγοῦ του, καὶ διαμίας ὁ στρατηγὸς Ἀντωνάκης ἔγεινε βασιλεὺς, καὶ ὠνομάσθη βασιλεὺς Ἀντωνάκης ὁ πρῶτος!

«Τώρα στρατιῶται, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, θὰ καθήσετε νὰ φάγωμεν διότι εἶνε ὥρα τοῦ γεύματος καὶ εἵμεθα κουρασμένοι ἀπὸ τὸν πόλεμον».

Ἀλλὰ εἰς τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἴσα ἴσα, ἐν ᾧ τὸ στράτευμα ἐπερνοῦσε κοντὰ ἀπὸ τὸ κοτέτσι ἕνας φοβερὸς ἐχθρός, μιὰ χῆνα, τὴν ὁποίαν ὁ Ἀντωνάκης δὲν εἶδεν, ἐτέντωσε τὸν λαιμόν της μέσα ἀπὸ τὰ κάγκελα καὶ ἐδάγκασε τὸν ἵρῳά μας εἰς τὸ πόδι.

Ὁ βασιλεὺς Ἀντωνάκης ὁ πρῶτος ἤρχισε τὰς φωνὰς καὶ το ἔβαλε εἰς τὰ πόδια διὰ τὸ σπῖτι του.

Μοῦ εἶπαν μάλιστα ὅτι εἰς τὴν φυγὴν ἐκείνην τὸ σπαθί του, τὸ τουφεκί του, καὶ τὸ τύμπανόν του ἔπεσαν χάμου καὶ ὁ Ἀντωνάκης δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ τα πάρῃ.

Ἄν ἐβλέπατε τὸν Ἀντωνάκην νὰ τρέχῃ φοβισμένος σὰν τὸν λαγόν, δὲν θὰ ἐπιστεῦατε ποτέ ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔκαμε πρὸ ὀλίγου τὸ παληκάρι καὶ ἐκαμάρωνε καὶ ἐνίκησεν ὅλους τοὺς ἐχθρούς!

Κῦρ Ἀντωνάκη, μάθε ἄλλῃ φορὰ νὰ μὴν ὑπερηφανεύεσαι διὰ παληκαριά που δὲν ἔχεις!

Τ' ἀκοῦς, κουμπάρε;

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

— Παντελῆ, ποῦ εἶσαι; ἔλα δὲ, ἔχω καὶ νὰ σου εἰπῶ! ἐφώναζεν ἡ Κυρά Στάθαινα.

Καὶ ἡ Κυρά Στάθαινα ἔτρεχεν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, καὶ ἐφώναζεν, ἐφώναζεν, ἐφώναζεν, ἀλλ' ὁ Παντελῆς δὲν ἐφαίνετο. Ἐπὶ τέλους ὁμῶς ἐδαρύνθη νὰ φωνάζῃ ἀνωρελῶς, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν της, ὅπου ἐξηκολούθησε τὰς ἐργασίας της.

Μετ' ὀλίγα λεπτά ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ ἐφάνη ὁ Παντελῆς.

— Μὲ ἤθελες, μάνα;

— Ποῦ ἤσουν, κηκόπαιδο; Δύο ὥρες τώρα σε ζωνάζω.

— Ἦρουν 'ς τὸ γυαλὸ μὲ τὸν Ἀντώνη καὶ μὲ τὸν Ἀγγελῆ κ' ἐπαίξαμε.

— Ἀκουσε, Παντελῆ! ἂν εἶσαι φρόνιμος, αὔριο ποῦ θὰ πάγω 'ς τὰς Ἀθήνας θὰ σε πάρω μαζί μου! θὰ πᾶμε μὲ τὸ βαπόρι ἕως τὸν Πειραιᾶ.

— Στὸ σπίτι που ἦσουν παραμάνια θὰ πᾶμε, μάνα, νὰ ἰδοῦμε τὸν μικρὸ ἀφέντη που ἐβύζαζες μὲ τὸ γάλα σου;

— Ναί, ναί, παιδί μου. Τὸ καυμένο τὸ παιδί εἶνε πάντα ἄρρωστο καὶ της ἄλλης μ' ἐζήτησε! θέλω νὰ ἰδῶ τὴν παρκμάν, εἶπε. Τὸ κακόμοιρο τ' ἀγαπῶ σὰν νὰ ἦτο δικό μου παιδί.

Καὶ ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἐσπύγγιζε τοὺς δακρυσμένους ὀφθαλμούς της. Ἀλλ' ὁ Παντελῆς ἀφοῦ ἔμαθεν ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, δὲν ἐπερίμενε πλέον τίποτε καὶ ἔτρεξε νὰ εὕρῃ τοὺς φίλους του.

Ἐννοεῖτε πλέον μὲ τί χερὴν ἀνῆγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Παντελῆς τὸ ταξίδιον του! τὰ ἄλλα παιδιά τὸν παρετήρουν μὲ ζηλείαν διὰ τὴν καλὴν του τύχην. Θὰ ἐπήγγινεν εἰς τὰς Ἀθήνας! εἰς τὸ πλούσιο ἐκεῖνο σπίτι! θὰ ἐταξίδευε μὲ τὸ βαπόρι! Τί εὐτυχὴς που ἦτο αὐτὸς ὁ Παντελῆς!

Τὴν ἐσπέραν ἐκοιμήθη ἐνωρίς! καὶ εἰς τὸ ὄνειρόν του εἶδεν ὅτι ἐταξίδευε μὲ τὸ ἀτμόπλοιο πῶσον γρήγορα ἐπῆγαιναν!

Τὴν αὐγὴ αὐγὴ ἐσηκώθησαν, καὶ εἰς τὰς πέντε ἐκατέβησαν εἰς τὸν αἰγιαλόν, ὅπου τὸ ἀτμόπλοιο ἐπερίμενε νὰ πάρῃ ἐπιβάτας διὰ νὰ τοὺς ὑπάγῃ εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀπὸ τὴν Τήνον.

Ὅταν ἀνεχώρησε τὸ ἀτμόπλοιο, ὁ Παντελῆς ἔστεκε σιμὰ εἰς τὸ παραπέτον καὶ ἔβλεπε τὰς οἰκίας, αἱ ὁποῖαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐξηφανίζοντο, μόνον δὲ ἡ Εὐχγγελίστρια μὲ τὸ ὑψηλὸν της κωδωνοστάσιον διεκρίνετο ἀπὸ μακρὰν.

Τὸ παιδίον παρετήρει μὲ περιέργειαν τὴν μηχανὴν τοῦ ἀτμοπλοίου, τὰς ἀγκύρας, ἡρώτα τοὺς ναῦτας διὰ τὴν ναυτικὴν πυξίδα, καὶ δι' ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἔβλεπε πρῶτην φοράν.

Ἐπὶ τέλους ἔφθασαν εἰς τὸν Πειραιᾶ! τί κηράβια καὶ βαπόρια ἀμέτρητα! ἔπειτα ἐμβήκην εἰς τὸν σιδηρόδρομον, ὅστις ἔτρεχε γρήγορα, γρήγορα ὡς δαιμονισμένος καὶ χωρὶς νὰ το καταλάβουν τοὺς ἐφέντες εἰς τὰς Ἀθήνας! ἐπέρασεν κατὰ στενοὺς καὶ κηκοὺς δρομίτους ὡσὰν τῆς Τήνου, ἔπειτα ὁμῶς ἐξῆλθον εἰς πλατεῖς καὶ μεγάλους δρόμους. Τί ὠραῖαι οἰκίαι μαρμαροκτισμέναι, καὶ τί ὑψηλαί! ὁ Παντελῆς ἔτριβε τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Ἦλθαμε, τῷ εἶπεν ἡ μήτηρ του.

Καὶ ἐξῆλθον εἰς ἓν ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ μαρμαροκτισμένα ἐκεῖνα μέγαλα, ἀνέβησαν τὴν κλίμακα, ἐπέρασεν ἀπὸ πολλὰ δωμάτια, καὶ τέλος ἔφθασαν εἰς ἓν δωμάτιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὠραῖαν θέαν πρὸς τὸν ἐλκιδῶνα.

Τὸ παράθυρον ἦτο ἀνοικτόν, καὶ πλησίον εἰς αὐτὸ ὁ Παντελῆς εἶδεν ἓν παιδίον καθήμενον εἰς μίαν πολυθρόναν, περιτυλγμένον μὲ ἓν σάλι. Ἡ μήτηρ του μόλις εἰσηλθὼν ἔτρεξε καὶ τὸ ἐφίλησε κλαίοντα:

— Περικλῆ μου, παιδάκι μου, πῶς εἶσαι;

Αὐτὸς ἐκεῖ ἦτο ὁ Περικλῆς, τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον εἶχε βυζάξῃ ἡ μήτηρ του ὅτε ἦτο παραμάν; Καὶ ὁ Παντελῆς ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του ὅτι τὰ παιδία τῶν Ἀθηναίων δὲν ὁμοιάζουν μὲ τὰ παιδία τῆς Τήνου. Τὶ ἰσχνὸν καὶ ὠχρὸν πρόσωπον ἦτο ἐκεῖνο, μισοκρυμμένον ἀπὸ τὰ ξανθὰ μακρὰ καὶ ὑλιστερά μαλλιά του! .. Αὐτὸς ἦτο ὁ μικρὸς ἀφέντης τῆς μητρὸς του!

— Ἐλα δὲ, Παντελῆ, ἔλα νὰ μου εἰπῇς καλημέρα. Καὶ ὁ Περικλῆς ἤπλωσεν εἰς τὸ παιδίον τὸ χεράκι του τὸ ὁποῖον ἦτο ἄσπρον ὡσὰν κηρί.

Ὁ Παντελῆς ἐσκέφθη μίαν στιγμὴν ἔπειτα ἐπλησίωσε καὶ ἤπλωσε καὶ τὴν ἰδικὴν του χεῖρα χαμηλωσας τὴν κεφαλὴν του.

Μετ' ὀλίγον ἐμβήκεν ἡ οἰκοδέσποινα ἡ ὁποία ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ μὲ τὴν παραμάναν καὶ ἐξῆλθε μὲ αὐτὴν ἀπὸ τὸ δωμάτιον. Τὰ δύο παιδιά λοιπὸν ἔμειναν μόνα.

Ὁ Περικλῆς παρετήρησε τὸν Παντελῆ, ἐσκέφθη ἴσως πῶσον δυνατόν καὶ ὑγιὲς παιδίον ἦτο, ἐξήτασε τὸ ῥοδόχρουν πρόσωπόν του, καὶ ἔπειτα εἶπε:

— Πόσο σε ζηλεύω, Παντελῆ!

Ὁ Παντελῆς τὸν παρετήρει μειδιῶν καὶ δὲν ἔλεγε τίποτε.

— Εἶσαι εὐτυχὴς, ἐξηκολούθησεν ὁ Περικλῆς, εἰμπορεῖς νὰ τρέχῃς, νὰ πηδᾷς ἐλεύθερα, εἰμπορεῖς νὰ κάμῃς ὅ,τι θέλεις.

— Καὶ γιατί δὲν κάνεις καὶ σὺ ὅ,τι θέλεις, ἀφέντη;

— Διότι δὲν εἰμπορῶ.

— Δὲν μπορεῖς νὰ τρέχῃς εἰς τὸ γυαλὸ καὶ εἰς τὰ χωράφια, νὰ παίξῃς μὲ τὰλλα παιδιά!;

Ὅχι, δὲν εἰμπορῶ.

— Γιατί;

— Διότι δὲν εἰμπορῶ νὰ περιπατήσω μόνος μου, πρέπει νὰ με βστατοῦν!

Ὁ Παντελῆς ἔμεινε σιωπηλὸς μίαν στιγμὴν, ἔπειτα ἠρώτησε.

— Τὸ λοιπὸν τί κάμνεις ὅλη τὴν ἡμέρα αὐτοῦ μέσα; (καὶ ἐδείκνυε τὴν πολυθρόναν).

— Διαβάζω, συλλογίζομαι, ἀκούω τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἄλλους που ἔρχονται καὶ μου ὁμιλοῦν, καὶ κάποτε... κλαίω ὅταν εἶμαι μόνος, εἶπε μὲ σιγανὴν φωνήν.

— Κλαῖς; ἠρώτησε μὲ ἐκπληξιν ὁ Παντελῆς ὁ ὁποῖος δὲν εἰσέφρανε ὅτι κλαίουν χωρὶς αἰτίαν τὰ παιδία. Αὐτὸς ἔκλαιε μόνον ὅταν ὁ πατήρ του τὸν ἔδεσσε.

— Καὶ σὺ τί κάνεις ἐκεῖ εἰς τὴν Τήνον;

— Ἐγὼ; παίζω, πηγαίνω μὲ τῆς βάρκας, κολυμῶ τὸ καλοκαίρι.

— Εἶσαι εὐτυχὴς, πολὺ εὐτυχὴς!

Καὶ ὁ Περικλῆς ἐκίνει σιγὰ σιγὰ τὴν κεφαλὴν του.

— Δὲν μου λές, ἀφέντη, ἠρώτησεν ὁ Παντελῆς, ὅστις ἔλαβε θάρρος πλέον, γιατί ἔχεις τόσο μακρὰ τὰ μαλλιά σου; δὲν σε στενοχωροῦν;

— Τὰ ἔχω μακρὰ, διότι... διότι... θέλεις νὰ το μάθῃς, Παντελῆ; Βοήθησέ με νὰ σηκωθῶ καὶ θὰ ἰδῇς τὸ διατί!

Ὁ Παντελῆς, τοῦ ὁποῖου ἐκινήθη ἡ περιέργεια ἀπὸ τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνο δι' ὅτι ἤπλωσε τὴν χεῖρά του, ἐβοήθησε τὸν Περικλῆ νὰ σηκωθῇ, καὶ ὅταν ἐστάθη ὀρθός, ὁ Περικλῆς, τὸν παρετήρησε, καὶ μὲ ἓν μειδιάμα θλιβερώτατόν τῳ εἶπε:

— Εἶδες τώρα διατί;

Ἦτο κυρτός, καμπύρος! Τὰ μακρὰ μαλλιά του ἔφθανον ἕως εἰς τὴν μέσην του καὶ ἐσκέπαζον ἓν μέρος τὴν παραμορφωμένην ἐκείνην ῥαχίν!

Ὁ Παντελῆς παρετήρησε μὲ ἐκπληξιν τὸ δυστυχὲς παιδίον ὁ Περικλῆς ἐκάθησεν εἰς τὴν πολυθρόναν πάλιν, καὶ ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν του μὲ τὰς χεῖράς του ὅτε ἐσέκωπε τὴν κεφαλὴν του ἡ μορφή του ἦτο βρεγμένη ὅλη μὲ δάκρυα.

— Εἶνε ἐντροπὴ εἰς ἓνα παιδί ἑνδεκα χρόνων νὰ κλαῖ ἔτσι, εἶπε! ἀλλὰ τί νὰ κάμω; εἶμαι ὑπερήφανος ὀλίγον καὶ κάθε φοράν που ἀναγκάζομαι νὰ δείξω τὸ ἐλάττωμά μου εἰς ἓνα ἄλλον, πονῶ ἐδῶ μέσα, καὶ τότε κλαίω!...

Ὁ Παντελῆς ὀλίγον ἔλειψε νὰ δακρύσῃ ἀπὸ τὴν συγκίνησίν του ἀλλ' ἐκράτησε τὰ δάκρυά του ἀπὸ

τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔμεινε πλησίον του, καὶ τῳ ἐδείξε πολλὴν ἀγάπην. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνεχώρησαν. Ἡ παραμάνια ἀπεχαίρετο μὲ δάκρυα τὸν Περικλῆ, ὁ Παντελῆς ἐπλησίασε καὶ αὐτὸς διὰ νὰ φιλήσῃ τὴν χεῖρά του, ὅπως τῳ εἶπεν ἡ μήτηρ του κρυφὰ εἰς τὸ αὐτίον του, ἀλλ' ὁ Περικλῆς ἔκρυψε πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν ἐφίλησεν εἰς τὸ πρόσωπον.

Ἀρα ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν πλουσίαν ἐκείνην οἰκίαν κατετάβησαν εἰς Πειραιᾶ, ἀλλ' ὁ Παντελῆς ἦτο μελγχολικός, δὲν ἔβλεπε τίποτε, καὶ ἐσυλλογίζετο ὁλονὸν τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο παιδίον τὸ ὁποῖον ἔμεινε ἀκίνητον εἰς τὴν πολυθρόναν!

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν κατέβησαν εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ μὲ τὸ ἀτμόπλοιο ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Τήνον. Ἡ μικρά των οἰκία ἐφάνη σκυθρωπὴ εἰς τὸν Παντελῆ, οἱ δὲ φίλοι του ὅταν τὸν εἶδαν τόσον συλλογισμένον, εἶπον καλλίτερα νὰ μὴν εἶχε πάγῃ εἰς τὰς Ἀθήνας.

Τὴν ἐπαύριον, καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, καὶ πολλὰς ἄλλας ἡμέρας, ὁ Παντελῆς ἐσυλλογίζετο τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο παιδίον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἰδῆ εἰς τὸ πλούσιον ἐκεῖνο μέγαρον. Κάποτε, ἐν ᾧ ἡτοιμάζετο νὰ τρέξῃ, νὰ παίξῃ μὲ τὰλλα παιδία, ἔσπεκεν ἀκίνητος καὶ ἐψιθύριζεν: « Ὁ Περικλῆς δὲν μπορεῖ νὰ παίξῃ, ὁ καυμένος!.. »

Ἐπέρασεν δύο μῆνες καὶ σχεδὸν δέν τον ἐνθυμεῖτο πλέον ἀλλὰ μίαν ἐσπέραν εἶδε τὴν μητέρα του ὅτι εἶχε κόκκινὰ ἀπὸ τὰ δάκρυα τὰ ὀμμάτιά της, ἔπειτα τὴν εἶδε νὰ κλαῖν ἀκόμη καὶ νὰ φιλῇ ὀλίγα ξανθὰ μαλλιά τὰ ὁποῖα της εἶχαν στελεῖ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας! ὁ Παντελῆς ἐνόησε διὰ μιᾶς τί συνέβη. ἔτρεξεν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἐπῆγε μακρὰν, μακρὰν, καὶ τέλος ἐξηπλώθη χαμοῦ εἰς ἓν λιβάδι, ὅπου ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν του μέσα εἰς τὰ χόρτα. Ἐνεθυμήθη τὰ μακρὰ ἐκεῖνα ὀλόχρυσα μαλλιά τὰ ὁποῖα ἐσκέπαζον τοὺς ὤμους τοῦ δυστυχὲς παιδίου, καὶ τῳ ἐφάνη ὡς νὰ ἤκουε τὴν μελαγχολικὴν φωνήν, ἡ ὁποία τῳ ὀμιλεῖ ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ τῳ εἶπε:

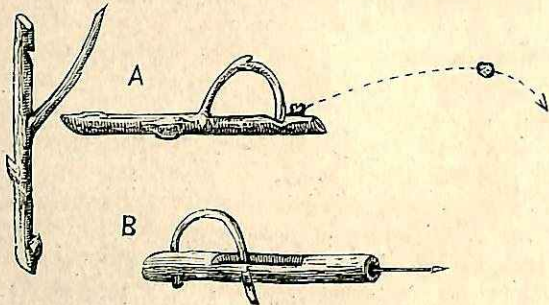
— Κάποτε... κλαίω ὅταν εἶμαι μόνος!

Ἐπειτα ἐσέκωσεν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν του ἦτο σοδαρός ἐκύτταξε τριγύρω του! εἶδε τὰ ἄστρα τὰ ὁποῖα ἓνα ἓνα ἤρχισαν νὰ ἀντέλλουν εἰς τὸν οὐρανόν, ἤκουσε τοὺς γρύλλους οἱ ὁποῖοι ἐφώναζον εἰς τὴν σιωπὴν τῆς νυκτὸς καὶ ἐψιθύρισε μέσα του.

— Ὁ καυμένος ὁ Περικλῆς, τώρα πλεῖα δὲν θὰ ἐντρέπεται που ἦταν ἔτσι!... ποῖος ξεῦρε! ἴσως τώρα τρέχει καὶ αὐτὸς ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανόν!

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

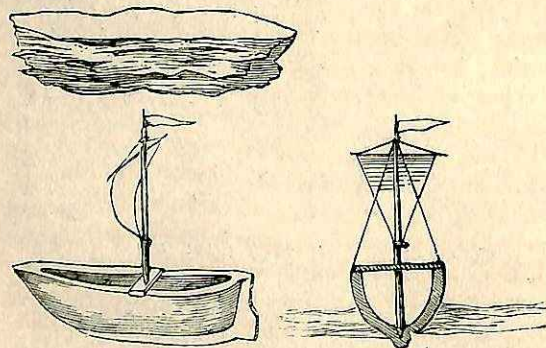
ΤΟ ΞΥΛΙΝΟΝ ΠΙΣΤΟΛΙ. — Κόψατε ἀπὸ ἓν δένδρον ἓνα διπλοῦν κλῶνον, ὅπως δεικνύει τὸ σχῆμα 1. Κυρτώσατε τὸν μικρὸν κλῶνον καὶ στηρίζατέ τον εἰς τὴν μικρὰν ἐντομὴν τὴν ὁποίαν θὰ κάμητε ἐπάνω εἰς τὸν χονδρὸν κλῶνον, ὡς βλέπετε εἰς τὸ Α. Ἐμπρὸς εἰς τὸ κυρτῶθαι αὐτὸ κλωνοράκι θέσατε ἓνα πετραδάκι· ἐὰν ἀνασηκώσετε σιγὰ σιγὰ μὲ τὸν δάκτυλόν σας τὸ

Σχῆμα 1.

κλωνοράκι, τότε ξετεντώνεται καὶ ρίπτει τὴν μικρὰν πέτραν μακρὰν. Εἰς τὸ Β βλέπετε ἄλλου εἶδους πιστόλιον· τοῦτο εἶνε κατεσκευασμένον ἀπὸ ἓν κλωνοράκι κουφοξυλίας κούφιον μέσα, καὶ ἀπὸ τὸ στόμιόν του τινάζει ἓν βέλος.

Εἰς τὸ μέσον κάμετε ἓν ἄνοιγμα διὰ νὰ κινῆται ὁ προώστης δηλαδὴ τὸ κλωνοράκι τὸ ὁποῖον σκουντᾷ τὸ βέλος.

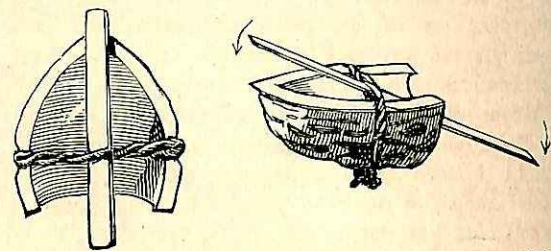
Σχῆμα 2.

ΠΛΟΙΑ. — Μὲ ἓνα χονδρὸν φλοιὸν ἐλάτης κάμετε μὲ τὸ μαχαῖρι σιγὰ σιγὰ καὶ μὲ ὑπομονὴν τὸ ὥραϊον πλοίαριον τὸ ὁποῖόν σας δεικνύει τὸ σχῆμα 2. Τὴν ἀρματοσίαν τοῦ πλοιαρίου κάμετε μὲ μίαν βέργαν καὶ μὲ κλωστήν, καὶ ἓν μικρὸν τεμάχιον ὑφάσματος θὰ σας χρησιμεύσῃ ὡς πανί.

Ο ΓΥΓΑΛΟΣ. — Ἴδου ἓν ὥραϊον μουσικὸν ὄργανον μὲ τὸ ὁποῖον εἰμπορεῖτε νὰ σημαίνετε τὴν ὑποχώρησιν. (Σχῆμα 3).

Διὰ νὰ το κατασκευάσετε, σὰς ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχητε ἓν κέλυφος καρυδίου, ἓν τεμάχιον ξύλου καὶ ὀλίγον σπάγον.

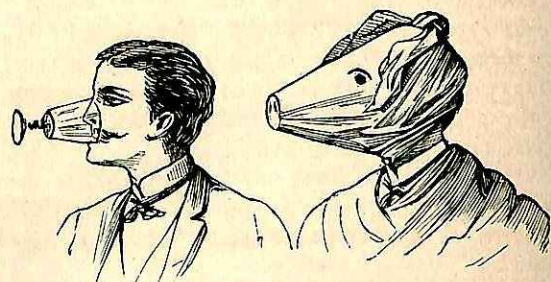
Ἀφοῦ προσαρμώσετε στερεὰ τὸ ξύλον εἰς τὸ μέσον τοῦ διπλοῦ καὶ ἐστριμμένου σπάγου τότε βάλλετε ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν τὸ ὄργανον.

Σχῆμα 3.

Η ΚΕΦΑΛΗ ΤΟΥ ΧΟΙΡΟΥ. — Ἐὰν ἀγαπᾶτε τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ἀκουστικὴν, θὰ σας περιγράψω ἓν περίεργον πείραμα τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖται μὲ ἓν ποτήριον τοῦ δίσκου καὶ μίαν πετσέταν.

Θὰ κρατῆσετε μεταξὺ τῶν ὀδόντων σας τὸ ποτήριον (προσέξατε ὅμως καλὰ νὰ μὴ το σπάσετε) καὶ θὰ σκεπασθῇτε μὲ τὴν πετσέταν τὴν ὁποίαν προσαρμώσετε τοιοιτοτρόπως, ὥστε τὰ ἄκρα τοῦ κόμβου νὰ σχηματίσουν τὰ ὦτα τοῦ ζώου, (ιδέτε τὸ σχῆμα 4).

Σχῆμα 4.

Ἀφοῦ γίνουν ὅλα αὐτὰ ἐκβάλετε δυνατὸν γρυλλισμὸν ὁ ὁποῖος θ' ἀντηχήσῃ εἰς τὸ ποτήρι μὲ μεγάλην δύναμιν, καὶ ἐὰν εἰξεύρετε νὰ κινήσετε τὴν κεφαλὴν σας ὅπως ὁ χοῖρος ὅταν σκαλίζει τὸ ἔδαφος, θὰ ἐπιτύχετε πολὺ καὶ θὰ σας χειροκροτήσουν οἱ ἀκροαταί σας.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

Ἡ Ἑλπινίκη εἶνε τῶρα πλέον νεᾶνις. Ἐμῶν κεν εἰς τὰ δεκαεπτά τὴν ἄνοιξιν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀπὸ μικρὰ ἐπιμελεστάτη εἰς τὰ μαθήματά της ἐπῆρε διπλωμα πρώτης τάξεως εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις της, καὶ τὸ ἀκόλουθον ἔτος ἐπῆρεν εἰς τὸ ὦδεον τὸ δεύτερον βραβεῖον τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Οἱ γονεῖς τῆς Ἑλπινίκης δὲν εἶνε πλούσιοι· ἐν τούτοις ἐστενοχωρήθησαν πολὺ διὰ νὰ ἐκπαιδεύσουν ὅπως πρέπει τὴν κόρην των. Καὶ αἱ θυσίαι των δὲν ἐπῆγαν εἰς τὰ χαμένα. Ἡ Ἑλπινίκη τῶρα ἔχει μαθητρίαν καὶ τὰς διδάσκει πολὺ καλὰ, καὶ ὅσον πάγει γίνεται καὶ αὐτὴ καλλιτέρας, διότι ἐργάζεται ἀκαταπαύστως.

Μόνοι οἱ ἀνόητοι καὶ οἱ φαντασμένοι νομίζουν ὅτι δὲν ἔχουν ἀνάγκην νὰ μάθουν ἀκόμη περισσότερα. Ἡ Ἑλπινίκη ὅμως δὲν τοὺς ὁμοιάζει, ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ μαθαίνει καὶ εἶνε πολὺ εὐτυχὴς καὶ ὑπερήφανος διότι βοηθεῖ τοὺς γονεῖς της καὶ τὰς ἀδελφάς της τὰς ὁποίας ἀνέλαβε νὰ ἐκπαιδεύσῃ ἡ ἴδια.

Τώρα ὅπου ἐργάζεται ἡ Ἑλπινίκη ἔπαυται αἱ στερήσεις τὰς ὁποίας ὑπέφερεν ἔως τότε ἡ οἰκογένειά της.

Ὁ πατὴρ της δὲν εἶνε πλέον ἡνυχασμένος νὰ κοιμᾶται ἐνωρίς τὸ ἑσπέρης καὶ νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὰ χαράγματα διὰ νὰ κάμῃ καὶ μίαν συμπληρωτικὴν ἐργασίαν, ἐπειδὴ δὲν τῇ ἔφθαναν ὅσα ἐκέρδιζε τὸν μὴν. Ἡ μήτηρ της εἰμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ τὸ καλοκαίρι εἰς τὰ θερμὰ λουτρά διὰ νὰ ἰατρευθῇ ἀπὸ τοὺς ρευματισμούς της, καὶ ὁ πάππος της ὁ ὁποῖος κάθεται ἀναπαυτικὰ εἰς τὴν ἔδραν του δὲν ἔχει πλέον καμμίαν ἀνησυχίαν διὰ τὸ μέλλον τῶν ἀγαπητῶν του ἐγγόνων.

Ὅλης αὐτῆς τῆς εὐτυχίας αἰτία εἶνε ἡ Ἑλπινίκη, ὡς ἀνταμοιβὴν της δὲ κάθε ἡμέραν ἔχει τὴν εὐχαρήστησιν ὅτι βλέπει νὰ εὐτυχοῦν οἱ ἰδιοὶ της.

Πραγματικῶς, ὑπάρχει ἄλλη εὐτυχία δυναμένη νὰ συγκριθῇ μὲ ἐκείνην τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ὅστις κάμνει εὐτυχεῖς ὅσους ἀγαπᾷ.

Ὅχι, μικραὶ μου φίλαι, δὲν ὑπάρχει ἄλλη εὐτυχία ὥσπιν αὐτήν. Ὅταν μεγαλώσετε καὶ θὰ εἰσθε εἰς θέσιν νὰ κρίνετε μόναι σας θὰ ἰδῇτε ὅτι ἔχω δίκαιον.

Ἡ Ἑλπινίκη σήμερον εἶνε ἀκόμη παιδωτέρη ἀπὸ ἄλλοτε· ἡ χαρὰ της φαίνεται, ἂν καὶ προσπαθεῖ νὰ φανῇ πολὺ σοβαρωτέρα. Πρὸ ὀλίγου ἡγόρασε πολλὰ καὶ εὐμορφα ἄνθη· τριαντάφυλλα, πασχαλιές, μενεξέδες κλπ. καὶ τὰ ἔβαλε μὲ χλόην μέσα εἰς ἓν χρυσομένον πανεράκι.

Τὸ ἀνθοφόρον πανεράκι της εἶνε ἐξάίσιον, καὶ ὁ ἐπιτηδεύειν ἀνθοκόμος τῶν Ἀθηνῶν δὲν θὰ το ἔκαμνε καλλιτέρον.

Πρέπει νὰ μάθετε ὅτι τοῦ Ἀγίου Γεωργίου εἶνε ἡ ἐορτὴ τοῦ πάππου της καὶ ἡ Ἑλπινίκη δὲ το ἑλπισμόνησε διόλου.

Ἄλλοτε ὁ πάππος ἔδιδεν εἰς τὴν ἐγγονὴν κάπιον δῶρον, δὲν εἶνε δίκαιον λοιπὸν τώρα ἡ ἐγγονὴ ἢ ὁποία ἐμεγάλωσε νὰ τῇ κάμῃ καὶ αὐτὴ ἓν δῶρον;

Ὁ καὶ μὲν ὁ γέρον ἡγόραζε τὴν κούκλαν ἢ τὴν ἐργοθήκην τῆς Ἑλπινίκης ἐκ τῆς ὀλίγης συντάξεως τὴν ὁποίαν ἔπερνε ὡς ἀπόστρατος λοχαγός. Τώρα ἡ Ἑλπινίκη λαμβάνει κάθε μῆνα ὥραϊα χρυσὰ νομίσματα ὡς ἀνταμοιβὴν τῶν μαθημάτων τῆς μουσικῆς που παραδίδει.

Ἀλλὰ πρὶν κτυπήσῃ εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου τοῦ γέροντος στριχτιωτικοῦ, ἡ Ἑλπινίκη σταματᾷ, καὶ περιμένει τὴν μητέρα της καὶ τὰς ἀδελφάς της αἱ ὁποῖαι θὰ ἔλθουν νὰ ἐνωθοῦν μαζί της. Τοιοιτοτρόπως θὰ ἔμβουν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ πάππου ὅλοι μαζί καὶ θὰ τον καθίσουν ἐπάνω εἰς τὴν ἔδραν του.

Τότε ἡ Ἑλπινίκη θὰ θέσῃ τὸ πανεράκι της μὲ τὰ ἄνθη ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ πάππου της, ἐνῶ ἡ μήτηρ της θὰ δάλῃ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ γέροντος, μὲ ἓν φίλημα, τὸν σκούρον τὸν ὁποῖον ἐκέντησεν ἐπίτηδες δι' αὐτόν. Ἡ Ἰωάννα θὰ βάλῃ εἰς τὴν χεῖρά του μίαν μεγάλην ἀνθοδέσμη καὶ θὰ ἀπαγγεῖλῃ καὶ ἓν ποίημα, ἐνῶ ἡ μικρὰ Εὐγενία θὰ θέσῃ ὑπὸ τοὺς πόδας του τὸ κεντητὸν ὑποπόδιον (σκαμνάκι) που ἐτελείωσε πρὸ ὀλίγου, καὶ θὰ φωνάξουν ὅλοι μαζί:

Νὰ χαίρεσαι τὴν ἐορτὴν σου, παππού! νὰ μας ζήσης!... Καὶ ἔπειτα θὰ τον φιλήσουν πολὺ, καὶ ὁ πάππος των θὰ εὐχαριστηθῇ τόσο πολὺ, ὥστε οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπὸ τὴν συγκίνησιν θὰ γεμίσουν δάκρυα...

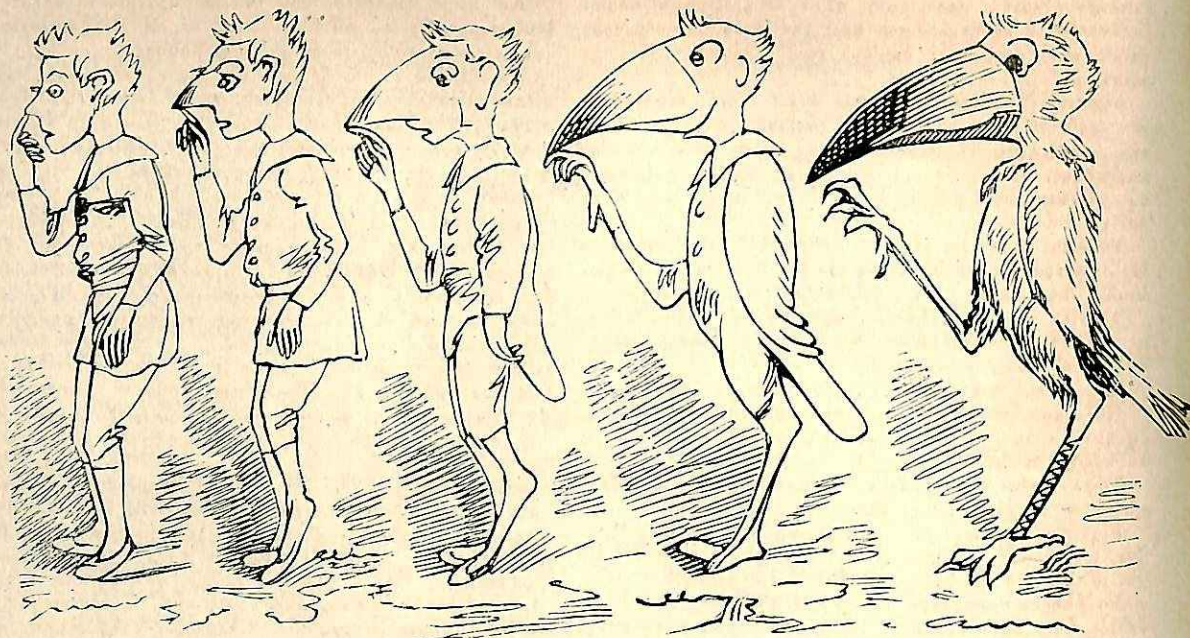
Τὰ μικρὰ παιδία κλαίουσαν ὅταν ἔχουν λύπην ἢ ὅταν πονοῦν, οἱ γέροντες ὅμως δὲν κλαίουσαν ὅταν ὑποφέρουν, ἀλλὰ τοῦναντίον ἅμα αἰσθανοῦν τὴν παραμικρὰν χαρὰν τὰ δάκρυα ὑγραίνουσιν τοὺς ὀφθαλμούς των...

Εἰς τὰ παιδία τὰ δάκρυα ὁμοιάζουν μὲ τὴν βροχὴν τοῦ θεοῦ τὴν ὁποίαν στεγνώνει γρήγορα ὁ καυστικὸς ἥλιος, εἰς δὲ τοὺς γέροντας τὰ δάκρυα εἶνε εὐάρεστοι δροσιά ἢ ὁποία ξαναδροσιάζει τὴν γεροντικὴν των καρδίαν...

Εὐλογημένη λοιπὸν νὰ εἶνε ἡ ἐορτὴ τοῦ πάππου ἢ ὁποία κατευχαριστεῖ ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ πλησιάζει εἰς τὸ τέλος της! Ἐπίσης εὐλογημένη νὰ εἶνε καὶ τὰ ἐγγόνια του τὰ ὁποῖα ἦλθον νὰ τον εὐχηθοῦν. Ἡ υἱὴν ἀγάπη, μικραὶ μου φίλαι, εἶνε τὸ πρῶτον στόλισμα τῶν καλῶν ψυχῶν.

ΣΑΠΦΩ ΔΗΛΑΔΗ

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΝΩΛΑΚΗ

ΤΙ ΘΑ ΚΑΤΑΝΤΗΝ ΝΑ ΓΙΝΗ Ο ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΑΝ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗ ΝΑ ΒΑΖΗ ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΜΗΤΗ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Της προάλλης που έκαμε έκτάκτως πολύ κρύο, ένα πτωχό άλλ' έξυπνο παιδάκι έπερπατούσε εις τὸν δρόμο μετ' τὸ πουνκάμισο τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ εἶχε δύο τρύπες, μίαν δεξιὰ καὶ μίαν ἀριστερά.

— Πῶς τρέχεις ἔτσι, τοῦ λέγει ἕνας φίλος του, θὰ κρυώσης!
— Μπα! καθόλου, οὔτε το καταλαβαίνω μάλιστα τὸ κρύο· μπαίνει ἀπὸ τῆ μιᾶ τρύπα καὶ βγαίνει ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Παλιχάρη τῆς Φακῆς.

Εἰς τὸ μάθημα τῆς Πραγματογνωσίας:

Ὁ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ: «Τὸ ἴον μυρίζει· πῶς το λέγουν πειδὲ Ἑλληνικά;

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ: (Μετά τινα σκέψιν). Τὸ ἴον ὁσφρίζεται!

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Πολυκοῦ Ἀστέρως.

Ἐν τῷ σχολείῳ τοῦ χωρίου.

Ὁ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ (Συλλαμβάνων τὸν μαθητὴν ἀπὸ τὸ αὐτόν). Παλιχόπαιδο, οὔτε στὴν φτέρνα τοῦ παπουτσιοῦ σου δὲν με γράφεις! ἔ;

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ (Κλαίων). Σὲ γράφω, δάσκαλε, σὲ γράφω!

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Γέροντος Μωριᾶ.

Πατὴρ πρὸς τὸν ἀτακτῆσαντα υἱόν του:

— Τί νὰ σου κάμω λοιπὸν τώρα; νὰ σε δείρω, καθῶς σου πρέπει;

Καὶ ὁ υἱός:

— Τί μ' ἐρωτᾷς, πατέρα; σὺ με δέρνεις καὶ χωρὶς νὰ μ' ἐρωτῇς!

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Ἐγχεῖς δίκαιον, ἀγαπητέ μοι Μέγα Ναπολέων Βοναπάρτη, ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ὁσημέραι τερπνότερα γίνεται, ὅπως καὶ σὺ το ἐνόησες ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τριῶν τελευταίων τόμων· ὅσον μεγαλύνει κανεὶς τόσον καλλίτερος πρέπει νὰ γίνεται.

Πολλὴν εὐχαρίστησιν θὰ ἔχω νὰ μου γράφης, νέε μου φίλε Ἰωάννη Χρ. Ἰωαννίδη. Τὸ προτεινόμενον ψευδώνυμον δὲν μου ἤρεσε καὶ νὰ ἐκλέξῃς ἕν ἄλλο ὥραϊον.

Αἱ ἐπιστολαὶ σου, Λυκοῦργε Λακεδαιμόνιε, δὲν εἶνε μὲν ἔκτακτοι ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ πάλιν ἄσχημοι· καὶ ἔπειτα μετ' τὸν καιρὸν θὰ μάθῃς καλλίτερα.

Ὁρῶν εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, Πολικὲ Ἀσθήρ, καὶ δύνασαι νὰ το διατηρήσῃς.

Ὅλα ὅσα ἐξήγησες, ἀγαπητή μου Δίκατερνὴ Σκοπέτου, σοὶ ἐστᾶλθαι ὥστε ἔχεις προμήθειαν ἀρκετὴν πρὸς ἀνάγνωσιν.

ὦ! βεβαίως Ὀδυσσεῦ Ἀνδροῦτσε, πολλὰ, πολλὰ, πολλὰ (ἀκριθῶς ὅπως μου γράφεις) λάβη ἔχει τὸ ποιημάτων σου· κάμε λοιπὸν ἕν ἄλλο καλλίτερον καὶ στείλ' ἐτό μοι.

Δὲν εἰξεύρω πῶς σου κατέβηκεν ἡ ἰδέα νὰ λάβῃς αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον, Μάταιε Κόσμιε. Χαρότερον ψευδώνυμον

δὲ ἐν παιδίον δὲν δύναται νὰ υπάρῃ, καὶ νὰ το ἀλλάξῃς γρήγορα. Μάταιος εἶνε ὁ κόσμος δι' ἐκείνους ὅπου δὲν ἐκπληροῦν κανένα προορισμόν, ἀλλὰ δι' ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντά των πρὸς τὴν Πατρίδα, πρὸς τοὺς γονεῖς των, πρὸς τοὺς ὁμοίους των, ὁ κόσμος ἔχει τὴν ἀξίαν του.

Δέχομαι εὐχαρίστως, Ῥήγα Φεραῖτε, τὰς εὐχαριστήσεις τοῦ φίλου σου, ὅστις ἦτο ἀσθενὴς καὶ τῷ ἔδωκε τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ νὰ διασκεδάσῃ καὶ ὅταν ἔγινε καλὰ σὲ παρεκάλεσε νὰ μ' εὐχαριστήσῃς. Πῶς νὰ μὴ χαίρω ἀπ' οὐ φαίνομαι ὡφέλιμος ὅχι μόνον εἰς τοὺς φίλους μου ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς φίλους τῶν φίλων μου!

Τοιοῦτος πρέπει νὰ εἶνε ὁ πόθος παντὸς Ἑλλήνος, φίλε Π. Ἰπποκράτους, νὰ ἴδῃ ἐλευθέραν τὴν πατρίδα του ἂν εἶνε δούλη. Τὸ περὶ οὗ ἐρωτᾷς ψευδώνυμον εἶνε κατηχημένον. Ὁρῶν εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, Πυθία· ἔν, ὡς λέγεις, μ' ἀγαπᾷς πολὺ, γράφε μου συχνὰ καὶ θὰ ἴδῃς πόσον σ' ἀγαπᾷ καὶ ἐγώ.

Καὶ πάλιν περυστικά, Ἀγρόμπελη.

Πολὺ μου ἤρρεσεν ἡ ἐπιστολή σου, ἀγαπητή μου Δοδώνη, ὡς καὶ ὁ τρόπος μετ' τὸν ὁποῖον δικαιολογεῖς διατὶ πραιτεῖς τὸ πρῶν ψευδώνυμόν σου Ἀπτερος Νίκη.

Τώρα πλέον ὅπου ἐφάνης, Ἀνατέλλουσα Σελήνη, κύττα νὰ μὴ ἐξαφανισθῇς πάλιν καὶ σὲ χάσωμεν.

Εἶχε περὶ τὸν τόσον πολλὸς καιρὸς ἀπ' ὅτου δὲν μου ἔγραψες, φίλε μου Γ. Χ. Βουρνάξ, ὥστε το ἐλθισμόνησα ὅτι εἶχες ἄλλοτε τὸ ψευδώνυμον Αἴας ὁ Τελαμώνιος· τώρα πλέον ἐπῆλθε παραγραφή καὶ ἔχασες κάθε δικαίωμα, ὥστε ἔκλεξε ἄλλο ψευδώνυμον, τὸ ὁποῖον κύττα νὰ μὴ ἀφῇς πάλιν εἰς τόσῃ ἀχρηστίαν, ἂν δὲν θέλῃς νὰ το χῆσῃς.

Μετ' ὅλον σου τὸ πολεμικὸν ὄνομα, Ἀτρόμητος Μπουμπουλίνα, αἱ ἐπιστολαὶ σου ἔχουν μίαν χάριν, ἡ ὁποία μου ἀρέσει πολὺ.

Τί ἐγίνετο τόσον καιρὸν καὶ δὲν ἐφαίνετο. Μικρὰ Καρδία; Ἐνα χρόνον τώρα οὔτε λέξιν δὲν μου ἔγραψες. Ἀλλ' ἄς εἶνε, ἀπ' οὐ μου ὑπόσχεσαι ὅτι θὰ μου γράφῃς ταχυτικά, σοὺ τραβῶ ὀλίγον τὸ αὐτάκι σου—θεραπευτικὸς ἐννοεῖται—καὶ σὲ συγχωρῶ.

Ἀπὸ σὲ ἐξαρτᾶται νὰ φανῇς ἀξία τῶν καλῶν συστάσεων πού σου ἔκαμα, Ναι καὶ Ὅχι.

Θὰ σ' ἐπιπλήξω αὐστηρῶς, Μέλαν Ἀετὲ, διότι ἠθέλησες νὰ με ἀπατήσῃς· μοὺ γράφεις «σοὺ στέλλω δύο μικρὰ ποιήματά μου, γνωρίζω ὅτι δὲν εἶνε καλὰ, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἂν ἐξακολουθῇσῃς οὕτω, θὰ μάθω νὰ κάμω καλλίτερα.» Ἄν ἐξακολουθῇς νὰ κάμῃς οὕτω, δὲν θὰ μάθῃς τίποτε, διότι τὰ ποιήματα αὐτὰ εἶνε ξένα καὶ μοὶ τα παρουσιάσας ὡς ἰδικά σου· ἔ, παιδί μου, παιδί μου, πῶς σου ἦλθε νὰ κάμῃς αὐτὸ τὸ σφάλμα; Πόσον λυποῦμαι.

Χαίρω ὅτι ἐνόησες διατὶ δὲν ἐδημοσιεύθῃσαν αἱ πνευματικαὶ ἀσκήσεις σου, Δημήτριε Ε. Μάξιμε.

Ἡ κρίσις σου περὶ ὅσων σοὺ ἀρέσουν εἰς τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ ἀποδεικνύει ὅτι ἔχεις καλαιοθησίαν, φίλε μου Γ. Πανᾶ.

Οἱ πόθοι τοὺς ἰποῖους ἔχεις εἶνε πολὺ καλοὶ, Ναυαρχε Μιαούλη,

Ἀδίκως παραπονεῖσαι, Αἴα Τελαμώνιε· εἰς ἕκαστον φύλλον ἐκτὸς τοῦ ἐβδόμου εἶνε δημοσιευμένον ἀπὸ ἕν ἀνιγμά σου.

Πολὺ συνεκινήθην ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν σου, ἀγαπητή μου Σπαρτιάτιε Ἀργιλεωνίε. ὦ! εἶνε φοβερὸν νὰ μὴ βλέπῃ κανεὶς, νὰ μὴ εἴπωρῃ ν' ἀναγνώσῃ. Σοὺ ἐπέρισε ἐντελὼς πλέον τὸ μάτι σου; γράφε μου νὰ ἡσυχάσω.

Εἰπέ εἰς τὴν ἐξαδέλφην σου, Λωρική, ὅτι τὴν εὐχαριστῶ διότι ἤρχισε νὰ με ἀγαπᾷ.

Ἀπ' οὐ μ' ἐρωτᾷς ἄς σοὺ το εἰπῶ· προτιμῶ νὰ ἀλλάξῃς ψευδώνυμον ἀπ' οὐ σὺ εἶσαι μία, αἱ δὲ Μοῦσαι ἐννέα· καλλίτερον νὰ λάβῃς τὸ ὄνομα μιᾶς Μούσης.

Δὲν εἴπωρῶ νὰ σοὶ ὀρίσω ἀκριθῶς πόσας ἡμέρας πρὶν πρέπει νὰ στέλλῃς τὰς ἐπιστολάς σου, Ἀρθος τῶν Λειμώνων, διὰ νὰ προσφθάνω νὰ σου ἀπαντῶ εἰς τὸ ἀμέσως προσεχὲς φύλλον· ὅπως ὁποῖοι φρόντιζε νὰ τὰς λαμβάνω δέκα ἡμέρας πρὶν τῆς ὀριζομένης διὰ τὴν ἐκδοσιν, ἐὰν δὲν ἔχῃς ὑπομονὴν νὰ ἴδῃς τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ μεθεπόμενον φύλλον.

Ἐρωτῶσεις, πληροφορίαι, ἀσπασμοί, προσήσεις.

Ὁ Ἰωάννης Χρ. Ἰωαννίδης ἀσπάζεται τὸν Δημήτριον Ε. Μάξιμον. — Ὁ Λυκοῦργος ὁ Λακεδαιμόνιος πέμπει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν Σπαρτιάτην Λεωνίδα, τοῦ ὁποῖου ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα. — Ζεὺς ὁ Νεφεληγερέτης ἀσπάζεται Δία τὸν Ἑρῖον, τὸν ὁποῖον παρακαλεῖ νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ὄνομα του. — Ἡ Αἰμοστάχουσα Καρδία ἀντασπάζεται τὴν Πορτιάδα Αἰδραν, τὸ Ἀρθος τῶν Λειμώνων, καὶ τὸ Τρέχα βῶτα καὶ ἔλα πές μου. — Ὁ Ἀρθε ἀσπάζεται τὸ Ἰον τοῦ Ἀγροῦ τὸν Ἐπίγειον Ἀγγεῖλον καὶ τὴν Ἀθηγαρίδα. — Ὁ Ἐνδοξος Πιρικλῆς ἀσπάζεται τὸ Λάρι τῆς Γραβιάς, τὸν Μέλαν Ἀετὸν καὶ τὴν Φιλέρμον Τρυγόνα. — Ἡ Ἀγρόμπελη ἀσπάζεται τὴν Βασιλίδα τῆς Ἐρήμου, τὴν Αἰμοστάχουσαν Καρδίαν, καὶ τὴν Χαριτόδοτον Ἀρυσάλλίδα. — Ἡ Ἀνατέλλουσα Σελήνη ἀσπάζεται τὴν Ἀμαυρίλιν, ἣν παρακαλεῖ νὰ τῇ εἴπῃ τὰ ἀρχικά γράμματα τοῦ ὀνόματός της. — Ὁ Ἀλέκτωρ τῆς Αὐγῆς ἀσπάζεται τὸν Ἀπόμαχον τῆς Λέσβου. — Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἐρήμου ἀσπάζεται τὸν Ἀργοναύτην εἰς δν δηλοῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομά του, τὸν Γέροντο Μωριᾶ καὶ τὴν Βασιλίδα τῆς Ἐρήμου. — Νικήτας ὁ Τονχοφάγος ἀσπάζεται τὸν Ὀδυσσεῦ Ἀνδροῦττον τὸν Ἐνδοξον Περικλῆ καὶ τὸν Οὐράριον Ἀγγεῖλον. — Ὁ Κεταλαμπαρδῆχος ἀσπάζεται τὴν Λωρικήν καὶ τὴν Μικροῦσαν Τραλάδα. — Ἡ Κοσμοφρόντητος Ἑλλὰς ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα τῆς Εἰκοστής Πέμπτης Μαοῖον καὶ τῆς Ἀτρομήτοο Μπουμπουλίνας. — Ἡ Μικρὰ Καρδία ἀντασπάζεται τὸ Ἀρθος τῶν Λειμώνων. — Ἡ Φιλέρμον Τρυγόνα ἀσπάζεται τὴν Ἀηδόνα τῆς Ἐρήμου, τὴν Φλωρεττίαν Ἀρσένη, καὶ τὸν Ἀλέκτορα τῆς Αὐγῆς. — Ὁ Ψεφάκος ἀσπάζεται τὸν Αἰθριον Οὐρανόν, ἐπιθυμῶ δὲ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τῆς Λωρικής καὶ τοῦ Ἰον τοῦ Ἀγροῦ, εἰς δὲ τὸν Δία τὸν Ἑρῖον θὰ εἴπῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἂν το εἴπῃ καὶ οὗτος. — Ὁ Δημήτριος Ε. Μάξιμος ἀσπάζεται τὸν Δίκαιον Ἀριστείδην οὐ ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα. — Ὁ Ἐπίγειος Ἀγγεῖλος ἀσπάζεται τὸν Βράχον τῶν Γλάρων καὶ τὸν Κωνστ. Παπαδόπουλον. — Ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἀσπάζεται τὴν Λιόνα, καὶ τὴν Μορὴν τοῦ Ἀρχαδίου. — Τὸ Ἀρθος τῶν Λειμώνων ἀσπάζεται τὴν Λωρικήν ἣς ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα, μοὶ ἀναθετεῖ δὲ νὰ εἴπω εἰς τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίνα, ὅτι δὲν δύναται νὰ τῇ εἴπῃ τὸ ὄνομα της. — Ἡ Σπαρτιάτις Ἀργιλεωνίς παρακαλεῖ τὸν Κατέβα νὰ φᾶμε νὰ τῇ εἴπῃ τὸ ὄνομα τοῦ εἰς δὲ τὰς Ἑρρέα Μοῦσας στέλλει τοὺς ἀσπασμούς της.

Εἰς τὰς ληθεύσας μετὰ τὴν 7ην Μαΐου ἐπιστολάς θὰ ἀπαντήσῃ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μετ' τὸ προσεχὲς φύλλον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

76. Συλλαβόγριφος.

Γράμμα εἶνε τὸ πρῶτόν μου, καθὼς καὶ τὰλλα δύο μου.
Πόλις δὲ τῆς Φθιώτιδος εἶνε τὸ σύνολόν μου.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Φιλέρημου Τρυγῶνος.

77. Συλλαβόγριφος.

Μικρὰ ἀγγλικάκια ἀπὸ τὸ ὅλον κάνουν.
Τὰλλα πουλιὰ τὸ πρῶτον στὸ μέγεθος δὲν φθάνουν.
Μὰ γὰρ τὸ δευτέρον μου λέ' ἡ γραμματική,
Πῶς εἶν ἀντωνυμία ἀλλ' ἀναφορική.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Μέλανος Ἀιτοῦ.

78. Λεξιγρίφος.

Ὁχυρὸν φρούριον εἰμαι
Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα κείμει.
Ἄν με ἀποκεφαλίσῃς
Κάποιο ἄνθος θὰ μυρίσῃς.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ματαίου Κόσμου.

79. Λεξιγρίφος.

Εἰμαι πόλις τῆς Τουρκίας εἰς τὸν χάρτην σου εὐρὲ με·
Ἄν μου κόψῃς τὸ κεφάλι, εἰς τὰ πλοῖα ζήτησέ με.
Ἐστᾶλη ὑπὸ Αἰάντος τοῦ Τελαμωνίου.

80. Λεξιγρίφος.

Εἰμαι πέρσης καὶ σκτράπης καὶ βεθχίως με εἰξεύρεις,
Ἄν ἐν σίγμα μου προσέθῃς, 'ς τὸ Αἰγαῖον θὲ νὰ μ' εὕρῃς.
Ἐστᾶλη ὑπὸ Φλωρεντίας Ν. Ἀρσένῃ.

81. Λεξιγρίφος.

Ὁμοῖο ὁ τάλας! ἂν ποτὲ κόψῃς τὴν κεφαλὴν μου
Καὶ ἂν με ρίψῃς 'ς τὸ νερό, θὰ χάσω τὴν μορφήν μου,
Ἐστᾶλη ὑπὸ Παναγιώτου Ἰπποκράτους.

82. Λεξιγρίφος.

Ἄνθος εἰμαι, ἀλλὰ ποῖον δὲν μπορεῖς νὰ με γνωρίσῃς
Ἄν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς καὶ τὸν τράχηλον ἐπίσης
Ζῶον γίνομαι τετράπουν σκέψου τώρα νὰ με λύσῃς.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Χωρικῆς.

83. Λένιγμα.

Ὁ Χριστὸς ἐνῶ με ἔχει, μ' ἔχουσι καὶ οἱ κακοῦργοι
Κι' ἀργηρόν των μ' ἔχουν χάμει ἅπαντες οἱ ραδιοῦργοι.
Εἰς τὸ ὕδωρ με εὕρισκεις, εἰς τοὺς πόταμούς με χάνεις,
Τί νομίζεις ὅτι εἰμαι; Ἄρα δὲν καταλαμβάνεις;
Ἐστᾶλη ὑπὸ Θεοδοσίου Θεοδοσίου.

84. Λένιγμα.

Τ' ἀρσενικόν μου ἂν παιχθῇ τὰ ὦτά σας εὐφραίνει,
Τὸ θηλυκόν μου ἔμπροσθεν τῶν οἰκῶν σας μένει.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ λαδωμένου Ποντικοῦ.

85. Λένιγμα.

Καὶ το τρώγεις καὶ σε τρέφει καὶ σε ζῇ τ' ἀρσενικόν μου
Καὶ στὴν Θεσσαλίαν πόλιν θὰ εὕρῃς τὸ θηλυκόν μου.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Παληκῆς τῆς Φακῆς.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἀγράμπελη, 7. Αἶας ὁ Τελαμωνίος, 10. Αἰμοστάζουσα Καρδία, 10. Ἀλέκτωρ τῆς Αὐγῆς, 5. Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας, 12. καὶ 10. Χ. Ν. Αναγνωστόπουλος, 4. Ἀνατέλλουσα Σελήνη, 7 καὶ 11. Ἄνθος τῶν Λειμώνων, 14. Ν. Γ. καὶ Δ. Ἀνυσίου, 14. Ἄπερος Νίκη, 12. Ἀρης, 3. Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, 8. Ἀτρόμητος Μπουμπουλίνα, 8. Βασιλεὺς τῆς Ἑρήμου, 6. Βοσκοπούλα Ζηλεμένη, 9. Γ. Χ. Βουρνάκης, 12 καὶ 10. Βρεγμένη Γάτα, 13. Γέρας τοῦ Μωριᾶ, 3. Γλωσσόδετης, 8. Διαβολάνθρωπος, 14. Ἐλεῦθερος Σκοπευτής, 9. Ἑλληνικὴ Σημαία, 12. Ἐνδοξος Περικλῆς, 5. Εὐγενὴς Πηνελόπη, 5. Εὐσμον Ἄνθος, 16. Ζεὺς ὁ Νεφεληγερέτης, 8. Ζηλιάρης, 13. Ζιζάνιον, 16. Ἡλιογέννητη, 8. Ἡρώας τῆς Καλκμπάκας, 14. Θαλασσοπούλι, 6. Μιχαὴλ Κ. Θεοδώρου, 7. Π. Ἰπποκράτους, 5. Ἰωάν. Χ. Ἰωαννίδης, 9. Ἰωάννης Νικηταρᾶς, 5. Καλαβαρδίζκος, 12. Κατέβα νὰ φάμε, 11. Κόρη τῆς Ροῦμελης, 9. Κοσμοφίδητος Ἑλλάς, 6. Λαδύρινθος τῆς Κρήτης, 4. Λαγὸς μετὰ Πετραχίλη, 10. Λαδωμένος Ποντικός, 9. Πάνος Ι. Λάμπρος, 6. Λιμὴν τῆς Ζέας, 5. Λυκοῦργος ὁ Λακεδαιμόνιος, 5. Μαῖμου τοῦ Κωλέττη, 12. Δημήτριος Ε. Μάξιμος, 8. Μέγας Ναπολέον Βοναπάρτης, 15. Μέλας Ἀετός, 8. Μικρὸς Δεμοῦχος, 8. Μικρούλα Τραλαλά, 14. Μονοπώλαινα, 9. Μουτζαλιά, 10. Ἑλένη Α. Μπουκοῦρη, 6. Νικήτας ὁ Τουρκοφάγος, 7. καὶ 12. Ἑλένη Μ. Οἰκονόμου, 4. Παληκῆ τῆς Φακῆς, 10. Πάπια τοῦ Γιαλού, 11. Πολικός Ἀστὴρ, 10. Πουλὶ χωρὶς πτερὰ, 10. Πυγμαλίων, 12. Ρήγας Φεραῖος, 9 καὶ 9. Αἰκατερίνη Κ. Σκοπέτου, 4. Εὐφροσύνη Στεφανίτση, 7. Συμπαθητικός, 10. Τράγος τοῦ Συντάγματος, 12. Τσάτσος Γελαστή, 11. Φασουλῆς καὶ Περικλέτος, 13. Φιλέρημος Τρυγῶν, 8.

86. Λένιγμα.

Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς
Ἐνδὸς ὅλου εἶμαι τμήμα.
Ἄν τὸν τόνον μου κινήσῃς
Ἐς τὴν καρδίᾳ ποῦ μ' ἔχει κρῖμα!
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ναι καὶ Ὁχι.

87. Πρόδλημα. Διαίρεσον τὸν ἀριθμὸν 64 εἰς τέσσαρα ἄνισα μέρη, ἐξ ὧν προστιθεμένου εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἀριθμοῦ 3, ἀφαιρουμένου ἐκ τοῦ δευτέρου τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ, πολλαπλασιασθέντος τοῦ τρίτου πάλιν ἐπὶ 3 καὶ διαιρουμένου τοῦ τετάρτου διὰ τοῦ 3 νὰ εὕρεθῇ ἄθροισμα, ὑπόλοιπον, γινόμενον καὶ πηλίκον ἴσα πρὸς ἄλληλα.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.

88. Ἀπροσδόκητον. Διατί ἡ Αἰμοστάζουσα Καρδία δὲν ἐτάφη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα;
Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Αἰμοσταζούσης Καρδίας.

89. Λογοπαλίνδιον. Ποία πρωτεύουσα τρώγει τὰ σίδηρα;
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Μέλανος Ἀιτοῦ.

90. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων ὀκτὼ λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα θεοῦ τῶν Ἑλλήνων.
1. Ὅνομα ἀρχαίου ἥρωος. 2. Πόλις τῆς Θεσσαλίας. 3. Ἐποχή. 4. Πτηνόν. 5. Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 6. Κράτος τῆς Ἀσίας. 7. Μέρος τοῦ σώματος τῶν ἀλόγων ζώων. 8. Καρπὸς γλυκύς.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Αἰκατερίνης Κ. Σκοπέτου.

91. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων ἑνδεκα λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα θηρίου.
1. Θεότης τῶν ἀρχαίων αἰγυπτίων. 2. Θηρίον. 3. Ὅρος τῆς Ἑλλάδος. 4. Βασιλισσα εὐρωπαϊκοῦ κράτους. 5. Μέλος τοῦ σώματος. 6. Ἀρχαῖος ποιητής. 7. Ποταμὸς τῆς Ἀγγλίας. 8. Θεὰ τῆς Μυθολογίας. 9. Ζωῦφιον. 10. Ὅνομα μνηός. 11. Νῆσος τῆς Τουρκίας.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Πανούργου Ὀδυσσεύς.

ΛΥΣΕΙΣ

60. ΨΑΡΑ — 61. Φήμη (Φ, Μ). — 62. Ἀκανθος, ΑΝΗΡ — 63. Ἀμφιτρίτη (Ἀμφι, Τρί, ΡΗΜΑ τη). 64. Πῆτα, Ἦτα. — 65. Κύων, ΑΡΑΨ — 66. Μάϊανδρος, Ἄνδρος. — 67. Χαρά, ἀρά. — 68. Μέλος, ἔλος. — 69. Σύμη, Κύμη. — 70. Πέτρα, πτερὰ. — 71. Φάρος. 72. Θείον. — 73. Οὐρνός, οὐρά. — 74. Ὁ ἀριθμὸς 111. — Πλούταρχος. (1 Πρέβεζα, 2. Λαμία. 3. Οἶτυλος. 4. Ὑαίνα. 5. Ταῦρος. 6. Ἀθήναι. 7. Ρόδον. 8. Χίος. 9. Ὀδησσός. 10. Σύρος.)

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ]
[Συνέχεια ὅδε σελ. 129.]

ΙΗ'

ΑΛΗΘΗΣ ΝΑΥΤΙΚΟΣ

Τὰ πλοίαρία τῶν ἀλιέων ἤρχισαν νὰ ἐρχωνται ἂν ἔν. Οἱ ἀλιεῖς ἐπὶ τὴν παραλίαν καὶ ἐμάνθανον τὴν λυπηρὰν εἰδήσιν. Δυστυχεῖς ἄνθρωποι! ἐμάνθανον ὅτι τὰ παιδιά των ἔχθησαν εἰς τὸν Ὠκεανόν! Θρήνος καὶ κοπετὸς τῶν γυναικῶν, ἀγανάκτησις καὶ παραφορὰ τῶν ἀνδρῶν! Ὁ ἐφημέριος προσεπάθει νὰ τοὺς ἡμερώσῃ, καὶ νὰ καταπραῦνῃ τὴν δικαίαν ὀργὴν τῶν πατέρων. Αἱ μνητέρες δακρύουσαι ἐμεσίτευον, καὶ παρεκάλουν τοὺς ἄνδρας τῶν νὰ συγχωρήσουν τοὺς μικροὺς πταίστας τοὺς ὁποῖους πρὸ ὀλίγων ὥρῶν κατηρῶντο.

Πάντες οἱ ἀλιεῖς εἶχον ἔλθῃ, καὶ τελευταῖος ὁ Κουπιᾶς. Ὁ Κουπιᾶς ἦτο ὁ φρονιμώτατος ὅλου τοῦ χωρίου, καὶ ναυτικὸς ἐμπειρότατος καὶ γενναϊότατος. Πάντες οἱ λεμβούχοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ἀποπλεύσουν, καὶ μόνον τὸν Κουπιᾶν ἐπερίμενον διὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ τί θὰ κάμουν. Μόλις ἐπὶ τὴν σεν ἐκ τοῦ ἀκατίου του καὶ ἐπάτησεν εἰς τὴν γῆν, καὶ εὐθὺς πάντες ἔτρεξαν πλησίον του καὶ τον περιεκύκλωσαν, διότι εἰς αὐτὸν καὶ μόνον ἠλπιζον.

«Ἐλα, Κουπιᾶ, ἔλα! Δὲν εἰξέρεις τί κακὸ ἐπάθαμε! Δὲν ἔχομε πιά παιδιά! Μᾶς ἔφυγαν! Ἐλα, ἄλλος δὲν θὰ μ' ἐμπορέσῃ νὰ μᾶς τα δώσῃ, ἔλα!»

ΕΤΟΣ Η' — ΤΕΥΧΟΣ 10^{ον}.

Καθὼς ἔμαθεν ὁ Κουπιᾶς τί τρέχει, ἐξερράχη ὡς δούλιον.

«Ἄ! τοὺς κακούργους! ἀνεφώνησε. Καί με τὸ νοῦ σὰς το λέτε πως θὰ γυρίσω πάλι πίσω 'ς τὴ θάλασσα νὰ ψκρέψω τὰ κοφύχρονά σας; Ποῦ νὰ πᾶ νὰ ταῦρω; Καρφὶ δὲν μου καίεται! ἄς πᾶνε 'ς τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ κι' ἀκόμα παρὰ κεῖ! καλλίτερα γὰρ μᾶς, νὰ γλυτώσωμε ἀπὸ τὴν καθημερινή τους ἀνησυχία. Ἐλα, γυναῖκα, πᾶμε σπίτι! Εἰμαι ἐν κακῷ χάλι, θὰ φάω καὶ θὰ πλαγιάσω!

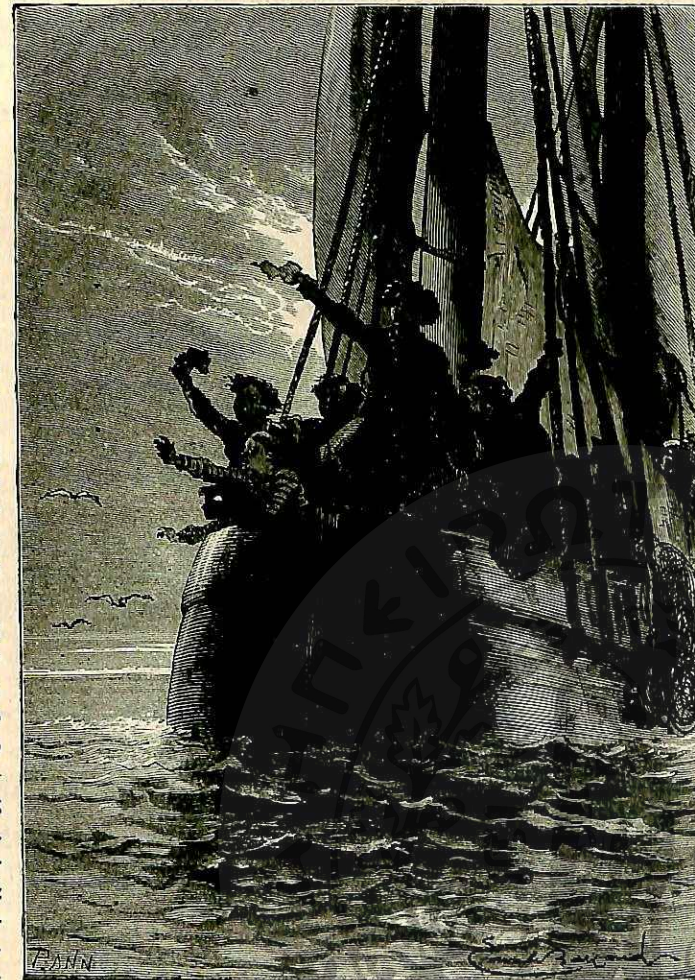
— Ἐλα, ἄνδρα μου, πήγαινε, θὰ το βρῇς τὸ τραπέζι στρωμένο καὶ τὸ φαγὶ ἀνέγγιχτο! Ἀφ' οὗ δὲν βλέπεις ἀπὸ τὴν πείνα πήγαινε νὰ φᾶς καὶ τὸ δικό μου καὶ τοῦ παιδιοῦ Ἐγὼ δὲν πεινώ καὶ τὸ παιδί ποῖός 'ξέρει ἂν εἶνε πεθαμμένο!

— Ἀπ' τὸ στόμα σου καὶ 'ς τοῦ Θεοῦ ταῦτί! εἶπεν ὁ ἀλιεὺς μετὰ φωνῆς τραχείας ἂν μου πέσῃ 'ς τὰ χέρια μου ζωντανό!.. Τὰ στρίγγλικά! Ὅλα νὰ τα καταπιῇ ἡ θάλασσα! Νὰ πᾶνε 'ς τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ!

— Κουπιᾶ τέκνον μου, εἶπεν ὁ ἐφημέριος, ἐγὼ σε ἐδάπτισα, ἐγὼ σε ἐστεφάνωσα. Λοιπὸν, ἀκουσέ μου τέκνον μου! δὲν φοβεῖσαι μήπως αἱ βλασφημίαι σου ἐπιούρουν τὴν θείαν ὀργὴν κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν καίμενων τῶν παιδιῶν!

— Σῶσέ τα, καπετὰν Κουπιᾶ, σῶσέ τα! ἐκραύγαζον πᾶσαι αἱ γυναῖκες καὶ τον περιεκύκλωνον.

ΤΟΜΟΣ Θ' — 10

— Νά τα σώσω!... καί' γιατί όχι... Μὰ καὶ ποῦ νὰ ταῦρω; δὲν μου λέτε;

— Γύρεψέ τα, ἄνδρα μου, καὶ θὰ ταῦρῃς! Σὺ που φορεῖς 'ς τὸ στηθός σου κάθε Κυριακὴ ὀκτώ ἀσημένια ἀριστεῖα κερδισμένα μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς σου, καὶ ἐπῆγες νὰ χάσῃς τὴ ζωὴ σου γιὰ νὰ σώσῃς ἀπὸ τὸν πνιγμὸ ἀνθρώπους που δὲν τοὺς εἴ-
ξερες, θὰ ἀφῆγες τώρα νὰ χαθῇ τὸ παιδί σου καὶ ὅλα τὰ παιδιά τοῦ χωριοῦ μας;

— Καπετὰν Κουπιᾶ, λυπήσου μας! λυπήσου με! εἶπεν ἡ κυρία Εἰρήνη καὶ ἔλαβε τὰς χεῖράς του κλαίουσα.

— Νὰ ἰδοῦμε! νὰ ἰδοῦμε! ἀνεφώνησεν ὁ κα-
πετὰν Κουπιᾶς καὶ ἐσπόγγισε τὴν βρύσιν τοῦ ὀ-
φθαλμοῦ του μὲ τὴν χεῖριδά τῆς βλούζας του. Νὰ

« ΛΟΙΠΟΝ ΑΚΟΥΣΕ ΜΟΥ, ΤΕΚΝΟΝ ΜΟΥ! » (Σελ. 145)

μὴ 'μιλοῦμεν ὅ-
λοι μαζί. Τί
ώρα ἦτον ὅταν
ἐφυγαν τὰ στρίγ-
γλικά; Τὸ ἀπο-
μεσήμερο...
καλὰ! Αὐτὴν
τὴν ὥραν ἂν
ἐβγῆχαν ὅξω ἀπὸ
τὸ λιμάνι θὰ τοὺς
ἐπῆρε τὸ ρεύμα
καὶ θὰ τοὺς ἐπῆ-
γε ἴσα κατὰ τὸ
Βράχο τῶν Γλά-
ρων. Κανέναν
ἀπὸ σὰς ἐψάρευε
κατὰ 'κεῖνο 'κεῖ
τὸ μέρος; Ἐ,
σὺ Χοιρομέρη,
Πλημμύρη, Ἀγ-
κίστρη, Φυκιώ-
τη, δὲν εἶδατε τίποτε ἐκεῖ πέρα; Δὲν ἐκαταλάβα-
τε τίποτα;

— Νά σου 'πῶ, εἶπεν ὁ Ἀγκίστρης, μία ὥρα ἀπὸ
τὸ βασιλεῖμα τοῦ ἡλίου, εἶδα κατὰ τὸ βράχο σὰν
φωτιά.

— Καὶ δὲν ἔκαμες τίποτε; Μὴ σου 'φάνηκέ πως
εἶχαν ἀπάνω 'ς τὸ βράχο τραπέζι καὶ διασκεδάζε
καρμῖα παρέα;

— Μοῦ 'φάνηκε 'σὰν φωτιά, καὶ εἶπά πως ἴσως
εἶνε φωτιά, ἀπεκρίθη ὁ Ἀγκίστρης.

— Καὶ μ' αὐτὸ ἡσύχασες! καὶ δὲν ἐκύτταξες
καλλιτέρα νὰ βεβαιωθῇς τί εἶνε; Ἀμ' καί μένε
μποῦφο, δίχως ἄλλο θὰ ἦταν τὰ παιδιά καὶ ἔβαλαν
φωτιά 'ς τὴν βάρκα τους! Ἐκαταλάβατε τί ἔτρεξε;
εἶπε πρὸς τοὺς χωρικοὺς, οἱ ὅποιοι ἦσαν τριγύρω
του καὶ τον ἔβλεπον εἰς τὸ στόμα, ἐκαταλάβατε;
Ἡ βάρκα ἐκτύπησε 'ς τοὺς βράχους καὶ ἔσπασε,

καὶ δὲν εἶχαν πῶς νὰ γυρίσουν ὀπίσω· τὸ λοιπὸν
τῆς ἔβαλαν φωτιά γιὰ νὰ ἰδοῦνε ἀπὸ μακρὺ καὶ νὰ
τρέξουν νὰ τοὺς βοηθήσουν. Αὐτὸ εἶνε ὅλο ὅλο! Τώρα
νὰ ἰδοῦμε καὶ ποιά βάρκα ἐπῆραν; καὶ ἐκύτταξε
τὴν γυναῖκά του ὡς νὰ ἠθελε νὰ τὴν ἐρωτήσῃ·
ἄλλο δὲν ἔλειπε παρὰ νὰ ἐπῆραν τὴν βάρκα τὴ 'δι-
κή μας.»

Ἡ κυρὰ Κουπιᾶ, ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμούς
τῆς περιφοδῶς.

«Δὲν τῶπα ἐγώ!... Ἀχ! τὰ στρίγγλικά
Καὶ ἦταν ὀλοκαίνουργια! Πᾶνε πεντακόσια φρά-
γκα! ἐκάηκαν σὰν ἓνα κουτὶ σπύρτα! Βγάλανε τὸ
ψωμί τους!

— Μά, καπετάνιε μου, εἶπεν εἰς ναύτης τοῦ
Κουπιᾶ, μὴ σου φαίνεται πικρὸν; Τέτοια παιχνίδια
ἔπρεπε νὰ τα
περιμένῃς ἀπὸ
παιδὶ σὰν τὸ 'δι-
κό σου.

— Νά του
δείξω ἐγώ! ποῦ
θὰ μου 'πάη; δὲ
θὰ μου γλυττώ-
σῃ τὸ σκυλί!
Θὰ φάῃ ξύλο,
ποῦ νὰ βάλῃ καὶ
'ς τὸν κόρφο του!
Μὰ ἐσύ, πηλιο-
μούτσο, ποῦ θέ-
λεις νὰ κατηγο-
ρήσῃς τὸ παιδί
μου, σοῦ λέω
πὼς χίλιους σὰν
καὶ σένα θέλει
ὁ γυιός μου. Ἐσὺ
μωρὲ ἀφιλότιμε,

χάχα, τιποτένιε, ἐσὺ 'μιλεῖς ἔτσι γιὰ τὸ 'ξυπνότερο
παιδί τοῦ χωριοῦ μας! Ἀμ' εἶχε τὸ λόγο τοῦ που
ἔκαψε τὴν βάρκα μου, καὶ το βλέπεις καὶ σὺ, ὅτι
τώρα θὰ ἦταν ἐδῶ τὰ παιδιά, ἂν ἡ ξυλαφεντιά του
ἀπὸ 'δῶ ὁ κύρ Ἀγκίστρης δὲν ἐξέχευε τὸ χρέος
που ἔχει κάθε ναυτικός. Ἀἴντε νὰ πλαγιάσῃς, ψο-
φίμι!

— Ἐπειτα, καπετὰν Κουπιᾶ, ἔπειτα τί ἀπόγει-
ναν; ἠρώτησαν αἱ μητέρες κλαίουσαι.

— Ἀ! δὲν εἶνε δύσκολο νὰ το καταλάβῃ κανεὶς.
Ἦλθαν τὰ κύματα καὶ τα 'σάρωσαν ἀπὸ τὸ βράχο
καὶ «πάει λέοντας!»... Ὁξω πᾶν ἂν ὁ τετραπέρα-
τος ὁ γυιός μου εὗρθε κανένα τρόπο νὰ σκαρβα-
λώσῃ ἀπάνω 'ς τὸ Βράχο τῶν Γλάρων καὶ τοὺς ἀ-
νέσρυν ἀπάνω ἓνα ἓνα.

— Ἐσκαρβάλωσε, ἄνδρα μου, ἐσκαρβάλωσε! ἀ-
νεφώνησεν ἡ κυρὰ Κουπιᾶ, δὲν το 'ξέρεις τὸ παι-

δί σου, ἄνδρα μου, τί νοῦ καὶ τί καρδιά ἔχει; δὲν
εἶνε ἀπαράλλακτος ὁ πατέρας του;

— Ἄν τοι κατάφευεν ἡ μαῖμού νὰ συρθῇ χειρο-
πόδαρα ὡς τὴν κορφή τοῦ βράχου...

— Εἶν' ἀπάνω 'ς τὴν κορφή, ἄνδρα μου, τὸν
βλέπω! ἀνεφώνησεν ἡ ταλαίπωρος μήτηρ καὶ τὴν
ἐφώτισεν ἡ μητρικὴ στοργή.

— Ἀμ' τὰ ἄλλα παιδιά; ἠρώτησεν ἡ κυρία
Εἰρήνη τρέμουσα.

— Μείνε ἡσυχῃ, κυρία μου, εἶπεν ἡ σύζυγος τοῦ
καπετὰν Κουπιᾶ! Δὲν τον 'ξέρεις τὸ γυιό μου! Ἀρ'
οὐ αὐτὸς εἶνε ἀπάνω 'ς τὴν κορυφή, δίχως ἄλλο μαζί
του εἶνε καὶ τὰ ἄλλα. Ἐγὼ τα βλέπω ἀπὸ 'δῶ. Νά,
ἀπλώνουν τὰ χεράκια τους, καὶ μας ζητοῦν βοήθεια...
Τώρα, τώρα, πουλάκια μου, σταθῆτε καὶ ἔρχονται
νὰ σας σώσουν!

— Ἐ! ποῦ
εἴσθε, ἀνεφώνη-
σεν ὁ καπετὰν
Κουπιᾶς· Φυκιώ-
τη, Πλημμύρη,
Χοιρομέρη, ὅλοι
οἱ πατέρες ἔλα-
τε μαζί μου. Ἐ-
γομε δουλειὰ καὶ
δουλειά, θέλωμε
χέρια. Ἄν εἶν'
ἀκόμα 'ς τὴν
κορφή καὶ ἂν δὲν
τοὺς ἐσάρωσε τὸ
κύμα θὰ ταῦρῶ-
με μιά χαρά. Γυ-
ναῖκες! φέρτε μας
κουμπάνια! ζά-
χαρη! ρακί! κρα-
σί! σκεπάσμα-
τα! Ἐλα γλήγορα,
κουνηθῆτε! δὲν ἔχομε νὰ χάνωμε
καιρό! Καὶ σεῖς, ἄγιε δέσποτα, παρακαλέστε τὸν
Θεὸν γιὰ 'κεῖνα καὶ γιὰ 'μᾶς.»

Τὸ πλοιάριον, φορτωμένον, ἦτο ἐτοιμον νὰ ἀπο-
πλεύσῃ. Ὁ καπετὰν Κουπιᾶς ἐξεκίνησε νὰ ἔμβῃ εἰς
τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ ἠσθάνθη ὅτι τον ἐκράτει τις ἀπὸ
τοῦ ἄγκρου τοῦ φορεματός του.

Ἦτο ἡ κυρία Εἰρήνη, ἡ μήτηρ τοῦ Στεφάνου,
ἡ ὁποία εἶχεν ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ
ἐπανῆλθεν εἰς τὴν στιγμὴν, κρατοῦσα εἰς τὰς χεῖράς
τῆς διάφορα πρόχειρα φάρμακα καὶ ἓν ἐπανωφό-
ριον.

« Καπετὰν Κουπιᾶ, εἶπε πρὸς τὸν γενναῖον ναυ-
τικόν, καὶ του ἔδωκε τὸ ἐπανωφόριον καὶ τὰ φάρμα-
κα, τὸ παιδί μου καὶ τὰ μάτια σου! Εἶνε τὸ μικρό-
τερον ἀπὸ ὅλα καὶ δὲν εἶνε συνηθισμένον! Καὶ θὰ
υπέφερε πολὺ! Ἐπειτα εἶνε καὶ ἔρημο, δὲν ἔχει

τὸν πατέρα του νὰ το σώσῃ. Μὲ παίρνεις καὶ μένα
μαζί σου, καπετὰν Κουπιᾶ μου;

— Τί λές, κυρία μου! νὰ σε πάρω μαζί! Αὐτὸ
δὲν γίνεται. Ἀλλὰ μείνε ἡσυχῇ· ὅλοι θὰ ἔχομε
τὸ νοῦ μας, ἄφησε τὴ δουλειὰ ἀπάνω μας καὶ μὴ
σε μέλῃ. Ὁ Στεφανάκης εἶνε παιδί 'δικό μας,
ἔχει δώδεκα πατέρες καὶ μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ θὰ
σοῦ το φέρω 'ς τὴν ἀγκαλιά σου τὸ ἀγγελουδί
σου.»

Καὶ εὐθὺς ἀνέβη εἰς τὸ πλοιάριον καὶ ἔδωκε τὰς
παραγγελίας διὰ τὸν ἀπόπλουν. Ὁ ἄνεμος ἔπνεεν
ἐκ τῆς ξηρᾶς καὶ τὰ ἱστία τοῦ πλοιαρίου ἔτρι-
ζον.

Τὸ πλοιάριον ἐχόρευεν ὀλίγον ἐπάνω εἰς τὸ κύ-
μα, καὶ ἔπειτα ἐξέπλευσε...

10'

ΠΑΗΝ ΕΝΟΣ

« ΣΩΣΕ ΤΑ, ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΟΥΠΙΑ, ΣΩΣΕ ΤΑ! » (Σελ. 145)

Γλάρων.

Ὅσοι εἶχον ἴδῃ τὸν βράχον τοῦτον ἐκ τοῦ πλη-
σίον, τὸν περιέγραφον μετὰ πολλῆς ἀκριβείας. Ἀλλὰ
καθὼς πάντοτε συμβαίνει εἰς τοιαύτας περιστάσεις,
οὐδεμία περιγραφή ἦτο σύμφωνος μὲ τὰς ἄλλας.
Διότι ἄλλος μὲν ἔλεγεν, ὅτι εἶνε πρᾶγμα εὐκολώ-
τατον νὰ ἀναβῇ τις εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου,
ὥστε τὰ παιδιά εὐκόλως θὰ ἀνέβησαν καὶ δὲν ἔχουν
τὸν παραμικρὸν κίνδυνον· ἄλλος ἔλεγεν ὅτι τὸ
πρᾶγμα ἦτο δυσκολώτατον καὶ πολὺ ἐπικίνδυνον, καὶ
μάλιστα τὴν νύκτα καὶ ἀκόμη περισσότερον εἰς τὰ
μικρὰ παιδιά. Ἄλλος ἔλεγεν ὅτι ποτὲ τὰ κύματα
δὲν ἐφθασαν ἕως εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, καὶ
ὅτι τώρα τὰ παιδιά θὰ κοιμῶνται ἐκεῖ ἐπάνω ἡσυχᾶ
ἡσυχᾶ ὡς νὰ ἦσαν ἐξηπλωμένα εἰς τὸ στρώμα τῶν.
Ἄλλος ὅμως ἐπέμενε ὅτι δὲν πρέπει νὰ πιστεύω-
μεν εἰς τὴν θάλασσαν, διότι πολλάκις ἔτυχε νὰ

φθάσουν τὰ κύματα εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων. Ὡστε αἱ δυστυχεῖς μητέρες τὴν μίαν στιγμήν εἶχον ἐλπίδας ὅτι τὰ τέκνα των ἐσώθησαν, καὶ τὴν ἄλλην πάλιν ἀπηλπίζοντο, ὅταν ἤκουον τὰς διαφόρους γνώμας τῶν ναυτικῶν.

Ἡ κυρία Εἰρήνη δὲν ἐκάθητο εἰς ἓν μέρος, ἀλλὰ ἐπήγαινε παντοῦ ὅπου ἐβλεπεν ὅτι ὀμιλοῦν, καὶ ἤκουε μὲ ἀγωνίαν τὰς διαφόρους ὀμιλίας, καὶ ἡ καρδιά της ἐσπαράσσετο. Ἐφαινόετο τὸν ἀγαπητὸν της Στέφανον ἐπάνω εἰς τὸν ἄγριον βράχον, τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν ἠγωνίζετο νὰ ἀναβῇ. Ἐσύρετο «μὲ τὰ τέσσερα» καὶ δὲν εἶχε δυνάμεις νὰ προχωρήσῃ. Καὶ ἡ τάλαινα μήτηρ ἐσκέπτετο: Ἄρά γε καὶ ἂν κατορθώσῃ νὰ ἀναβῇ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, καὶ ἂν δὲν ἔλθῃ τὸ κύμα καὶ τον σαρώσῃ, δὲν θὰ κρυώνῃ ἐκεῖ ἐπάνω κατὰ κόπος καὶ καταπληγωμένος! δὲν θὰ τον βασανίζῃ ἡ πείνα καὶ ὁ ὕπνος;

Περὶ τὸν ὄρθρον ἡ κυρία Εἰρήνη ἐπῆγε καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ μικροῦ βράχου καὶ ἔμεινε πολλὴν ὥραν ἀκίνητος καὶ περιλυπός. Εἶχε τὸ βλέμμα της προσηλωμένον εἰς τὸν ὀρίζοντα ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἀνακαλύψῃ μακρὰν σημεῖον τι σωτηρίας. Ὅταν ἐσηκώθη ἦτο πλέον ἡμέρα.

Ἐν ᾧ κατέβαιναν ἀπὸ τὸν βράχον, συνήντησε τὸν Πιπιᾶν, ὁ ὁποῖος καθὼς τὴν εἶδεν, ἐκατέβασε ταῦτά του ὅπως ὁ σκύλος ὅταν ἐνθυμηθῇ ὅτι τον ἔδειραν. Καὶ ἡ κυρία Εἰρήνη τεταραγμένη, διότι ἐνθυμήθη τὰς ἐπιπλήξεις τὰς ὁποίας του ἔκαμε, τὸν ἐλυπήθη καὶ ἐστάθη καὶ τον παρετήρησε μὲ πολλὴν συγκίνησιν. Ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν της ἡ φιλία τοῦ Στεφάνου πρὸς τὸν ἄθλιον κωφάλαον, καὶ αἱ θω-

παῖα τὰς ὁποίας του ἔκαμνε, καὶ ἀνεφώνησε «Καί- μένε Πιπιᾶ, καί μένε Πιπιᾶκι!» καὶ ἐμιμήθη τὴν παιδικὴν καὶ λιγυρὰν φωνὴν τοῦ Στεφάνου ὅπως αὐτὸς ἐσυνήθιζε νὰ τον φωνάζῃ ὁσάκις τον ἐβλεπε.

Καὶ κλαίονσα ἀπεμακρόνθη. Περὶ τὸν ὄρθρον ὁ ἐφημέριος ἐπῆγεν εἰς τὸ χω- ρὶον του καὶ ἐλειτούργησεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς

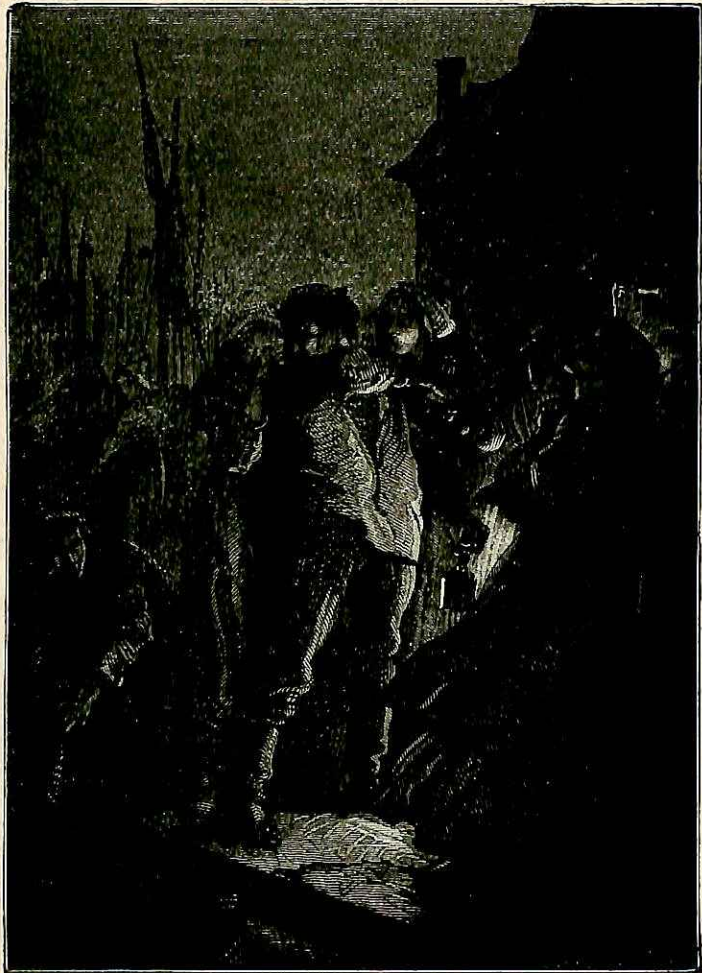
Παναγίας τῆς Ἐλε- ούσης, ὑπὲρ ὑγιείας τῶν παιδιῶν. Τὸν ἐφημέριον εἶχον συν- οδεύσῃ καὶ πολλοὶ χωρικοί. Μετὰ τὴν λειτουργίαν ὁ ἐφη- μέριος ἐπανῆλθε πάλιν καὶ ἤρχισε νὰ παρηγορῇ τὰς δυστυ- χεῖς μητέρας.

Ὅλον τὸ πρωὶ παρήλθε, καὶ οἱ δυ- στυχεῖς ἄνθρωποι εἶ- χον ἀγωνίαν φοβε- ράν. Πυκνὴ ὀμίχλη ἐσκόλασεν ὅλον τὸν οὐρανὸν καὶ ἐξηπλώ- θη ἐπάνω εἰς τὸν Ὀκεανόν. Ἡ φύσις, ἡ ὁποία ὡς ἄψυχος φαίνεται ἀδιάφορος εἰς τὰς συμφορὰς καὶ τὰς δυστυχίας μας, ἐφαίνετο ὅτι συνεμε- ρίζετο καὶ αὐτὴ τὴν λύπην τοῦ χωρίου, ἡ φύσις ὅλη ἦτο σκυ- θρωπὴ καὶ κατηφής. Ὅλη ἡ παραλία ἦτο σιωπηλὴ, ἀναπνοὴ ἀνθρώπου δὲν ἤκού- ετο, ἂν καὶ ἦτο ὅλον τὸ χωρίον συνηγμέ- νον εἰς τὴν παρα- λίαν. Τὸ πλοῖάριον

δὲν ἦτο δυνατόν νὰ βραδύνῃ πολὺ, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν ἔλεγον ὅτι θὰ φανῇ.

Ἐξαίφνης περὶ τὴν μεσημβρίαν σφοδρὸς ἄνεμος διέλυσεν τὴν ὀμίχλην, ἐκαθάρισεν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ θάλασσα, ὁ ἥλιος ἔλαμψε, τὰ κύματα ἤστραψαν, καὶ ἐφάνη μακρόθεν λευκὸν πανίον ἐρχόμενον ἀπὸ τὸ πέλαγος.

Τὸ πλῆθος ὅλον ἐστάθη ἄφωνον καὶ ἀκίνητον. Τό- ση σιωπὴ ἦτο, ὡστε ἤκούοντο οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων. Τὸ πανίον τὸ ὁποῖον κατ-

«ΟΛΑ ΝΑ ΤΑ ΚΑΤΑΠΗ Η ΘΑΛΑΣΣΑ!» (Σελ. 145)

ἀρχὰς ἐφαίνετο ὡς σημεῖον λευκόν, ἐγίνετο βαθμη- δὸν μεγαλῆτερον, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἐφάνη πλοῖα- ριον καταπλέον ἦτο τὸ πλοῖάριον τοῦ καπετὰν Κουπιᾶ!

Ἀρά γε τί ἔφερε; χαρὰν ἢ λύπην; ζῶν ἢ θά- νατον;

Καὶ ἐν ᾧ δὲν ἐβλεπον τὴν ὥραν πότε νὰ πλη- σιάσῃ, τώρα ἤρχοντο ἂν ἦτο δυνατόν νὰ το σταμα-

τήσουν νὰ μὴ εἰσέλ- θῃ εἰς τὸν λιμένα, διότι ἐτρέμον καὶ δὲν εἴξευρον ἂν φέρῃ χαρὰν ἢ λύπην, ζῶν ἢ θάνατον!

Πάντες σιωπηλοὶ ἐβλεπον τὸ πλοῖα- ριον καὶ δὲν εἶχον δύνανται οὔτε λέξιν νὰ ἐκστομίσουν, οὔ- τε νὰ κινηθοῦν κἄν. Ἀλλ' ὅταν τέλος ἦτο πλησίον ὥστε νὰ διακρίνεται τὸ σκά- φος, καὶ κατώρθω- σαν νὰ διακρίνουν εἰς τὴν πρῶραν ἓνα σωρὸν μικρὰ ἀνθρω- πάκια, τὰ ὁποῖα ἐκι- νοῦντο καὶ ἔσειον εἰς τὸν ἀέρα τοὺς κούκ- κους των καὶ τὰ μαν- τήλια των, πάντων τὰ στήθη ἀνεκουρί- σθησαν, καὶ μία κραυγὴ χαρὰς καὶ ἀ- γαλλιάσεως ἔφθασε μέχρι τοῦ οὐρανοῦ:

«Σεῖς εἰσθε; σεῖς εἰσθε;»

— Ἐμεῖς! ἐμεῖς! ἀπεκρίθησαν πολλοὶ ὁμοῦ παιδικαὶ φωναί.

Μετ' ὀλίγην ὥραν τὸ πλοῖάριον ἔρριψε τὴν ἄγκυράν του καὶ τὰ παιδιά ἐπήδησαν ἔξω φύρ- δην μίγδην. Καὶ εἰς ποῖαν κατάστασιν, Θεέ μου! τὰ ἐνδύματά των κατεσχισμένα, τὰ πρόσωπά των καταπληγωμένα, αἱ χεῖρές των καθημαγμέναι, ἡ κόμη των γεμάτη ἀκαθαρσιῶν τῶν γλάρων!

Ἐκάστη μήτηρ ἀνεγνώριζε τὸ τέκνον της, τὸ ἤρπαζεν εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ το ἔσφιγγε μετὰ δακρύων, καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτὸ ἐλαφρὰ ραπίσματα καὶ φιλήματα.

«Στέφανε! Στέφανε!! ἔκραξεν ἡ κυρία Εἰ- ρήνη, καὶ παρετήρει νὰ διακρίνῃ καὶ τὸν υἱὸν της.

Ἀλλ' ὁ Στέφανος δὲν ἀπεκρίνετο! Οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόασις!

Πάντα τὰ παιδιά κατέβησαν καὶ μόνος ὁ Στέφα- νος ἔμεινεν ἀκόμη. Ἀλλ' ὁ Στέφανος δὲν κατέ- βαινε, δὲν ἐφαίνετο πουθενά.

— Τὸ παιδί μου!! Ἦτο μαζί σας! Δέν μου

ὀμιλεῖτε; Τί μου τον ἐκάματε τὸν Στέ- φανον; τί μου το ἐ- κάματε τὸ παιδί μου; Ἀλλὰ πάντες ἀ- πέστρεφον τὸ πρόσω- πόν των καὶ δὲν ἀ- πεκρίνοντο.

Δι' ἐνὸς πηδή- ματος ὤρμησεν εἰς τὸ πλοῖάριον καὶ ἀ- νεζήτησε παντοῦ ἀπὸ τῆς πρῶρας μέχρι τῆς πρὸς μνησ. Ἐπει- τα ἐξῆλθε καὶ ἐστά- θη ἔμπροσθεν τοῦ καπετὰν Κουπιᾶ καὶ τοῦ εἶπε:

«Τὸ παιδί μου! ποῦ εἶνε τὸ παιδί μου; Δέν μου ὑπε- σχέσθης ὅτι θὰ μού το φέρῃς;»

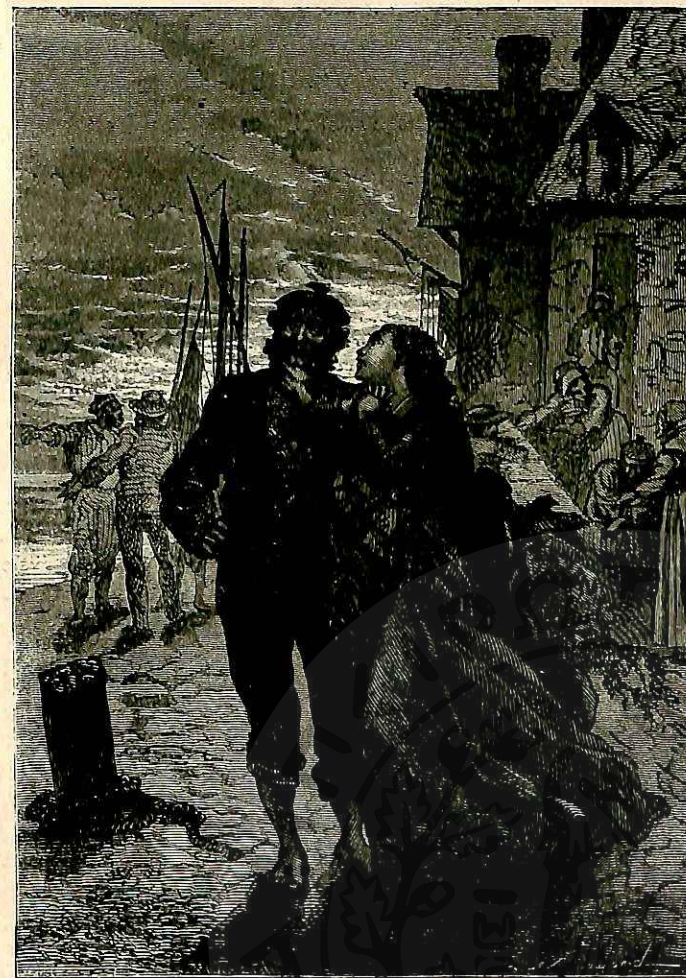
Ὁ ἄλιεὺς δὲν ἀ- πεκρίθη τίποτε, ἀλ- λά δύο δάκρυα θερ- μὰ κατέρρευσαν εἰς τὰς παρειάς του.

Ἡ τάλαινα μή- τηρ ἔβαλε κραυγὴν λυπηράν, ὡς πτη- γὸν πληγωμένον καὶ ἔπασεν εἰς σωρὸν πα- νίων καὶ σχονίων.

Ἡ χαρὰ τοῦ χω- ρίου δὲν διήρκεσε πο-

λύ, διότι ἡ συμφορὰ τῆς κυρίας Εἰρήνης ἐβύθισε πάλιν πάντας εἰς πένθος. Αἱ μητέρες δὲν ἐτόλμων νὰ φιλή- σουν τὰ τέκνα των, καὶ τὸ πλῆθος ἀντὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν κατοικίαν του, ἔμεινεν ἀκίνητον εἰς τὴν πα- ραλίαν, καὶ εἰς τὸ στόμα πάντων ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ μικροῦ Στεφάνου.

Ὁ υἱὸς τοῦ καπετὰν Κουπιᾶ ἐδιηγῆθη πάντα τὰ διατρέξαντα, μέχρι τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἦλθε τὸ φοβερὸν κύμα καὶ τοὺς κατεκύλισεν ἐπάνω

«ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΠΟΥ ΕΙΝΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ;»

εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων. Εἶδε τὸν Στέφανον σαρωνόμενον ὑπὸ τοῦ κύματος καὶ ἔδραμε νὰ τον κρατήσῃ. Ἀπὸ τῆς ὥρας δὲ ἐκείνης δὲν ἐνθυμεῖτο πλέον τίποτε ὁ Κουπιᾶς. Τὴν διήγησιν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀπετελείωσεν ὁ καπετὰν Κουπιᾶς. Τοῦ ἤνυρε τὰ ἐξημερώματα ἐξηπλωμένους ἐπὶ τοῦ βράχου ἀκινήτους καὶ ψυχρούς. Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν ὅτι τὰ παιδιὰ εἶνε νεκρά, καὶ ὅταν τα ἐμέτρησεν, ἐνόμισεν ὅτι μετρεῖ πτώματα. Τὰ παιδιὰ ἦσαν πάντα, πλην τοῦ Στεφάνου. Τὰ ἐτύλιζαν μὲ σκεπάσματα, καὶ τα ἐτριψαν καλὰ καλὰ καὶ κατώρθωσαν νὰ τα ζωογονήσουν.

Μετὰ μίαν ὥραν ἦσαν ὄρθια, καὶ ἐν ᾧ ἔτρωγον ὡς γλάροι, ἔχλαιον καὶ τὸν μικρὸν σύντροφόν των. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ καπετὰν Κουπιᾶς μὲ τοὺς ἄλλους ἄλιεῖς ἐζήτησε τὸν Βράχον τῶν Γλάρων, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ τίποτε. Κατὰ τὸ λέγειν

τῶν παιδιῶν ὁ Στέφανος ἀπέκαμε, αἱ δυνάμεις του ἐξηντλήθησαν, καὶ δὲν εἰμύρεσε νὰ ἀνθέξῃ τὴν φοβερὰν ἐκείνην νύκτα. Ἄν δὲν τον ἐσάρωνε τὸ τελευταῖον κύμα, θὰ τον εὑρίσκον χωρὶς ἄλλο νεκρὸν ἐπὶ τοῦ βράχου.

«Τὴν καὶ μὲν τὴν κυρίαν!» εἶπεν ὁ ἄλιεὺς μὲ συγκίνησιν. «Μάρτυς μου ὁ Κύριος ὅτι ἐθυσίαξα δύο μου δάκτυλα ἂν εἰμυροῦσα νὰ της φέρω τὸ μονάκριβό της.»

— Ἀχ! ἔλεγεν ὁ μικρὸς Πλημμύρης, ἂν οἱ ἄλλοι ἤθελαν νὰ με ἀκούσουν, δὲν θὰ εἴχαμε τώρα αὐτὰ τὰ βάσανα.

Τέλος αἱ οἰκογένειαι τοῦ χωρίου ἐπέστρεψαν εἰς τὰς οἰκίας των, καὶ ὁ γηραιὸς ἐφημέριος συνώδευσε τὴν κυρίαν Εἰρήνην, τὴν ὁποῖαν μετεκόμισαν λιπόθυμον εἰς τὴν οἰκίαν της.

[Ἔπεται συνέχεια]

Η ΠΑΝΙΝΗ ΚΟΥΚΛΑ

(ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΙΑΣ ΚΥΡΙΑΣ)

Ὅταν ἤμην μικρὰ κόρη κάθε δευτέραν ἐπηγάβαιμεν μὲ τὴν διδασκάλισσάν μου νὰ δώσωμεν ἐκ μέρους τῆς μητρός μου ἢ ὀλίγα ἀσπρόρρουχα ἢ τίποτε ἄλλο εἰς μίαν γραῖαν, ἢ ὁποία ἦτο εἰς τὸ κρεβάτι δεκαοκτὼ μῆνας περίπου· συχνὰ ἄφαινα ἐπίσης καὶ ὀλίγα λεπτὰ, τὰ ὁποῖα εἶχα οἰκονομήσῃ ἀπὸ ὅσα μου ἐδίδαν οἱ γονεῖς μου.

Ἡ ἀσθενὴς γραῖα εἶχε μίαν ἐγγονήν, ἢ ὁποία ὠνομάζετο Μάρθα. Φαντασθῆτε ἓνα κοράσιον ἐννέα ἐτῶν, ὑψηλόν, ισχνόν, μὲ δύο μεγάλα μάτια ἄσπρα καὶ μισοκλεισμένα καὶ κατὰ ξανθὰ μαλλιά, τόσο ἄσπρα ὥστε ὠμοῖάζον μὲ στουπὶ.

Ἡ ὠμίλει ὀλίγον, δὲν ἐγέλα ποτέ, καὶ ὅσον διήρκει ἢ ἐπίσκεψίς μας εἶχε τὴν κεφαλὴν της σκυμμένην ἐπάνω εἰς ὑποκάμισα ἀπὸ πρόστυχον πανὶ τὰ ὁποῖα ἔρραπτε μὲ ἀπίστευτον ταχύτητα. Ἐμὲ δὲν μου ἤρεσκε διόλου αὐτὸ τὸ κοράσιον χωρὶς νὰ εἰξεύρω καὶ ἐγὼ διατί· ὄχι, δὲν λέγω καλὰ, τὸ εἴξευρα διατί δὲν μου ἤρεσκε. Ἡ Μάρθα ἐφαίνετο ἀντιπαθητικὴ, πρῶτον μὲν διὰ τὸ ὠχρὸν καὶ μαραμένον πρόσωπόν της τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε καθόλου τὴν χάριν καὶ τὴν δροσερότητα τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ δευτέρον διότι ὁ τρόπος της ἦτο σοβαρὸς, ὡς ἂν μεγάλῃς γυναικὸς, καὶ ποτὲ δὲν μου ἤρχετο διάθεσις νὰ τὴν φιλήσω ἢ νὰ τὴν ὁμιλήσω.

Ἀλλὰ τὸ δωμάτιον πάλιν εἰς τὸ ὁποῖον κατῴκουν μὰμμη καὶ ἐγγόνῃ; Εἶχα ἀναγνώσῃ πολλὰ βιβλία εἰς τὰ ὁποῖα περιεγράφοντο πολλὰ πτωχικὰ οἰκίαι, ἀλλ' εἰς ὅλα ἐκεῖνα ὁ συγγραφεὺς εἶχε βάλλῃ ἥλιον, μίαν γάστραν μὲ ἄνθη, ἓν κανάριον τὸ ὁποῖον ἐκελάδει μέσῃ εἰς τὸ κλωδί του, καὶ κανὲν εὐμορφο

κοριτάκι τὸ ὁποῖον ἐτραγώδει ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδυ.

Ἀλλὰ τὸ δωμάτιον τῆς Μάρθας ἦτο ὅλως διόλου διαφορετικόν. Ἦτο ἀδύνατον νὰ μείνῃ κανεὶς εἰς αὐτὸ περισσότερον ἀπὸ δέκα λεπτά. Φαντασθῆτε ἐν στενόμενον δωμάτιον, ἰσόγειον, μὲ ἐν στενὸν περὶ θύραν, μὲ θαμβὰ ὑαλία, τοῦ ὁποῖου ἡ θύρα ἤνοιγεν εἰς σκοτεινὴν καὶ μαύρην αὐλήν, ὅπου ἐφύτρωνον χορτάρια ξεθωριασμένα, τὰ ὁποῖα σε ἐπιανε μελαγχολία μόνον νὰ τα βλέπῃς.

Ὁ μόνος ἥχος ποὺ ἠκούετο εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἦτο ἡ βαρεῖα ἀναπνοὴ τῆς ἀσθενοῦς καὶ τὸ τσιτσίρισμα τῆς κινδύλας, ἢ ὁποία ἔκαie πρὸ τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας.

Μίαν αὐγὴν εὐρήκαμεν τὴν δυστυχὴ γραῖαν εἰς χειροτέραν κατάστασιν. Εἰς τὸ δωμάτιον ἦτο ὁ ἰατρὸς καὶ ἡ οἰκοκυρά.

Ἡ διδασκάλισσά μου ἠθέλησε νὰ πάρωμεν μαζί μας τὴν Μάρθαν, ἢ ὁποία εἶχε ζαρώσῃ εἰς τὸ στρωματάκι της, τὰς χεῖράς της ἔχουσα κάτω ἀπὸ τὸ πᾶπλωμα καὶ τὰ μάτια μεσοανοικτά, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς τὴν ἄλλην κλίνην ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἠκούετο μία φωνὴ γεμάτη ἀγάπην καὶ θωπιάν.

Ἡ Μάρθα ἐκράτει ἐπάνω εἰς τὸ προσκεφάλόν της μίαν κούκλαν ἀπὸ πνὶ χωρὶς μαλλιά. Ποτέ μου δὲν εἶχα ἰδῆ χονδροειδέστερον πράγμα ἀπὸ ἐκείνην τὴν κούκλαν ἢ ὁποία εἶχε δύο χάντρες μαῦρες ὡς μάτια καὶ ἓνα στόμα μεγάλο, καμωμένον μὲ τρεῖς ἢ τέσσαρες βελονιὲς κοκκίνου μαλλινοῦ.

Ἐν τούτοις ἡ Μάρθα τὴν παρετήρει μὲ μεγάλῃν ἀγάπην καὶ ὅταν ἡ διδασκάλισσά μου τὴ προέτεινε

νὰ ἔλθῃ μαζί μας, ἐσφίξεν εἰς τὸ στήθος της τὸν παράδοξον ἐκεῖνον θησαυρὸν καὶ ἠρνήθη μὲ εὐγένειαν ἀλλὰ μὲ σταθερὰν ἀπόφασιν.

Ἐν τούτοις ἡ μὰμμη ἔλεγεν εἰς τοὺς παρευρισκομένους εἰς τὸ δωμάτιον μὲ φωνὴν τρεμουλιαστήν καὶ ἀδύνατην.

— Βάλετε μὲ τὸν νοῦ σας. Τὸ κακόμοιρο τὸ κορίτσι ἔγινε ἄσπρο σὰν κερί καὶ ἄρρωστιάτικο ἀπὸ τὴ ζωὴ που περνᾷ μαζί μου τόσα χρόνια τώρα. Δὲν ἐβγήκε καὶ αὐτὸ μὴ φορὰ περίπατο, δὲν ἐπίασε ἓνα παιγνίδι ἢ τὰ χεῖριά του, δὲν ἐπαιξε σὺν τᾶλλα κορίτσια, μόνε πάντα ἢ τὸ πλάγι μου μ' ἐπαράστεκε καὶ ἔρραβε· ἔρραβε στρατιωτικὰ πουκάμισα καὶ μ' αὐτὰ τὰ χεράκια ἔδραζε ὡς ἐξήντα ἢ ἑβδομήντα λεπτά τὴν ἡμέρα!

Ἐγὼ ἤπλωσα τὰς χεῖράς μου καὶ ἀγκάλιασα τὴν Μάρθαν. Δὲν μου ἐφαίνετο πλέον τόσο ἀσχημ.

— . . . Μία φορὰ, ἐξηκολούθησεν ἡ ἀσθενὴς, ἦλθαν δύο κύριοι μαυροφορεμένοι, μὲ κατὰ χάρτια ἢ τὸ χέρι· τοὺς εἶχε βάλει μὴ καλὴ ἀρχόντισσα νὰ πάρουν τὴν μικρὴν καὶ νὰ τὴν πάγουν σ' ἓνα μεγάλο σχολεῖο που θάτρωγε κάθε μέρα κρέας καὶ θάπινε καὶ κρασί. Μὰ τὸ κοριτσάκι μου ἦλθε καὶ μ' ἀγκάλιασε μὲ δάκρυα καὶ τοὺς εἶπε:

— Δὲν ἔρχομαι, δὲν θέλω τίποτε, θὰ μείνω μὲ τὴ γρηῃ μου μὰμμη ποῦνε ἄρρωστη.

Ἐγὼ ἐφίλησα τὴν Μάρθαν εἰς τὰ μάτια· δὲν μου ἐφαίνοντο πλέον ἄσχημα τὰ μάτια της, μοῦ ἐφαίνοντο ὡραῖα, ἀγγελικά· καὶ τὰ μαλλιά της; Ποῖος ἔλεγε ὅτι τὰ μαλλιά της ἦσαν σὰν στουπὶ; ἦσαν ξανθὰ, πολλὸ ἀνοικτά, ἀλλὰ ξανθὰ.

Ἡ γραῖα μὰμμη ἔπαυσε πλέον νὰ ὁμιλῇ.

Ἡ εἰκοχρὰ ἦτο ἐκεῖ, ἐσκέπασε τὸ πρόσωπον της γραῖας διὰ νὰ ζεσταθῇ καὶ ἡ διδασκάλισσά μου διὰ μίας καὶ ἡ ὀρφανὴ ἐγγόνῃ σφίγγουσα τὴν κούκλαν της εἰς τὸ στήθος της ἔκλαυσε τὴν δυστυχὴ τῆς μὰμμης.

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Ποντίκι μου, ποντίκι μου,
Ποῦ ἄνω κάτω τρέχεις,
Τὴν λαιμαργίαν ἄφησε
Καὶ μάθε νὰ προσέχῃς.
Ποντίκι μου, ποντίκι μου,
Ποῦ κακὸ θὰ πάθῃς.

Εὐρῆκε καὶ τὸ δόκανο,
Ἀρχίζει νὰ δαγκάνῃ,
Καὶ κλάπ, κτυπᾷ τὸ δόκανο,
Καὶ τὸ ποντίκι πιάνει
Ποντίκι μου, τὴν ἔπαθες,
Ἐχάθῃς ἄχ! ἔχάθῃς.

Ἀμα ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν μας, ἡ μητέρα τὴν καθυσύχασε μὲ θωπιὰς καὶ τὴν συνεβούλευσε νὰ φανῇ γενναία.

— Θᾶσαι πάντα μαζί μας! τῇ εἶπα ἄφ' οὗ τὴν ἐφίλησα πάλιν.

Ἡ Μάρθα μὲ παρετήρησε ἢ μὲ τὰ ὠχρὰ καὶ μελαγχολικά μάτια της, καὶ εἶπε σιγανά:

— Καὶ ἡ μὰμμη μου;

— Ἡ μὰμμη σου, ἀπήντησεν ἡ μητέρα μου, ἀνεχώρησεν εἰς ἓνα τόπον ὠραιότερον ἀπὸ τοῦτον. Αὐτὴ δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ πλέον ἐδῶ, ἀλλ' ἡμεῖς θὰ πᾶμε μίαν ἡμέραν νὰ τὴν εὐρούμε.

Ἡ Μάρθα ἔσκυψε τὴν κεφαλὴν της καὶ ἤπλωσε μηχανικῶς τὴν χεῖρά της ὡς νὰ ἐζήτηι κάτι τι.

— Θέλεις τίποτε; τῇ εἶπα εἰς τ' αὐτί.

Τὸ κοράσιον ἔκαμε νεῦμα ὅτι κατὰ ἤθελε.

— Θέλεις παιγνίδια; θέλεις τὴν κούκλα μου; Κούττα τί εὐμορφὴ που εἶνε! Τί εὐμορφὰ ποῦ τὴν ἔχω ἐνδυμένη!

Ἡ μικρὰ κόρη οὔτε ἔστρεψε νὰ τὴν ἴδῃ, καὶ ἐμεινε σκεπτικὴ.

Μία ἰδέα ἐπέρασεν ἔξαφνα ἀπὸ τὸν νοῦν μου.

— Θέλεις νὰ σου φέρω τὴν ἰδικήν σου; τῇ εἶπα σιγά.

Τὸ πρόσωπον τῆς Μάρθας διὰ μίας ἔλαβε ζωὴν. Ἐστρεψε καὶ με εἶδε καὶ μου εἶπε μὲ καμάρι:

— Μοῦ τὴν ἔχει κάμῃ ἡ μὰμμη μου!

Μετ' ὀλίγα λεπτά ἡ διδασκάλισσά μου ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιον μὲ τὴν πανίνην κούκλαν, τὴν ὁποῖαν ἔβαλεν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς Μάρθας.

Καὶ τὸ κοράσιόν τὴν ἐνηγκαλίσθη μὲ ἀγάπην, καὶ τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα εἶχαν στερεύσῃ εἰς τοὺς κουρασμένους ἀπὸ τὸ ράψιμον ὀφθαλμούς της, ἐβγήκαν διὰ μίας καὶ ἡ ὀρφανὴ ἐγγόνῃ σφίγγουσα τὴν κούκλαν της εἰς τὸ στήθος της ἔκλαυσε τὴν δυστυχὴ τῆς μὰμμης.

ΣΑΠΦΩ ΔΗΛΑΔΗ

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ